BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ALANINDA AKADEMİSYENLERLE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN KULLANDIKLARI ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI VE SORUNLARININ ARAŞTIRILMASI

Yasemin KARAMEMİŞ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİMDALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Dr. Öğretim Üyesi Adem POYRAZ
Tez No: 2019 -001

2019 - AFYONKARAHİSAR

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ALANINDA AKADEMİSYENLERLE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN KULLANDIKLARI ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI VE SORUNLARININ ARAŞTIRILMASI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yasemin KARAMEMİŞ

Danışman
Dr. Öğretim Üyesi Adem POYRAZ

Bu Tez Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü Tarafından 17.SAĞ. BİL.18 [D6] Proje Numarası ile Desteklenmiştir.

Tez no: 2019-001

2019 - AFYONKARAHİSAR

KABUL VE ONAY

Afyon Kocatepe ÜniversitesiSağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Programı
Çerçevesinde yürütülmüş olan bu çalışma, aşağıdaki jüri tarafından
Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Kadir PEPE
Jüri Başkanı
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Prof. Dr. Yücel OCAK
Afyon Kocatepe Üniversitesi
Üye

Dr. Öğrt. Üyesi Adem POYRAZ
Afyon Kocatepe Üniversitesi
Üye

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek lisans öğrencisi Yasemin Karamemiş'in **"Beden Eğitimi ve Spor Alanında Akademisyenlerle Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Yöntemlerinin Karşılaştırılması ve Sorunlarının araştırılması"** başlıklı tezi / /2019 günü saat 'da Lisansüstü Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilip kabul edilmiştir.

Prof.Dr. Zülfükar Kadir SARITAŞ
Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

KABUL VE ONAY ii
İÇİNDEKİLER iii
ÖNSÖZ vi
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ vii
TABLOLARIN DİZİNİ viii

1. GİRİŞ 1
1.1. Eğitimin Tanımı 4
1.2. Eğitim Türleri 6
1.2.1. İnformal Eğitim 6
1.2.2. Formal Eğitim 7
1.3. Türk Milli Eğitim Temel Kanunu 8
1.4. Türk Milli Eğitiminin Amaçları 8
1.4.1. Genel Amaçlar 8
1.4.2. Beden Eğitimi ve Sporun Genel Amaçları 9
1.4.3. Beden Eğitimi Dersinin İlköğretim Düzeyindeki Genel Amaçları 10
1.4.4. Beden Eğitimi Dersinin Lise Düzeyindeki Genel Amaçları 11
1.5. Beden Eğitimi ve Spor Kavramları 12
1.6. Türk Eğitim Tarihinde Beden Eğitimi 13
1.7. Beden Eğitimi Öğretmeni 14
1.8. Öğretimde Strateji(Yaklaşım), Teknik, Taktik, Stil ve Yöntem Kavramları 15
1.8.1. Strateji (Yaklaşım) 15
1.8.2. Teknik 16
1.8.3. Taktik 17
1.8.4. Stil 18
1.8.5. Yöntem 18
1.9. Öğretimde Kullanılan Stratejiler 19

1.9.1. Beden Eğitiminde Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi 19
1.9.2. Beden Eğitiminde Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi 21
1.9.3. Araştırma- İnceleme Stratejisi 23
1.10. Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri 24
1.10.1. Yöntem Seçimini Etkileyen Faktörler 25
1.10.2. Anlatım Yöntemi 26
1.10.3. Sözlü Açıklama Yöntemi 28
1.10.4. Gösteri Yöntemi 28
1.10.5. Alıştırma Yöntemi 30
1.10.6. Görevlendirme Yöntemi 32
1.10.7. Eşli Çalışma(İşbirliğine Dayalı) Yöntemi 33
1.10.8. Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi 34
1.10.9. Problem Çözme Yöntemi 36
1.10.10. .Kompleks Öğretim Yöntemi 38
1.10.11. Bireysel Öğretim Yöntemi: 38
1.10.12. Soru-Cevap Yöntemi 39
1.10.13. Kendini Değerlendirme(Kontrol) Yöntemi 41
1.10.14. Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi 42
1.10.15. Komutla Öğretim Yöntemi 44
1.10.16. Katılım Yöntemi 45
1.10.17. Örnek Olay Yöntemi 46

2. MATERYAL VE METOT 48
2.1. Evren ve Örneklem 48
2.2. Verilerin Toplanması 48
2.3. Verilerin Analizi 49

3. BULGULAR 50
3.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular 50
3.2. Katılımcıların Beden Eğitimi ve Spor Alanındaki Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular 52

3.3. Beden Eğitimi ve Spor Alanındaki Yöntemlerinin Uygulanması Sırasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bulgular 58
3.4. Katılımcıların Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşlerini Demografik Özelliklere Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular 67

4. TARTIŞMA 71
5. SONUÇ 81
ÖZET 86
SUMMARY 88
KAYNAKLAR 89
EKLER 96
EK 1. ANKET FORMU 96
EK 2. ETİK KURUL RAPORU 103
ÖZGEÇMİŞ 104

ÖNSÖZ

Eğitimin nihai hedefi insanın yaşadığı topluma ve değişen dünyaya uyum sağlayabilecek bilgi ve becerileri kazanmasını sağlamaktır. Beden eğitimi ve spor dersleri de öğrencilerin bir bütün olarak gelişmesine katkı sağlayan genel eğitimin ayrı düşünülemeyecek bir parçasını oluşturmaktadır. Beden eğitimi ve spor dersleri çocuğun en temel ihtiyaçlarından biri olan hareket ihtiyacını karşılaması, sağlıklı büyümesi ve sosyal olarak gelişmesine önemli katkılar sağlamasının yanında çocuğun toplumda kendi kendine yeterli, topluma uyum sağlayabilen, başarılı ve mutlu bir vatandaş olarak yetişmesi için çok ayrı bir önem taşımaktadır.

Bu araştırmada Beden Eğitimi ve Spor Alanında Akademisyenlerle Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Yöntemlerinin Karşılaştırılması ve Sorunlarının ortaya konulması amaçlanmıştır.

Araştırmanın planlama, uygulama ve değerlendirme sürecinin her aşamasında hiçbir yardımı benden esirgemeyen değerli görüşleriyle bu araştırmanın tamamlanmasında büyük katkı sağlayan danışmanım, Dr. Öğretim Üyesi Adem POYRAZ' a en içten teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın her aşamasında değerli fikirleriyle beni yönlendiren ve anketlerin doldurulmasında yardımını hiç esirgemeyen Ramazan İMAMOĞLU'NA teşekkür ederim.

Araştırmanın istatistiksel analizleri ve yorumlarının yapılmasında değerli fikirleriyle yardımcı olan Doç.Dr. İbrahim KILIÇ hocama teşekkür ederim.

Hayatımın her döneminde doğrusuyla yanlışıyla tüm fikirlerime saygı gösteren, manevi desteklerini hep arkamda bildiğim ve gurur duyduğum çok değerli eşim Ömer KARAMEMİŞ'e benden desteklerini esirgemeyen her daim yardımıma koşan kardeşim Ahmet KARAMEMİŞ'e teşekkür ederim.

Yasemin KARAMEMİŞ

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

F	: Frekens
M.E. B	:Milli Eğitim Bakanlığı
%	:Yüzde
S	:Sayfa

TABLOLARIN DİZİNİ

Sayfa

Tablo 3.1. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımı. 50
Tablo 3.2. Katılımcıların hizmet yıllarına göre dağılımı. 50
Tablo 3.3. Katılımcıların görev yerlerine göre dağılımı. 51
Tablo 3.4. Katılımcıların özel öğretim yöntemleri dersi almalarına göre dağılımı. .. 51
Tablo 3.5. Katılımcı bireylerin hizmet içi kurs ve seminerlerine katılım durumlarına dayalı olarak dağılımı. 51
Tablo 3.6. Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeylerine ilişkin betimsel istatistikler. 52
Tablo 3.7. Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretim yöntemlerinin seçimini etkileyen faktörlere ilişkin betimsel istatistikler 53
Tablo 3.8. Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretim yöntemlerine yönelik bilgi düzeylerine ilişkin betimsel istatistikler 54
Tablo 3.9. Beden eğitimi ve spor alanındaki derslerin öğretiminde en çok kullanılan öğretim yöntemlerine ilişkin betimsel istatistikler. 55
Tablo 3.10. Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretim yöntemlerinden sonuç alma düzeyine ilişkin betimsel istatistikler 56
Tablo 3.11. Beden eğitimi öğretmeni ve akademisyenlerin öğrencilerin ilgi duyduğu öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi 57
Tablo 3.12. Beden eğitimi ve spor alanındaki anlatım yöntemlerinin uygulanması süresinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler. 58
Tablo 3.13.Beden eğitimi ve spor alanındaki sözlü açıklama yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler. 58
Tablo 3.14. Beden eğitimi ve spor alanındaki gösteri yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler 59
Tablo 3.15. Beden eğitimi ve spor alanındaki alıştırma yönteminin uygulanması 59
Tablo 3.16. Beden eğitimi ve spor alanındaki görevlendirme yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler. 60

Tablo 3.17. Beden eğitimi ve spor alanındaki eşli çalışma yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler. 60
Tablo 3.18. Beden eğitimi ve spor alanındaki yönlendirilmiş buluş yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler. 61
Tablo 3.19. Beden eğitimi ve spor alanındaki problem çözme yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler. 62
Tablo 3.20. Beden eğitimi ve spor alanındaki bireysel öğretim yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler 62
Tablo 3.21. Beden eğitimi ve spor alanındaki soru cevap yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler 63
Tablo 3.22. Beden eğitimi ve spor alanındaki medya yardımlı öğretim yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler. 63
Tablo 3.23. Beden eğitimi ve spor alanındaki komutla öğretim yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler. 64
Tablo 3.24. Beden eğitimi ve spor alanındaki katılım öğretim yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler 65
Tablo 3.25. Beden eğitimi ve spor alanındaki kompleks yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler. 65
Tablo 3.26. Beden eğitimi ve spor alanındaki örnek olay yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler 66
Tablo 3.27. Beden eğitimi ve spor alanındaki kendini değerlendirme yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler 66
Tablo 3.28. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması..... 67

Tablo 3.29. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin mesleklerine göre karşılaştırılması 67
Tablo 3.30. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin özel öğretim yöntemleri dersi alma durumuna göre karşılaştırılması. 68
Tablo 3.31. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin hizmet yılına göre karşılaştırılması 69
Tablo 3.32. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin kurs ve/veya seminere katılma durumuna göre karşılaştırılması..... 69

1. GİRİŞ

İnsanlar; insanlığın başlangıcından buyana yaşamını sürdürebilmesi için çevresi ile girmiş oldukları etkileşimlerin sonucunda bazı bilgiler, beceriler, tutumlar ve değerler edinmişler ve bu edinimlerini toplumun içerisinde beraber yaşadıkları diğer bireylere de nakletmeye başlamışlardır. Bu sayede ilkel toplumlar içerisinde bulunan bireylerin dahi bu etkileşimlerin neticesinde başta aileleri olmak üzere çevrelerinden de birçok şeyi öğrenmişlerdir. Böylece öğrenmenin gerçekleştiği her koşulda, bir eğitim sürecinin varlığından bahsetmek mümkün olmuştur(Gürkan, 2006).

Bundan dolayı eğitim, biyo-kültürel ve sosyal bir varlık olan insan için, insanlık tarihiyle beraber başlayan, günümüzde devam eden ve insanoğlunun da varlığını sürdürdüğü sürece de var olacaktır. Eğitim terimi, toplum içerisinde bulunan bütün kesimleri ilgilendirdiğinden dolayıdır ki, günlük hayatta en sık aşina olduğumuz sözcüklerin birisidir. Çoğu insan, eğitimin ne olduğu nasıl olması gerektiği ile ilgili düşünce üretmektedir; ancak bu insanların çoğu, eğitimin anlamının ne kadar geniş olduğunun farkında değildir. Eğitimin, bireyin doğumu ile başlayan ve yaşam boyunca da süren bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu süreç boyunca bireyler, bazı bilgileri, becerileri, tutumları ve değerleri kazanmaktadır. Bu sayede de bireylerin davranışlarında gözle görülebilen birtakım davranış değişiklikleri ortaya çıkmaktadır. Mesela, bir market alış verişine gittiği zaman kasiyer tarafından verilmiş olan para üstünün doğruluğunu bilmeksizin evine dönen bir çocuk, en temel aritmetik işlemleri öğrenmesinin ardından aldığı para üstünü saymak suretiyle doğruluğunu anlayabilecek seviyeye gelmiş olduğu gözlenebilmektedir. Bu şekildeki bireylerde davranış değişikleri, kendi yaşantılarının vasıtasıyla gerçekleşmektedir(Erden, 1998).

Bütün toplumlar, varlıklarını devam ettirebilmek maksadıyla kendi kültürel özelliklerini genç nesillere aktarmaktadırlar. Toplumun, bireylerin kendi kültürlerinin isteklerine ve beklentilerine uyum gösterebilecek şekilde yetiştirmeleri "kültürlenme

“olarak ifade edilmektedir (Fidan ve Erden, 1998). Diğer bir ifadeyle kültürlenme, kültürel değerlerin bireye aktarıldığı süreçtir. Bu sürecin içerisinde, aile içerisinden sokağa, iş yerinden, arkadaş çevresine, okul çevresinden daha birçok yere ve çevreye kadar her yerde bilinçli veya bilinçsiz oluşan öğrenmeleri kapsamaktadır. İlkel veya ilke sayılabilecek toplumların, kültür içeriğinin basit olmasından, bireylerin gündelik yaşantıları içerisinde kültürel bütün özellikleri ile etkileşimin kurulması ve onu edinilmesi doğal bir süreç olmaktadır. Diğer bir şekilde ifadeyle, kendiliklerinden kültürlenme süreci, topluma uyum sağlayabilmek için yeterli olmaktaydı. Fakat günümüzde toplumlar her geçen gün daha da karmaşık bir yapıya bürünmesi ve kültürel içeriklerin çok çabuk ve hızla çoğalmasının neticesinde, bireylerin günlük yaşantıları içerisinde doğal bir süreç olarak kültürün bütün öğeleri ile etkileşimlere girebilmesi ve onların bu doğal sürecin içerisinde edinilmesi imkânsız hale gelmiştir. Bundan dolayı toplumlar, yetişen yeni nesillerin kültürün evrensel ve toplumsal devamlılık bakımından gerekli olan yönleri ile etkileşime girebilecekleri uygun ortamları düzenlemek suretiyle kültürlenme etkinliğini maksatlı olarak gerçekleştirilmesine başlamışlardır(Şahin,2006). Kültürlenmenin maksatlı bir şekilde yapılması bir eğitimdir. Bundan dolayı eğitim ‘kasıtlı kültürlenme süreci olarak da tanımlanabilmektedir(Fidan ve Erden,1998). Eğitim sırasındaki davranışları, kişilerde öğretimin bitiminde gözlemlenmesi kararlaştırılmış olan bilinçli tepkiler biçiminde tanımlanabilmektedir(Sönmez, 1999).

Okullar, toplumlarda eğitimlerin pazarlanmakta olduğu ve eğitim hizmetlerinin üretilerek sunulduğu yerdir(Başaran, 1985). Söz konusu bu üretimler hiç şüphe yok ki beden eğitimleri programlarının yardımıyla çocukların en temel hareket ihtiyaçlarının karşılanmasını hedefleyen faaliyetler de kapsamı içinde bulunmaktadır.

Genel anlamda öğretim, en uygun ve ideal şartlar altında dahi zor olmaktadır; öğrencilerin ve öğretmenlerin gereksinimlerinin hesaba katılmaması ile hali hazırda zorluğu bulunan bu işin, imkânsız hale dönüşmesine neden olur. Diğer bir deyişle öğrencilerin ve öğretmenlerin gereksinimlerini görmezden gelerek sırt çeviren her öğretim yönteminin başarısızlıkla sonuçlanacağı muhakkaktır(Glasser, 1999). Öğretim yöntemlerinin ve eğitim durumlarının planlanması yapılırken tespit edilmesi

gerekli olan en önemli öğelerden birisidir. Nitekim saptanmış olan bu davranışların öğrencilere aktarımı öğretim yöntemleriyle yapılabilmektedir. Bütün durumlara uygulanabilecek tek öğretim yönteminin bulunmadığı bir gerçektir. Amaçları, içeriği, öğrencilerinin ve öğretmenlerinin değişim halinde bulunduğu öğretim yöntemlerinin biçimleri ve kapsamları da değişim gösterecektir(Bilen, 1999). Akademisyen ve öğretmenlerin bilgileri, yetenekleri ve kişisel özellikleri ile birlikte ders sırasında uygulamakta oldukları öğretim yöntemi, onların alanlarındaki başarılarının artmasında çok önemli bir etken olmaktadır. Öğretim, öğrenme sürecinde hedeflenenlerin öğrencilere kazandırılabilmesinde oldukça önemli bir yeri olan yöntemlerin seçilmesi, hiç şüphe yok öğretmenlerin ders sırasındaki en önemli yardımcısı olan bir kılavuzu halini almaktadır.

Eğitim yöntemi tabiriyle, hedef öğrenci kitlesine yeni davranışların kazandırılması işleminin ne şekilde gerçekleştirebileceği konusuyla karşılaşmaktayız. Eğitimde hedeflerin gerçekleşebilmesi, uygun bir öğretim yönteminin seçilmesi ile sağlanabilmektedir. Bundan dolayı her derse yönelik olarak tek bir yöntemin değil de birbirinden değişik yöntemleri kullanmanın gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Öğretmenler bu yöntemlerin seçilmesinde itinalı olması, ancak bu farklı yöntemleri tanımalarıyla ve kullanabilmeleriyle olanaklı hale dönüşmektedir (Demirel, 1998).

Bu kapsamda beden eğitimi öğretmenlerinin, akademisyenlerinin ve öğrencilerinin gereksinimleri göz önüne alındığında, fiziki şartlar, zaman, maliyet, konu, öğrencinin geliştirilmesi istenen nitelikleri hesaba katıldığında, doğru bir öğretim yönteminin hedeflere ulaşmasında çok daha etkili olacağından şüphe yoktur. Bu araştırma kapsamında, eğitim sisteminin bütünü içerisinde oldukça önemli bir yeri bulunan beden eğitimi derslerini en etkin ve en verimli bir biçimde işleyebilmek, beden eğitimi dersleri esnasında kullanılmakta olan yöntemler içerisinde karşılaşılması muhtemel olan problemlere karşı önceden önlem alınabilmesinde öğretmenlerimize yardımcı olabileceği beklenmektedir. Akademisyenler ve Beden Eğitimi Öğretmenleri tarafından hangi öğretim yöntemlerinin kullandığı, hangi öğretim yöntemlerinin kullanılmasından daha yüksek verim sağlanacağı, hangi öğretim yöntemlerinin uygulanmasında sorunların yaşadığını, öğrenciler açısından da

hangi öğretim yönteminde derslerden çok daha fazla memnuniyet duydukları gibi sualler verilen cevaplar beden eğitimi öğretmenlerinin hedeflerine ulaşmalarında ki en önemli unsuru olan öğretim yöntemini seçimi ve kullanılmasında fayda sağlayacağı muhakkaktır.

Bu araştırma çerçevesinde. Türkiye'nin çeşitli illerinde spor akademilerinde görev yapan Akademisyenlerin ve Beden Eğitimi Öğretmenleri öğretim süreci içerisinde kullanmakta oldukları öğretim yöntemlerinin hangileri olduğunu ve bu yöntemleri uygularken karşılaşmış oldukları problemlerin ne tür problemler olduğunun ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Bu temel hedefler kapsamında aşağıda belirlenmiş sorunların yanıtları aranacaktır.

1. Anketi cevaplandıran Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Akademisyenlerin demografik özellikleri nelerdir?
2. Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Akademisyenlerin kullandığı öğretim yöntemleri nelerdir?
3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ve Akademisyenlerin kıdem durumlarına göre kullanmakta oldukları öğretim yöntemlerinin aralarında fark var mıdır?
4. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ve Akademisyenlerin hizmet içi kursa katılım durumlarına göre kullanmakta oldukları öğretim yöntemlerinin aralarında fark var mıdır?
5. Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Akademisyenlerin kullanmakta oldukları yöntemleri uygulama aşamasında karşılaşmış oldukları sorunlar nelerdir?

1.1. Eğitimin Tanımı

Eğitim bir süreçtir: Süreç, bir amaca yönelmiş olan sürekli değişmelerin tümüdür. Eğitimle de, bireyin bir amaca doğru sürekli olarak değiştirilmesine çalışılmaktadır. Bireyin aldığı eğitimle sürekli olarak değişmesi, yetersiz durumdan daha yeterli duruma gelmesi sağlanmaktadır. Bu değişiklikler, birbirini izleyen ve birbiri üzerine biriken öğretme ve öğrenmeler sonucunda gerçekleşmektedir. Yine bireyin eğitimi,

doğduğu andan başlayarak, ölünceye kadar devam eder. Bu nedenlerle eğitim, çok kapsamlı bir süreçtir(Büyük Karagöz ve Çivi, 1997).

Eğitim, insanın kalıtsal güçlerinin geliştirilip istenen özelliklere yoğunlaşmış bir kişiliğe kavuşması için kullanılacak en önemli araçtır. İnsanlara bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde eğitim; toplumun yaşamasını devam ettirebilecek ölçüde ve nitelikte değer üretmek, mevcut değerlerin dağılmasını önlemek, yeni eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğu taşır. Topluma faydalı, kendine yetebilen, üretken ve kültürel değerlere sahip olan bireyler yetiştirmek ve bireylerin çok yönlü gelişimini sağlamak eğitimin hedefleri arasındadır(.http www.ödev-tez.com).

Eğitim, kişinin toplumsal yeteneklerinin ve optimum kişisel gelişiminin sağlanması için, seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir süreçtir(Varış, 1978). Eğitimi, gereken bilgilerin, becerilerin, davranışların, alışkanlıkların kazandırılması, bireylerin becerilerinin geliştirilmesi, kişiliğinin oluşturulması, ilgilerine, eğilimlerine ve yeteneklerine dayanılarak bir meslek sahibi olmasının sağlanması, toplum ile uyumunun sağlanabilmesi ve yeniliğe açık olmasını kazandırma süreci şeklinde tanımlayabilmemiz mümkündür(Kemertaş, 2001). Eğitim, bir plan ve hedefe göre insanın yetiştirilmesi, ruh ve beden sağlığını koruyarak geliştirilmesi için yapılan bütün çalışmalardır(Ayhan, 2011). Eğitim toplumun genç bireylerinin var olan kültüre bilinçli, amaçlı ve düzenli bir biçimde hazırlanması sürecidir(Ozankaya, 1975). Eğitim, bir insanın top yekûn istadlarını geliştirme ve topluma uyma çabasıdır. Öğretim bu çaba içinde özellikle beceri ve bilgileri öğretme anlamındadır(Başaran, 1966). Eğitim geniş anlamda, bireylerin toplumun standartlarını, inançlarını ve yaşama yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçlerdir(Smith, Stonley, Shores, 1957). Bir toplumda yetişmiş neslin yetişmekte olan nesle fikir ve hislerini aktarmasıdır(Celkan,1990). Kültür aktarımı olarak da görmektedir(Akyüz, 1983). Eğitim, eğiten ile eğitilen arasındaki karşılıklı etkileşimdir(Çelikkaya, 1997). Kişinin yaşadığı toplum içinde değeri olan, yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tümüdür(Good, 1959).

Belirli hedefler doğrultusunda, en uygun program, araç-gereç ve yöntemleri kullanarak, bireyin kişiliğinin bir bütün olarak geliştirilmesini ve çevresine etkin bir şekilde uyum yapmasını amaçlayan bir süreçtir(Dönmezer,1996). Çocukların ve gençlerin toplum yaşamında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme, terbiyedir(Özdemir,2006). Çocuğa toplumsal yaşamda kolaylıkla ve etkili bir vatandaş olarak yaşayabilmesi için gereksinim duyduğu bilgileri, becerileri, tutumları ve değerleri kazandırmakla yükümlüdür(Saylan ve ark, 2013). Eğitim psikolojik açıdan yaklaşım gösterenlere göre eğitim, bireyin sahip oldukları yetenekleri, arzuları ve ilgileri ulaşabileceği en üst düzeye kadar çıkarmak, kişinin potansiyelini tam olarak geliştirebilmek içi gerekli imkânlarını hazırlamaktır(Kıncal, 2004).

1.2. Eğitim Türleri

Eğitimin değişik zamanlarda, değişik ortamlarda ve değişik biçimlerde gerçekleşen bir süreç olduğu belirtilmişti. Bu süreç içinde kimi eğitim etkinlikleri kendiliğinden oluşan ve gelişigüzel, kimileri ise amaçlı ve planlı gerçekleştirilen etkinliklerdir. İşte eğitim süreçleri, kendiliğinden ya da amaçlı olarak oluşmasına göre formal ve informal eğitim olarak adlandırılır.

1.2.1. İnformal Eğitim

İnformal eğitim, yaşam içinde kendiliğinden oluşan bir süreçtir. Kişi, karşılaştığı durum ve içinde bulunduğu toplumun diğer üyeleriyle etkileşime girdiğinde farkında olmadan bir şeyler öğrenir. Bu nedenle informal eğitimin, bireyin doğumundan ölümüne derin ailede, sokakta, okulda, iş yerinde ve kitle iletiflim araçları yoluyla yaşamın her alanında gerçekleştiği söylenebilir (Fidan ve Erden, 1998). O halde informal eğitim, “her an, her yerde, bir plana bağlı olmaksızın yapılan eğitim etkinlikleri” olarak tanımlanabilir. İnformal eğitimde bireyin öğrenmesi, gözlem ve taklit yoluyla gerçekleşir. Mesela, köy hayatı yaşayan bir çocuğun; tarlanın ne

şekilde sürüleceğini, ne şekilde ekilip biçileceğini, hayvanlara nasıl bakım yapılabileceğini, büyükleri gözlemlemek ve onlar gibi davranarak, onları taklit etmek suretiyle öğrenmektedir. Aynı şekilde bir berberin çırağı, ustasını gözlemleyerek ve onun yaptıklarını taklit etmek suretiyle saçın ne şekilde kesileceğini öğrenebilmektedir. İnformal eğitimlerin olağan süreci içerisinde bireylerin, doğru olması gereken şekilde kazandıkları davranışlarının yanında yalan söyleme, sigara içme, şiddete başvurabilme, küfredebilme, kopya çekme benzeri tasvip edilmeyen birçok olumsuz davranışları da edinebilmektedir. Bunun en büyük nedeni ise eğitim sürecinin; plan dışı, kontrolü olmayan ve bir hedeften uzak herhangi bir gayesi olmadan gerçekleşebilmektedir. Toplumlar büyüdükçe ve geliştikçe informal eğitim süreci yetersiz kalmış ve planlı eğitim gereksinimi doğmuştur. Planlı eğitim gereksinimini karşılamak amacıyla da okullar kurulmuştur. İşte okullar, bireylerde informal eğitim sonucunda oluşabilecek istenmeyen davranışların edinilmesini önleme çabası içinde olan kurumlardır(Şahin, 2006).

1.2.2. Formal Eğitim

Okullarda ya da kurumlarda bir plan ya da program dâhilinde gerçekleştirilen eğitime formal eğitim denmektedir (Demirel ve Kaya,2001).Formal eğitimlerin bir amacı vardır; belirli bir zaman içerisinde hazırlanmış bir program dâhilinde, planlanmış ve öğretim yolu ile gerçekleştirilmektedir. Eğitimin sürecini öğretmenler planmakta, uygulamakta ve değerlendirmektedirler. Bu sayede bireylerin davranışlarının daha önce yapılmış planlar çerçevesinde değiştirilmesine çalışılmaktadır. (Fidan ve Erden, 1998).

Okul dışında değişiklik alanlarda bireyleri mesleğe hazırlamak ve meslekte iken ilerlemesini sağlamak amacıyla yapılan etkinlikler, açılan kurslar, orduda asker yetiştirme formal eğitime örnek olarak verilebilir. Bu tür eğitimin okulda yapılan eğitimden farkı; gereksinime dönük, kısa süreli olması, belli konularla sınırlandırılmış ve eğitim talep eden bireylerin yaşa göre gruplandırılmamasıdır(Gürkan, 2006).

1.3. Türk Milli Eğitim Temel Kanunu

Türk Milli Eğitiminin amaçları Milli Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiştir. Bu kanunu ilgili maddelerine göre kanunun kapsamı birinci maddede şu şekilde açıklanmaktadır. Bu kanuna göre Türk Milli Eğitiminin düzenlemesinde esas olan amaç ve ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul ve bina tesisleri, eğitim araç gereçler ve devletin ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri bir sistem bütünlüğü içinde ve kapsama alanındadır.(Çöndü, 2004)

1.4. Türk Milli Eğitiminin Amaçları

1.4.1. Genel Amaçlar

Türk milli eğitimindeki genel amaçlar;' 1739 Milli Eğitim Temel Kanunu'nda' Türk Milletinin bütün fertlerini;

- Atatürk inkılapları ile ilkelerine ve anayasa 'da ifade edilen Atatürk milliyetçiliğini benimseyen; Türk milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimsemiş, korumakta aynı zamanda yüceltilmesi için çalışmakta olan, insan hakları ile giriş bölümünde yer alan temel ilkelere dayalı demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türk Cumhuriyetine karşı görevlerinin ve sorumluluklarının bilincinde olan bunları özümleyerek olumlu davranışlar olarak sergileyebilen bireyler olarak yetiştirilmesini sağlamaktır.
- Bedenen, zihnen, ahlaken, ruhen ve duygusal açılardan dengeli ve sağlıklı bir biçimde gelişen bir kişilik ve karakter yapısına, özgür ve bilimsel düşünce gücüne, engin bir dünya görüşü bulunan, insan hak ve hürriyetlerine saygı gösteren, kişiliğe ve teşebbüse gereken değeri vererek, toplumuna olan

sorumluluklarını bilen, yapıcı, yaratıcı ve faydalı bireyler olarak yetiştirilmesini sağlamaktır.

- İlgilerinin ve kabiliyetlerinin geliştirilmesini sağlamak için gereken bilgileri, becerileri, davranışları ile beraber iş görme alışkanlığının kazandırılması yoluyla yaşama hazırlanması ve bunlarla kendilerinin mutlu olmasını sağlayabilecek aynı zamanda toplumsal huzuru da katkılarda bulunabilecek bir mesleğin sahibi olabilmelerinin sağlanması. Bu sayede, bir taraftan Türk yurttaşlarının ve Türk halkının refahının ve mutluluğunun artmasına katkı, diğer taraftan da milli birliğin ve bütünlüğün içerisinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmanın desteklemesi ve hızlandırması ile nihayetinde, Türk milleti için modern çağın gereklerine uygun yapıcı, yaratıcı ve nezih bir ortamın hazırlamasını sağlamaktadır(Çöndü,2004).

1.4.2. Beden Eğitimi ve Sporun Genel Amaçları

- Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
- Milli bayramları ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme törenlere katılmaya istekli, olma.
- Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme,
- Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme,
- Dostça oynama ve yarışmayı kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenebilme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
- Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
- İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme,
- Görev ve sorumluluk alama, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
- Kendine güven duyma ve yerinde ve çabuk karar verebilme.
- Kamu haklarını iyi kullanma ve koruyabilme.

- Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme,
- İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
- Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme(Çöndü, 2004).

1.4.3. Beden Eğitimi Dersinin İlköğretim Düzeyindeki Genel Amaçları

- Atatürk ile büyük düşünürlerin beden eğitimi ve spor hususunda ifade ettiklerinin açıklanabilmesi.
- Organları, kas ve sistemlerini seviyeleriyle uyumlu bir şekilde güçlendirilebilmesi ve geliştirilebilmesi.
- Sinirlerin, kasların ve eklemlerin koordinasyonunun sağlanabilmesi.
- İyi bir duruşun alışkanlık haline getirebilmesi.
- Beden eğitiminin ve sporun en temel bilgilerini, becerilerini, tavırlarını ve alışkanlıklarını kazanabilmesini sağlama.
- Ritmik olarak ve müziğin eşliğinde hareketlerin yapabilmesi.
- Halk oyunlarımız ile ilgili bilgilerin ve becerilerin edinilmesi ve bunların uygulanması konusunda istek oluşturabilme.
- Kurtuluş günleri ile Milli bayramların anlam ve öneminin kavranabilmesi ve düzenlenen törenlere katılım hususunda istek duyma.
- Beden eğitiminin ve sporun sağlımıza faydalarına özümseyerek boş zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirme konusunda arzulu olabilmesi.
- Temel sağlık kurallarını ve ilkyardımın uygulanması ile ilgili bilgileri, becerileri, davranış ve alışkanlıkların oluşturabilmesi
- Doğa sevgisi, temiz ve açık hava ile güneşli havalardan istifade edebilme.
- İşbirliğine önem vererek grup halinde çalışabilme ve beraber ortak davranışlar sergileyebilme alışkanlığının edinilmesi.
- Görevleri ve sorumlulukları alabilme, lidere uyabilme ve liderlik edebilme.
- Özgüveni olma, yerinde, zamanında ve hızla kararlarını alabilme.
- Dostluk içinde oynayabilme ve yarışabilme, kazanabilme, takdir edebilme, kaybetmenin kabullenebilmesi, hilenin ve haksızlığın karşısında durabilmeli.

- Demokratik yaşantının gereği olan davranışlar ve alışkanlıkların kazanılabilmesi.
- Kamusal kaynakların iyi ve yerinde kullanılabilmesi ve korunabilmesi.
- Spor araçlarıyla ilgili bilgi sahibi olabilmesi. (MEB, 1997).

1.4.4. Beden Eğitimi Dersinin Lise Düzeyindeki Genel Amaçları

- Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
- Bütün organ kas ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme.
- Sinir kas eklem koordinasyonunu sağlayabilme.
- İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
- Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkları edinebilme.
- Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.
- Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.
- Milli bayramları ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme törenlere katılmaya istekli, olma.
- Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme.
- Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
- İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
- Görev ve sorumluluk alama, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
- Kendine güven duyma ve yerinde ve çabuk karar verebilme.
- Dostluk içinde oynayabilme ve yarışabilme, kazanabilme, takdir edebilme, kaybetmenin kabullenilebilmesi, hilenin ve haksızlığın karşısında olabilmektedir.

- Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.
- Spor araçları ve bilgisi(MEB,1997)

1.5. Beden Eğitimi ve Spor Kavramları

Beden eğitimi ve spor; bireylerin bedensel, zihinsel ve ruhsal gelişimlerini sağlayan; bilgi, beceri ve liderlik gibi yetenekleri geliştiren ve toplumsallaştıran, mücadeleci, azimli ve kararlı olma gibi kişilik özelliklerini geliştiren ve sorunlarından uzaklaştırarak stres atmalarını sağlayan bir bilimdir(Harmandar, 2004).

Beden eğitimiyle ve spor ile bireylerin çok yönlü gelişimini sağlayabilen; fiziki, bilişsel, duygusal ve sosyal olarak gelişimlerinde oldukça önemli rolü olan bir olgu, bir disiplini oluşturmaktadır. Bu çok yönlülüğün gelişimde sağlamış olduğu katkılar sebebiyle beden eğitimi; eğitimde ve öğretimde hedeflenenlerinin bütünüyle gerçekleştirebildiği neredeyse tek alan olma niteliğindedir(Gülüm, 2008).

Gün Işık'ın ifadesiyle beden eğitimi; "Büyük kas etkinlikleri aracılığıyla, bireylerin bedensel, ruhsal ve toplumsal bütünlüğünün zedelemeksizin bireyin kendisine ve toplumuna yararları ile optimal gelişmesini gerçekleştirdiği bir eğitim sürecidir"(Günışık, 1976).

Beden eğitimini, genel olarak hareket etmeyi öğrenmek olarak tanımlayabiliriz. Bir başka deyişle, beden eğitimini fiziksel hareketlerin planlı bir gelişme doğrultusunda yaşantıya dönüştürülmesi olarak açıklayabiliriz(Nebioğlu, 2006).

Spor, bireylerin doğal çevresi beşeri çevre haline dönüştürürken kazandığı yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olan, belirlenen kurallara dayalı araçlı ya da araçsız, kişisel veya gruplar halinde boş zaman faaliyetleri kapsamında ya da profesyonel olarak gerçekleştirilerek yapılan, sosyalleştiren, toplum ile bütünleşmeyi sağlayan, ruhsal ve fiziksel gelişime destek olan aynı zamanda da rekabet ve

dayanışma ortamının da oluşmasını sağlayan kültürel bir olgu olmaktadır (Erkal, 1982).

Spor, çok çeşitli amaç ve araçlarla yapılan, önceden belirlenmiş ve benimsenmiş kurallara farklı derecelerde olsa da uymayı gerektiren, performansı arttırıcı bedensel aktivitelerdir(Gezgin ve Amman, 1993).

Spor, kişisel ya da toplu oyunlar biçiminde yapılan, genellikle yarışmaya yol açan, bazı kurallara göre uygulanan beden hareketlerinin tümüdür(Sarı Alp, 1990). Luschan'a göre spor, bireyin topluma uyumunu sağlamakta, kişilerin ruh ve beden sağlıklarını güvence altına almaktadır. Bu görüş hekimler ve psikologlar arasında yaygındır(Fişek, 1983). Spor bireyin doğal çevresini beşeri haline çevirirken elde ettiği yetenekleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, bireysel ve toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde ve ya tam zamanın alacak şekilde melekleştirerek yaptığı, sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur(Akdoğan, 2009).

Spor konusunda söylenmiş, yazılmış ve çizilmiş çok güzel sözler bulunmaktadır. Busözlerin başında ATATÜRK tarafından söylenmiş olan 'ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim' sözü gelmektedir. Bu sözle Atatürk, sporcuyu ne kadar güzel ifade etmiştir. Sporcu, her şeyden önce zeki olmalıdır. Çünkü her şey öncelikle zihinde, düşünce ya da niyetle başlar. Sporcu çevik olmalıdır. Çünkü çevik yani çabuk olmayan kişi sporcu olamaz(Bingöl, 2010).

1.6. Türk Eğitim Tarihinde Beden Eğitimi

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak kişiliğin de eğitimidir. Öğrencinin gelişim özellikleri göz önünde tutularak; onların fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatı gerektirdiği davranışları kazanmış fertler olarak

yetiştirilmeleri için en önemli araçtır. Beden eğitimi ve spor, insanın bedensel ve ruhsal eğitimine doğrudan olumlu etkilerde bulunurken, kişinin bu eylem içinde kendini tanınasına ve tanıtmasına, toplum yaşamında yerini almasına yardımcı olur.(Harmandar, 2004).

1.7. Beden Eğitimi Öğretmeni

Beden eğitimi öğretmenleri, öğretmenlik mesleğini kutsal bilerek, Atatürk ilkelerine ve inkılaplarına bağlı, Türk Milli Eğitim sisteminin gereklerine göre derslerini veren, siyasal propagandalarda bulunmayan, insan hak ve özgürlüklerine saygı gösteren, fanatik düşünceler içerisine girmeyen, aynı zamanda özgürce düşünebilen ve konuşabilen, doğruluktan ayrılmadan ve dürüstçe davranışlar sergileyen kişilerdir(Tamer, 2001).

Milli Eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için kişiyi en üst düzeyde yetiştirmek, milletimize ve insanlığa yararlı, iyi ve verimli yurttaşlar haline getirmenin öğretmenlerin milli görevi olduğu bilinen bir gerçektir(Yalçın, 1995).

Beden eğitimi öğretmenlerinin gerek akademik gerek sosyal olarak diğer öğretmenlik gruplarından farklı özelliklere sahiptir. Beden eğitimi öğretmenlerinden beklentiler hem kurumsal hem de okul yöneticileri, öğretmenler, veli ve öğrencilerin beklentileri olarak diğer öğretmenlerden farklı görünmektedir. Bu değişik beklentiler beden eğitimi öğretmenlerinin görev ve rol karmaşası ya da çelişkisine neden olabilmektedir (Gencay, 2007: 766). Çünkü bir taraftan beden eğitimi ve spor derslerinin icrasını yerine getiren beden eğitimi öğretmeninin diğer taraftan ulusal bayramlara hazırlık programlarını oluşturma ve yürütme, okul içi – dışı sportif faaliyetlere katılma ve düzenleme, antrenörlük, koçluk gibi yoğun ve geniş bir iş yelpazesi olan meslekleri icra etme gayreti içinde olması beden eğitimi öğretmenlerini stresli bir ortamda görev yapmalarına sebep olmaktadır (Kırımoğlu ve Ark. 2011).

Beden Eğitimi Öğretmeninde bulunması gereken nitelikler;

- Mesleği ile ilgili yeterli bilgiye ve beceriye sahip olmalı,
- Kendini kontrol edebilmeli,
- Derslerin işlenmesinde sportmen olmalı,
- İyi bir görünüş yansıtabilmeli,
- Öğrencilerini hemen her hususta anlayabilmeli,
- İnsani ilişkilerde iyi olmalı,
- Eleştirel yaklaşımlara açık olabilmeli,
- Sabırla hareket edebilmeli,
- Espri anlayışının bulunması,
- Özgüveni yüksek olmalı,
- Nezaketli, görgülü ve iyi alışkanlıkları olmalı,
- Sporun yapılmasını teşvik ederek, istek uyandırmalı,
- Disiplin anlayışı çok iyi olmalı,
- Doğaçlama yeteneğinin mutlaka olması,
- Geniş perspektiften bakabilmeli,
- Öğrencilerin düzeylerine uygun olarak dersleri işlemeli,
- Öğrencilerin derse katılmalarının mutlaka sağlaması (Demirhan,2006).

1.8. Öğretimde Strateji(Yaklaşım), Teknik, Taktik, Stil ve Yöntem Kavramları

1.8.1. Strateji (Yaklaşım)

Clark ve Starr' ın ifadesiyle, stratejiler derslerin amaçlarına ulaşmalarını sağlayabilmede epey geniş bir yaklaşımlar olmaktadır. Bu kapsamda stratejiler, ilgili konuların seçiminin yapılması, konuların kendi içerilerinde analizlerinin ve sentezlerinin yapılmasını ve konuların öğretimi sırasında hangi psikolojik esaslara dayalı olarak hangi çeşit öğrenme modelinin uygulanması gerektiğinin tespit edilmesini içermektedir. Belirlenen ölçülerde stratejiler, sınıf içindeki öğretim yöntemlerinin belirlenmesi safhasından değerlendirilmesi safhasına kadar derslerle

ilgili olan öğretim süreçlerine yön vermektedir. Bu manada stratejiler, derslerin amaçlarına ulaşabilmelerinde ve metotların tespit edilmesinde yönlendirici genel bir yaklaşım açısı olmaktadır(Çoban,2015).

Sınıf içinde yapılacak bütün faaliyetlerin genel çerçevesi olarak tanımlanabilir. Dersin hangi mantık zincirine göre işleneceği, öğretmen ve öğrencinin konumu, bilgilerin aktarılma sırasını ve biçimini belirleyen sınırlar, seçilen stratejiye göre belirlenir(Şişman,2008).

Strateji dersin hedeflerine ulaşmayı sağlayan genel bir yaklaşımdır. Öğrenme stratejileri genel yollardır(Bilen,1993).

Öğretimin hedefe ulaşması için teknik materyal ve değerlendirme biçimlerini içine alarak bunlara yön veren genel bakış açısıdır(Dilci,2011).

Eğitim açısından strateji; dersin amaç ve hedeflerine ulaşmasını sağlayan yöntem, teknik, araç-gereçlerin belirlenmesine yön veren genel yaklaşımdır. Stratejileri "nasıl öğretelim?" Sorusuna cevap vermek, yöntem ve teknikleri seçilmesinde öncülük eder. Bu yollardan bazıları öğretmen merkezli bazıları ise öğrenci merkezlidir. Hedef ve kazanımlar stratejinin türünü belirlemede önemli derecede kaynaklık eder (Poyraz, 2018).

Beden eğitiminde kullanılmakta olan öğretim stratejileri, sunuş yolu, buluş yolu ve araştırma-inceleme yolu ile öğrenim stratejileri olmaktadır.

1.8.2. Teknik

Teknik, öğretim materyallerini sunmada ve öğretim etkinliklerini örgütlemede izlenen özel bir yoldur. Aynı hedefi gerçekleştirmek üzere, birçok tekniğin bütünlük oluşturacak şekilde bir arada sunulması yöntemi oluşturur. Örneğin, soru- cevap bir tekniktir(Bilen, 1990).

Öğretimdeki metot ile öğretimdeki tekniğin arasına kesin bir sınırın çizilmesi söz konusu olamaz. Aslında bu iki kavramın aralarında birbiriyle iç içe geçmiş bir ilişkinin bulunduğundan bahsedebiliriz. Söz konusu iç içe ilişki içerisinde öğretim metodunun çok daha genel kapsamı geniş bir kavramın olduğu aynı zamanda öğretimdeki teknikleri de kapsadığı bilinmektedir. Öğretim metodu; belirlenmiş görüşlere, ilkelere ve kurallara dayanılarak geliştirilen öğretimin yapıldığı yoldur. Öğretim tekniği ise; öğretim metodunun öğretmenler tarafından uygulanmaya konulması biçimi olmaktadır(Büyük Karagöz ve Çivi, 1999).

Öğrenmeyle ilgili daha sınırlı faaliyetler olarak yöntemlerin uygulanması sırasında gerçekleştirilen etkinlikler veya yöntemlerin uygulanma biçimi olarak tanımlanabilir(Şişman, 2008).

Öğretimin etkinliğinin artması amacıyla, başvurulmasının gerekli olduğu beceri, işlem veya yol şeklinde tanımlanabilmektedir(Oğuzkan, 1985).

Yöntem ve teknik kavramları çoğu zaman birbirine karıştırılmakta diğer bir ifadeyle yöntem, öğretim etkinliklerini düzenleme, teknik ise; daha önce düzenlenen bu öğretim etkinliklerinin uygulanmasıdır. Öğretim teknikleri, içeriği, araç-gereç ve kaynakları ilişkili bir biçimde hizmete sunan bir öğretme yoludur. Örneğin: Beden Eğitimi Öğretmeni Beden Eğitimi dersi için sunuş yoluyla öğretim stratejisini seçmiştir. Bu stratejiye uygun olarak Badminton konusunu işlerken gösterip yaptırma yöntemini göre, gösteri tekniğini kullanmıştır. Yine başka bir örnek verecek olursak; Bir sınıf öğretmeni hayat bilgisi dersi için buluş yoluyla öğrenme stratejisini seçmiştir. Bu stratejiye uygun olarak çevre kirliliği konusunu işlerken tartışma yöntemini belirlemiş ve münazara tekniğini kullanmıştır (Poyraz, 2018).

1.8.3. Taktik

Bireysel ve takım yarışmalarında kendi rakibin performansı ile çevre koşulları üzerine kurulmuş planlı davranışlardır. . Daha çok fırsat öğretimi için kullanılır.

Taktik öğretim materyallerini sunmada ve öğretim etkinliklerini yapılandırmada izlenen bir yoldur(Bilen,1993).

1.8.4. Stil

"Stil, Öğretenin öğretimdeki hedefine ulaşabilmek için yeni bir tarz oluşturması, kişisel felsefe ve amaçlarını kendi üslubuna göre uygulamaya geçirme işidir"(Poyraz, 2018).

Öğretmedeki stil ile öğretmede ki yöntem, birbirinden farklı ama birbirlerini tamamlamakta olan fenomenler olarak bahsedebilir. Öğretme yöntemi biliminin standart olan bir spor eğitim felsefesindeki ve programındaki hedeflerine dayanmaktadır. Bir spor eğitmeninin stili, onun bireyselliğini ifade etmekte ve bireysel felsefesi ve amaçları ile ilgili olmaktadır. Spor eğitimcileri, yöntemlerini öğretmede kullandıkları stillerine uyarlayabilmelidir, bunların aksine değil. Bu noktadan hareket ile öğretme stilleri, spor eğitimcilerinin, öğretme felsefeleri ile programlarını hedefleriyle ilgili olarak kişiselliğinin bir yansıması biçiminde gözlenebilen bir fenomen şeklinde tanımlanabilmektedir. Bazı kimseler, öğretme stilleriyle öğretme stilleriyle öğretme yöntemlerini birbirlerine karıştırmaktadırlar. Öğretmedeki yöntem, belirli bir konunun ve ya becerinin ortaya koyulabilmesi maksadıyla kitap kaynakları ve işitsel ya da görsel yardımcı kaynaklar benzeri öğretmenlerin kullanmakta oldukları teknikler ile izledikleri yollar ile ilgili olmaktadır(Demirhan, 2006).

1.8.5. Yöntem

Öğretmede kullanılan yöntem, öğrencileri hedeflerine ulaşabilmek amacıyla izlenmekte olan yol olarak ifade edilebilir. Yöntem, belirli öğretim tekniklerinin ve araçlarının kullanılmasıyla, öğretmenler ile öğrencilerin faaliyetlerinin bir plan kapsamında düzenlenmesini ve yürütülmesini amaçlamaktadır(Fidan, 1996). Diğer

bir ifadeyle yöntemi ‘Bir sorunun çözülmesi, bir deneyin sonuçlandırılması, bir konunun öğrenilmesi ve ya öğretilmesi gibi hedeflere varabilmek maksadıyla bilinçli bir şekilde seçilmiş ve izlenmiş olan en uygun ve düzenli yol’ biçimde tanımlanabilmektedir(Demirel, 2004).

“Öğretim yöntemi dersin hedeflerine ulaşmak için izlenen en kestirme yollardır. Öğretim yöntemlerinin seçimi öğretim yöntemi öğretmeni öğretme işinde başarıya götüren öğrencinin de etkili öğrenmesini sağlayan bir dizi usullerdir. Öğretim yöntemi, öğrenmeyi sağlamak için kullanılan bir araçtır. Bu aracın başarısı onu kullanma becerisine bağlı olarak değişir” (Poyraz, 2018).

Yöntem, bir sorunu çözmek, bir deneyi sonuçlandırmak, bir konuyu öğrenmek ya da öğretmek gibi amaçlara ulaşmak için bilinçli olarak seçilen ve izlenen düzenli yoldur(Oğuzkan, 1993).

1.9. Öğretimde Kullanılan Stratejiler

1.9.1. Beden Eğitiminde Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi

“Sunuş stratejisinde öğrenci bilgiyi keşfetmek yerine bilgiyi hazır olarak alır. Beden eğitimi öğretmeni, her zaman önder ve denetleyicidir. Bütün kararları verir ve öğrenci bu kararlara uyar. Ön organize ediciler kullanılarak öğrenci öğrenmeye hazır hale getirilir. Öğrencilerin aktif katılımı sağlamaya çalışır”(Poyraz,2018).

Sunuş yaparak öğretim esnasında öğrenciler daha çok ikincil durumda kalmaktadırlar. Öğretmenlerin ve öğrencilerin rolleri açıkça tanımlanmaktadır yani öğretmenler daima lider ve takipçi konumundadır. Kararların tamamını vermektedir ve öğrencilerde bu kuralların tamamına uymaktadırlar. Öğretmenler komutlarının açık ve net olmasından dolayı, öğrenciler bu komutları algılarlar ve olumlu olarak etki-tepki verirlerse, çok kısa süreli hedefler için yaklaşımlar uygun olabilmektedir.

Programların hedeflerinde bile, daha ziyade öğretmenlerin nelerin başarılmasını arzuladıkları kapsamı içerisinde plan yapılmaktadır. Değerlendirmeler de ise nelerin başarılmış olduğu konusunda yapılmaktadır. Mesela, eğitimciler aşağıda belirtilen biçimde basketbol konulu bir dersteki hedefleri şu şekilde listelenebilir. Top sürülmesi, Çengel atışının yapılması, Faul atışının yapılması. Öğrencilerin etkin katılımını sağlanması için öğrenci öğretmen arasında yoğun bir iletişim olmalıdır. Sunulanlar genelden özele doğru bir sıra içinde tümden gelim yöntemiyle verilmelidir. Sunulanlar, önceki bilinenlerle aralarında bağlar kurulmasına olanak sağlamak için aşamalık ilkesi içine verilmelidir(Demirhan, 2006).

Aşamaları:

- **Ön organize edicilerin sunulması:** İlgiyi çekebilme, güdüleme ve önceden öğrenilmiş olanlar ile bağlantı kurabilmesine hazırlık verebilmek için.
- **Kavram, ilke ya da bilgi biliminin sunulması:** Bilgi bilimi sunulmasının ardından özellikler açıklanmaktadır.
- **Bilişsel yapının güçlendirilmesi:** Değişik tanımlamalar, düşünceler açığa çıkarılır, öğrenmekte olanlar değişik misaller vererek, farklı durumlara göre kullana bilirliğinin tartışılması sağlanır.

Yararları;

- Kısa sürede çok bilgi aktarılır.
- Öğretmenler için ekonomik ve kolaydır.
- Anlamlı öğrenmeyi sağlar.
- Kavram ve kavramlar arası karmaşık ilişkiler söz konusu ise öğrenme sürecini kolaylaştırır.

Sınırlılıkları;

- Öğrenci daha çok dinleyici konumda olduğu için öğretmen öğrencinin yanlış öğrenmelerinin farkında olmayabilir.
- Öğrenci anlamlı öğrenmeye istekli değilse ezber öğrenmeye neden olabilir.
- Öğretmenin anlatımına dayalı olduğu için öğrenciler dersten çabuk sıkılabilirler.
- Öğrenilenlerin kalıcılık ve uygulanabilirlik düzeyi düşüktür(Kömez, 2018).

1.9.2. Beden Eğitiminde Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi

Buluş yolu yaklaşımı ile öğretim sırasında öğrenciler, ne şekilde düşünebilecekleri ve öğrenebilecekleri de öğretilmektedir (Demirhan,2006).

Buluş yoluyla öğretimde strateji tümevarım yolu olmakta ve uygulanırken sunuş yoluyla öğretimdeki yaklaşıma göre daha çok özen ve dikkat gerektirmektedir. Öğretmenleri verdiği doğru direktifler sayesinde başarının sağlanması muhakkaktır. Ancak öğretmenler tarafından verilen stratejiler ile alakalı yeterli bilgiye ve beceriye sahip olunmadığından dolayı bu stratejinin uygulanmasında tama anlamıyla başarılı olunmadığı ya da başarıya ulaşmadıkları da bilinen bir gerçektir(Jacopsen ve ark.1985).

Buluş yoluyla çalışmalar yapmakta olan spor öğretmenleri, demokratik öğretmenler olarak düşünülmektedir. Amaçlar, öğrencilerin ilgileri ile gereksinimlerinin üzerine kurulmuştur. Değerlendirilmeleri de, gereksinimlerin ve ilgilerin karşılanması konusunda programın en iyi biçimde, ne şekilde başarıya ulaşabileceğine dayanmaktadır.

Buluş yoluyla öğrenmenin gerçekleşmesi için;

- Öğrencilere yönelik olarak, onların doğal ilgileri dikkate alınmak suretiyle uygun etkinliklerin düzenlenmesi gerekmektedir.
- Öğrenme konusunda olumlu tutumların geliştirilmesine imkân verebilmek maksadıyla merak güdüsünün tetiklenmesi gerekmektedir.
- Merakı oluşturmak amacıyla belirli bir seviyede belirsizliğin yaratılması gerekmektedir.
- Başarısızlık riskinin minimum düzeye indirilmesi gerekir.
- Konuların anlayan öğrenciler açısından anlam ifade eden, yararlı, hatırlanabilen alanlar olması gerekmektedir.
- Konuların ve materyallerin, bilişsel gelişim sıralamalarına göre sunulması gerekmektedir.

Yararları;

- Öğrenci merkezlidir. Öğrenci örnekleri inceler, deney yapar; ilke, tanım ve genellemelere ulaşır.
- Öğrenmenin kalıcılığını sağlar.
- Bir sorunu çözmek için örnek-kural ilişkisi kullanılarak düşünme becerisini geliştirir.

Sınırlılıkları;

- Tanımına ulaşmak fazla zaman alabilir.
- Öğretmen tarafından yaratılan yapay problemler, öğrencinin ilgisini çekmeyebilir.
- Her konu için uygun olmayabilir.
- Maliyeti yüksektir(Kömez, 2018)

1.9.3. Araştırma- İnceleme Stratejisi

Öğrenci merkezli bir stratejidir. Araştırma-inceleme stratejisi, öğrencilerin belli bir konu ile ilgili problemi çözmek üzere harekete geçmelerini, araştırma etkinliklerini sürdürmelerini ve sonuca ulaşmalarını sağlar. Öğrenci aslında bu süreç sonunda sadece üzerinde çalıştığı problemin çözümünü öğrenmekle kalmaz. İlerde karşılaşabileceği problemlerin çözümünde de izleyeceği yolu öğrenir. Bu stratejide, öğrenci gerçek problemlerle karşı karşıya gelir, problemleri analiz eder. Öğrencilerin hem bireysel hem de grup olarak çalışma becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlar. Öğretmen, buluş stratejisinde olduğu gibi, yine bir yol gösterici, rehber ve gerektiğinde yönlendirici konumdadır (Kömez, 2018).

"Araştırma-inceleme yoluyla öğretmen, yol gösterici, yönlendirici ve rehber rolündedir. Tümdengelim ve tümevarım süreçleri birlikte kullanılır. Stratejinin kullanılması sırasında problem çözmenin adımları kullanılır. Problemin farkına varılması, tanımlanması, çözümüyle ilgili hipotezlerin kurulması, verilerin toplanması, çözüm yollarının uygulanması, çözümün ortaya konularak bir sonuç varılması işlemleri takip edilir" (Poyraz, 2018).

Araştırma-İnceleme Stratejisiyle öğrenmenin gerçekleşmesi için;

- Ele alınan problemlerin gerçek hayatta karşılaşılan problem durumları olması gerekir.
- Öğrencinin problem çözme becerisini kullanarak bilimsel yöntem sürecini izlemesini gerektirir.
- Bu stratejiye en uygun öğretim yöntemi olarak problem çözme yöntemi kullanılır.
- Öğrencilere bilimsel düşünme becerisi kazandıracak problem çözme, deney, örnek olay kullanılabilir.

Yararları

- Öğrenciler bilimsel ve bağımsız düşünme becerisi kazanırlar.
- Öğrenciler karşılaştığı olaylara ya da sorunlara tarafsız ve nesnel bir şekilde yaklaşır ve çözüm üretmeye çalışır.
- Öğrenciler gerçek problemle karşı karşıya kalır.
- Öğrenciler uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme gibi üst düzey davranışlar kazanırlar.
- Yaparak-yasayarak öğrenme süreci gerçekleşir.

Sınırlılıkları

- Uzun zaman alır.
- Bütün öğrenciler üst düzeyde başarılı olamaz.,
- Problemin çözümü için çeşitli kaynak veya materyallerin karşılanması ek maliyet getirir.
- Öğrenciler tarafından problem çözme süreci bilinmediğinden, bu stratejiyi hayata geçirmede güçlükler yaşanır.
- Her yaş düzeyi için uygun olmayabilir(Kömez, 2018).

1.10. Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Beden Eğitimi ve Spor alanında Mosston ve Ashworth (1982, 2002) tarafından sistematik hale getirilen Öğretim Yolları'nın stil kavramıyla açıklamasıdır. Burada önemli olan terimlerdeki farklılıklar değil terimlerin ne anlattıklarıdır. Çünkü bazı kaynaklarda aynı tarz gidiş yolunu yöntem, bazı kaynaklarda ise model ya da stil olarak ifade edildiği görülmektedir. Bir spor eğitimcisinin stili, onun bireyselliğinin bir ifadesidir ve kişisel felsefe ve amaçlarıyla ilgilidir. Spor eğitimcisi, yöntemi öğretme stiline uyarlamalıdır (Demirhan, 2006).

“Günümüzde öğretimde amaca ulaşmak için pek çok yöntem kullanılmaktadır. Öğretmen bazen bir tek yöntemi bazen tek başına yeterli bulmayıp birden fazla yöntemi aynı anda kullanma gereği duyabilmektedir. Öğretmenim öğrencilere bilişsel, duyusal, psikomotor alan da gelişimlerini başarıyla sağlaması, isabetli yöntem ve tekniklerin tespiti ile gerçekleşecektir. İsabetli yöntem seçimi ve kullanımı ise yöntem seçimini etkileyen faktörlerin iyi bilinip doğru belirlenmesi ile başarıya ulaşacaktır”(Poyraz, 2018).

1.10.1. Yöntem Seçimini Etkileyen Faktörler

- Öğretmenin yönteme yatkınlığı, Öğretmenin her yöntem hakkında bilgi ve deneyimi olmalıdır. Zaman zaman yöntem seçimine gitmelidir.
- Zaman ve fiziksel imkânların durumu, Zaman ve fiziksel şart ve imkânların hazır olma durumuna göre yöntem seçiminde etkili olmaktadır.
- Maliyet, Bazı yöntemlerin kullanılması ek bir para getirmeyebilir, ancak bir gezi gözlem yöntemi ile bir tesisin yerinde görülmesi mali açıdan para gerektirebilir.
- Öğrenci grubunun büyüklüğü, Bazı yöntemler kalabalık gruplarda uygulanmaz öğrenci sayılarının az veya çok olması ile yakından ilgilidir.
- Konunun özelliği, Bazı konular bazı yöntemlerle işlenmeye daha uygundur.19 Mayıs gösteri hareketlerinin gösteri ve komut yöntemlerin daha çok uygulanmasında olduğu gibi.
- Eğitim-öğretim sonunda öğrencide geliştirilmek istenen özellikler. Dersi amaçları hangi konunun hangi yöntemle işlenmesi ile ilgili ipuçları verir. Becerin geliştirilmesi amaçlanan bir ders de ”yaparak öğrenmeyi ”yönelik yöntemlerin seçilmesini gerektirir.(Yavaş ve İlhan,1996**).**

1.10.2. Anlatım Yöntemi

Anlatım yöntemi, en genel öğretim yöntemidir ve tüm sınıf düzeylerinde kullanılır. Öğretmen tarafından uygun öğretim yardımları ya da öğretim materyalleri kullanılarak sistematik bilgi sunumunu kapsar(Olaitan, 1981**).**

Bu yöntem içerisinde öğretmenlerin kendilerine hâkim olabilmeli, vücut diline, jestler ile mimik hareketlerini kullanabilmeli, ses tonunun iyi ayarlanarak içten ve samimiyetle davranabilmesi gereklidir(Safran, 1997).

Günümüzün en geniş biçimde, en sık kullanılmakta olan ve bunun uyanında en eski olması niteliğini de taşıyan anlatım yöntemi; öğretmenin bir konuya ilişkin bilgileri, karşısındaki öğrencilere iletmesi biçiminde uygulanır(Harmandar, 2004).

"Anlatım yönteminde ders öncesi planlama öğretmen tarafından yapılır. Ders esnasın da öğretmen anlatan yani verici , öğrenci ise dinleyici yani alıcı konumdadır. Ders sonunda ise öğretmen tarafından değerlendirme yapılır. Anlatım yöntemi telkine, duygu ve düşüncelere yer vermeye elverişlidir. Öğrencilerin bilinçsen yönünün geliştirilmesine yönelik dinleme yeteneğini geliştirirken, öğrencileri pasif dinleyici konuma getirmekte, düşüncelerini açıklama ve soru sorma fırsatı vermemektedir. Öğretmenin bilgisini, anlatma süresini, ses tonunu, jest ve mimiklerini etkili kullanarak, öğrenciler düşünmeye yöneltilmelidir. Konular güncelleştirilerek örneklendirilmeli, ders araç ve gereçlerinden faydalanarak görsel olarak destek alınmalı anlatım sırasında öğretmen öğrencilerinden sık sık dönüt alarak etkili kullanımı sağlanmalıdır. Anlatım yöntemini amaçlarına uygun olarak gerçekleştirmek için Brifing, Konferans, Söylev(Nutuk) ve Demeç gibi tekniklerde kullanılmaktadır"(Poyraz, 2018).

Anlatma Yönteminin Yararları:

- Anlatım yöntemi, daha önce anlatılmamış olan bir konunun girişinde, belirli bir konuyu hızlıca tekrarında ya da belirli bir konunun özetlenmesinde oldukça etkili olmaktadır.
- Diğer bütün yöntemlerle kullanılabilir.
- Öğrencilerin dikkatlerinin uzun süreler konuşmada olmasını, sabrederek dinleyebilmeyi aynı zamanda not tutulmasını da öğrenebilmektedir.
- Fazla araç gerece ihtiyaç olmadığından ekonomiktir.
- Dersin akışı tamamen öğretmene bağlı olduğundan sınıfın ve dersin kontrolü diğer öğretim yöntemlerinden daha kolay sağlanır.
- Kalabalık sınıflarda uygulanabilmesi.
- İçerik hakkında organize görüş sağlaması.
- Zamanın iyi kullanılması

Anlatım Yönteminin Sınırlılıkları:

- Öğrencilerin bireysel özellikleri göz önüne alınmaz.
- Görmeye dayanan bilgiler ile psiko-motor davranışları bu yöntem ile öğretebilmek oldukça zor olmaktadır.
- Öğrenci aktif bir şekilde öğrenmeye katılmamasından dolayı yüksek seviyeli bilişsel öğrenme olmaz.
- Söz konusu yöntemde daha ziyade kitabi bilgiler kaynak alındığından, öğrencileri araştırmaya ve incelemeye yöneltmesi yerine ezberciliğe itmektedir.
- Uzun sürmesi durumunda sıkıcı olması.
- Onları tanımayı güçleştirmesi(Harmandar, 2004).

1.10.3. Sözlü Açıklama Yöntemi

Ders işlenmesi esnasında aktivitelerle alakalı açıklayıcı bilgiler vermek, bir kavramın ya da becerinin analizinin yapılmasının sağlanması bu yöntemdeki asıl amaçtır. Söz konusu yöntemde öğretmenler, açıklayan, öğrenciler ise dinleyen rollerinde olup, Öğretmen'in merkezde bulunduğu bir öğretme stilinin kullanılmasıdır. Sözlü açıklamalarda, yalnızca bir tek problemin ve ya konunun hakkında bilgiler verebilmektedir. Anlatım yöntemiyle benzerlikleri bulunsa da daha kısaca ve yalnızca o günkü aktivitelerle alakalı açıklamaları içermektedir. Anlatım yöntemine benzer bir biçimde, öğretmenlerin konuşmalarını açık ve öğrenciler tarafından görebilecek bir noktada durarak yapmasını gerektirmektedir. Öğrencilerin de öğretmen çevresinde düzgün bir şekilde ya da dağınık bir vaziyette açıklamayı dinleyebilmesi mümkündür(Nebioğlu, 2006).

"Bu yöntemde ders öncesi hazırlık beden eğitimi öğretmenine ait olup ders esnasında öğretmen konuyla ilgili bilgileri ve açıklamaları yapar. Öğrenciler ise yapılacak aktivitenin etrafında dinleyici olarak katılırlar. Aktivitelerin açıklandığı şekliyle anlaşılması uygulanması öğrenciye aittir. Yararlılıkları ve sınırlılıkları anlatım yöntemine benzerlik göstermektedir"(Poyraz, 2018).

1.10.4. Gösteri Yöntemi

"Gösterip yaptırma yöntemi, öğretmen tarafından daha önceden planlanan konuyla ilgili becerilerin nasıl yapılacağını, araç gereçlerin nasıl kullanılacağı öğretmen tarafından önce gösterip açıklanması, sonra da öğrencilere konuyla ilgili alıştırma yaptırılarak becerilerin kazandırılmasıdır"(Poyraz, 2018).

Gösteri yöntemi "bir izleyici kitlesinin huzurunda, bir davranış ve tavrın, ne şekilde nasıl gerçekleştirilmesi gerektiğinin gösterilmesi veya bir ilkenin, bir becerinin açıklanmasında başvurulmakta olan bir öğretim tekniği olmaktadır"(Sözer,1998).

Bu yöntem uygulama düzeyinde davranış kazandırmaya yönelik bir tekniktir. Genelde bir aracın nasıl çalıştırılacağı, bir işlemin bütün basamaklarıyla nasıl uygulanacağını öğrencilere alıştırma yaptırılarak uygulanan bir yöntemdir. Bu yöntemde gösterme öğretmenin, yapma ise öğrencinin görevidir(Büyük Karagöz,1996).

Bu yöntem hem göz, hem de kulak yoluyla öğrenmeye olanak sağladığı için daha etkilidir. Gösteri büyük ölçüde gözlem yoluyla öğrenmeyi sağlar. Ancak gösteriden sonra, öğrencilerin gözledikleri beceriyi kendilerinin göstermesi istenmelidir. Böylece öğrenciler öğrendikleri beceriyi uygulama olanağı bulurlar ve öğrenme daha etkilidir(Harmandar, 2004).

Öğretmenin uygulamayla ilgili becerileri gerekirse tekrar tekrar gösterilip gerekli açıklamalar yapmalı, sık sık dönüt ve düzeltmeler verilmelidir. Mesela; Beden Eğitimi Öğretmeni tarafından badmintonda forehand tutuş tekniği gösterilip anlatılarak öğrenciler tarafından hatasız yapılana kadar alıştırmaların tekrar edilmesini sağlar. Öğretmen ve öğrenci merkezli yöntemdir(Poyraz, 2018).

Olumlu Yönleri:

- Güzel ve itinalı hazırlanmış olan bir gösteriyle, öğrencilerin ilgilerinin ya da dikkatlerinin çekilmesiyle öğrenme kolaylaştırılmaktadır.
- Öğrencilerinde gösteriyi yönetebilmeleri ve bu sayede onlarında, becerilerinin ve tutumlarının ilişkileri geliştirilebilmektedir.
- Gerek görme gerekse işitsel olarak öğrenmenin sağlanmasından dolayı, sözel yöntemlere kıyasla çok daha etkin bir yöntem olmaktadır.
- Sadece gösteri yapan kişinin araç-gereç ihtiyacının olmasından dolayı daha ekonomik olmaktadır.
- Gösteri toplumda insan kaynaklarının kullanılması için de en uygun öğretim yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

- Anlatım yeterli olmadığında konuların açıklanmasında ve kavranmasında da kullanılabilmektedir.

Sınırlılıkları:

- Çok önemli hazırlıkların ve planlamaların yapılmasını gerektirmektedir.
- İyi bir gösteriyi hazırlayabilmek için bilgili ve becerili olunmasını gerektirmektedir.
- Şayet gösteriler dönütleri dikkate almadan 'göstererek anlatma' ilkesini uygularlarsa yeterli etkiyi oluşturamazlar.
- Kalabalığın bulunduğu sınıflar içerisinde uygulanabilmesi oldukça güç olmaktadır.
- Gösteriler esnasında çok fazla zamanın harcanmasına sebep olmaktadır.
- Karmaşıklığın olduğu gösterilerde, öğrencilerde başarısız olmuş veya eksik kalınmış duygusu oluşabilmektedir.
- Bilişsel ve duygusal öğrenme esnasında kullanılması güçtür(Ertürk, 1998).

1.10.5. Alıştırma Yöntemi

"Bu öğretimin temel amacı öğrencilere olabildiğince çok alıştırma yapma imkanı sağlamaktadır. Öğrencilerin öğretmenden edindikleri bilgileri kendi başlarına uygulama ve alıştırma yaparak kendilerini geliştirebilecekleri öğrenim etkinliklerindendir"(Poyraz, 2018).

Alıştırma yöntemleri, beden eğitimi derslerinde en çok kullanılmakta olan yöntemlerdendir. Bu yöntem ile yapılmakta olan çalışmalarda ağırlık etkinliklerin yapılmasında olmaktadır. Öğrenciler, kullanabilecekleri araçlarla ve hareketler ile alakalı olarak bilgiler edinebilmekte; yeteri kadar alıştırmalar yapabilmek için vakit

ayırabilmektedirler. Alıştırma yöntemini uygulayabilmek amacıyla, öğrencilerin kararlar verebilecekleri konuların belirtilmesi gerekmektedir. Bu sayede, öğrencilerde öğretmenlerinden beklentilerini ve kendi sorumluluklarını anlam hususunda çok daha net olarak düşünce sahibi olmaları sağlanmaktadır. Alıştırma ile öğretim yönteminde öğrenciye devredilen kararlar;

- Duruş,
- Yer, Mekân,
- Çalışmanın sıralaması,
- Başlama zamanı,
- Hız ve ritim
- Durma zamanı,
- Aralık,
- Giyim kuşam,
- Açıklık getirmek için başlangıç soruları(Kiremitçi, 2012).

Alıştırma yöntemi"öğrencilerde bireysel ve toplumsal sorumlulukları geliştirip, güdüleme, bağımsız karar verme, performansını kontrol etme gibi özelliklerinin gelişmesini sağlar. Dersle ilgili tüm çalışmalar öğretmen kontrolündedir. Öğretmen öğrencilerin tüm faaliyetlerini gözlemleyerek olası yanlışlıklarda uyararak dönüt sağlar, düzeltmeler yapar"(Poyraz, 2018).

Olumlu Yönleri:

- Öğrencilerde, hareketleri ile alakalı olarak, öncesine nazaran, daha çok karar verebilme imkânına ulaşmaktadırlar. Hatta yapacağı her harekete yönelik öğretmen tarafından bir komutun verilmesini beklemeksizin, kendilerinin hızlarıyla ilgili alıştırma yapabilirler. Böylece vakit kaybetmelerinin önüne geçilerek öğrencilerin fiziksel gelişimlerine çok daha fazla katkılar sağlanmış olur.
- Öğrencilerin sınıflarındaki arkadaşları etkinlik esnasında hangi düzeyde yakın durabileceklerine kendilerinin kararlarını

verdiklerinden dolayı, sosyal ilişkilerinin de belirgin olarak geliştiği görülmektedir.

- Hem fiziki, hem de sosyal gelişmeleri, öğrencilerde kendileriyle alakalı duyguların çok daha iyi olmasını sağlamaktadır.
- Bazı konular hakkında kararlarını verebilmeleriyle alakalı olarak konuya daha fazla özen göstermelerinin, öğrencilerin zihinsel gelişmelerine katkılar sağladığı da görülmektedir(Nebioğlu, 2006).

1.10.6. Görevlendirme Yöntemi

Öğrencilere, becerileri öğrenmelerini, kavramların keşfedilmesini ya da problemlerin çözümlemelerine yönelik bağımsız öğrenebilme imkanı sunmak bu yöntemdeki en önemli amaç olmaktadır. Görevlendirme yöntemi kapsamında öğretmenlerin görevleri planlamak, öğrenciler ise verilmiş olan görevleri uygulamaktır. Söz konusu yöntem, öğrencinin merkezde olduğu öğretim stilini kullanmaktadır(Nebioğlu, 2004).

Özünde bulunan mantık, bizim, bir bireyin kendisine yönelik bütün kararlarını kendisinin verebilmesinin imkânlar dâhilinde bulunduğu, düşüncesine yönelmemize sebep olmaktadır. Zira bu yöntem sınıf içerisinde değil de, bireylerin şahsi eğitimleriyle uğraştıkları hallerde gelişmektedir.

Olumlu Yönleri:

- Öğrencilere, özgür ve bağımsız olarak kendilerini yönlendirebilme biçiminde öğrenme ortamının oluşmasını sağlamaktadır.
- Öğrencilerin yeteneklerinin seviyesine dayalı olarak kendilerinin istediği hızda gelişmeler gösterebilmektedir.(Tamer ve Pulur, 2001).

1.10.7. Eşli Çalışma(İşbirliğine Dayalı) Yöntemi

Eşli çalışma işbirliğine dayalı öğretim yöntemi olarak da adlandırılmaktadır. Nedeni ise öğrencilerin eşleştirilmek suretiyle çalışmalar yapmasıdır. Bu çalışmalar esnasında eşlerin her birisi, görevlerden birisini yerine getirmektedirler. Eşlerin biri istenilen hareketleri yaparken aynı zamanda hareket ile ilgili kararlarını da vermektedir. Eşlerden ötekisi ise, yapılmakta olan hareketleri izlemek suretiyle öğretmen tarafından verilmiş olan ölçütler esas alınarak eşin performansıyla ilgili bilgiler vermektedir. Uygulamanın yapıldığı esnada eşler sürekli olarak görev değiştirmektedirler. Öğrenciler uygulamanın yapılmasında yalnızca kararlara katılabilmektedirler. Değerlendirmelerin yapılmasında ise yalnızca düzeltmeler ile pekiştirenlerin sunulması kapsamındaki kararlara katılım söz konusu olmaktadır. Eşlerin aralarındaki toplumsal ilişkileri ile anlık dönüt sağlanmasının koşulları işbirliğimdeki en önemli iki parçayı oluşturmaktadır. İşbirliğine dayalı öğretiminin temel amacı, öğrenciler arasında toplumsal hoşgörü ile iletişimi sağlamaktır(Demirhan, 2006).

İşbirlikçi öğrenme, uygun şekilde hayata geçirildiği takdirde bireylerin daha çok daha büyük oranda etkinliğe yoğunlaştığı, bireyler arsındaki entelektüel, dil ve kültür farklılıklarını bir araya getirip her farklılığın kabulünü mümkün kılan, bireylerin öz güven geliştirmelerini sağlayan bir öğrenme ortamı sunabilecek güce sahiptir(Slavin, 1990).

"Bu çalışmada iş birliği ilkesine dayalı olarak, grup içerisinde sabır, hoşgörü, saygı, eleştiri ve sorumluluk gibi özelliklerin kazandırılması sağlanır. Eşler yakinen birbirine izlemesi anında düzeltme, uyarılma, doğru hareketlerin pekiştirilmesi için kurulan diyalog nedeni ile zihinsel becerileri gelişme gösterirken, aynı zamanda toplumsal gelişimi en fazla, duygusal gelişimi üst düzeye yakın, fiziksel gelişimi en az düzeydedir"(Poyraz, 2018).

Olumlu Yönleri:

- Öğrencilerin kendi aralarında bir yardımlaşmanın içerisine girmek suretiyle kararlarda daha etkin olarak katılabilmektedirler.
- Öğrencilerin, öğretmenler devamlı olarak yanlarında bulunmasınlar bile iki taraflı bir ilişkinin içerisinde yer alarak öğrenme konusunda daha fazla vakit harcayabilmektedirler.
- Öğrencilere, diğer bireylerin fikir ve düşüncelerine de saygı duymalarının gerektiği öğretilir.
- Öğrencilerin aralarında karşılıklı bir etkileşimin oluşmasına imkân sağlanır.
- Öğrencilerdeki ilerlemelerin değerlendirilmesinde ve onların daha iyi becerilerin kazanılmasına imkân sağlamasıyla mümkün olabilmektedir(Büyü karagöz ve Çivi, 1996).

Sınırlılıkları:

- Gözlemcilerin uygulayıcılara yanlış dönüt sundukları durumlarda oluşabilmektedir. Bu durumlarda öğretmenler, öğrencileriyle beraber ölçütlerin birer birer gözden geçirilmesine yönelmek zorunda kalırlar.
- Gözlemciler sözlü davranışlarını kötüye kullanılabilmektedir. Böyle durumlarda, öğretmenlerden sorulardan daha çok ifadelere başvurmaktadırlar (Moss'tan & Ashworth, 2001).

1.10.8. Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi

Spor etkinliklerine katılmakta olan öğrenciler aynı zamanda günümüzün değişen şartlarına da ayak uydurabilmek amacıyla yüksek seviyelerde zihinsel aktivitelerde de bulunmaları gerekmektedir. Problemlerin çözümlenmesini, analizler, sentezler ve değerlendirmeleri bu üst düzey zihinsel aktivitelere misal olarak vermemiz mümkündür. Ayrıca bunlara bir de merak ve güdülenmenin de eklenmesi ve yaratıcılıkta beraber yeni buluşların da ortaya çıkması kaçınılmaz olmaktadır. Bu

açıdan beden eğitimi dersleri esnasında öğrencilerde merakın uyandırılması ve güdünün yükseltilmesi gerekmektedir. Bu sayede öğrencilere çevrelerini keşfedebilme, problemleri çözebilme, değişen koşullara karşı esnek olabilme, onlara uyum gösterebilme ve değerlerle ilgili kararlar verebilme gibi hedeflere ulaşılmaya çalışılır. Öğretmenlerin burada soru sorması ve soruların kendisi tarafından yanıtlamaması gerekmektedir. Ayrıca öğretmenler, öğrencilerin vereceği tepkileri veya cevapları da kesinlikle beklemesi gerekmektedir. Öğrencilere belli bir düzende soruların sorulmasını ve daha önceden saptamış olan çözümle doğru adım adım yönlendirilmesini sağlamaktadır. Bu da yönlendirilmiş buluş olarak ifade edilmektedir(Demirhan, 2006).

"Bu yöntemde, Öğretmen, öğrencilerde merak uyandırarak güdülenme sağlamalıdır. Öğrencilerin özellikle bir konuda merak etmesini sağlamak için belirsizlik durumu yaratılmalıdır. Öğretmen, öğrenciye sorduğu soruların cevabını sabırla beklemeli, gelen cevaba göre ya da takıldığı noktalarda ipuçları vererek doğru cevabı bulmalarına yardımcı olmadır" (Poyraz, 2018).

Buluş yöntemi, öğretim aşamasında tekniklerin ayrıntılarıyla öğrenilmesi amacıyla uygulanan ve daha çok zihinsel etkinliğe dayanan bir yöntemdir. Bu yöntemde öğretmen, öğrencilerde karşılaştıkları problemleri çözebilme, keşfedebilme ve değişen koşullara karşı uyumlu olabilme, karar verme ve muhakeme yeteneklerinin gelişimini sağlamaktır(Poyraz, 2018).

Yönlendirilmiş buluş sistemi, öğretmenlerin geleneksel davranışlarında iki değişikliğin yapılmasını gerekmektedir. Bunların biri, öğretmenin komutları vermesinin yerine soruları sormasıdır, ancak bu soruların öğretmen tarafından kesinlikle yanıtlamaması gerekmektedir(Nebioğlu, 2006).

Olumlu Yönleri:

- Öğrencilerin, verilmiş olan problemleri çözme yollarını keşfettikleri zaman öğrenmenin çok daha kalıcı olduğu
- Öğretmenler, sınıfta bulunan öğrencilerin tümüne yardım edebilecek pozisyonda ve bağımsız konumda durmaktadırlar.
- Öğrencilere, bir olgunun keşfedilmesini sağlayabilecek küçük buluşların yapabilmesini sağlayacak yetenektedirler.
- Zihinsel gelişimi olumlu yönde etkiler.
- Değerlendirmeler sağlıklı ve objektif olur.

Sınırlılıkları:

- Öğrencilerin doğru çözüm yollarını bulabilecekleri hususlara yönlendirilmelerini sağlamak için, problemleri en uygun biçimde planlamak gerekir. Bu öğretmenler açısından güç ve zaman alan bir görev olmaktadır.
- Daha çok temel hareketler döneminde kullanılır.
- Görevlere bulmaya veya keşfetmeye yönelik daha fazla vakit gereksinim duyulmaktadır.
- Soruların dizilerinin, konulardan ayrılması halinde amaca ulaşılması başarısızlıkla sonuçlanabilmektedir (Tamer ve Pulur, 2001).

1.10.9. Problem Çözme Yöntemi

Problem çözme yöntemi, karşılaşılmış olan veya olan bir problemin çözümlenmesinde izlenmekte olan bir dizi etkinliklerden oluşmaktadır. Eğitimin görevlerinden biri de öğrencilere hayat boyu karşılaştıkları problemleri çözebilme becerisi kazandırmaktır. Öğretmen, öğrencileri çeşitli sorunlarla karşı karşıya getirecek bir ortam yaratmak ve onları bu sorunları çözmeye teşvik etmek için her imkânı kullanmalıdır(Ocak, 2015). Problem çözme üst düzey zihinsel etkinliklerin

kazanılmasında işe koşulan bir öğretme yoludur. Problem çözmede bilişsel, devinişsel ve duygusal gelişim en üst düzeydedir(Demirhan, 2006).

"Problem çözme yöntemi, öğrencilerin karar verme, çözüm üretme becerilerini geliştirmek için üst düzeyde zihinsel etkinliklerin kullanıldığı bir öğretim yöntemidir. Araştırma ve inceleme stratejisinde kullanılır. Öğrenci merkezli bir yöntemdir"(Poyraz, 2018).

Olumlu Yönleri:

- Öğrenci aktif olarak öğrenmeye katılır.
- Öğrenciler ders kitabının dışındaki gerçek hayâ problemleri ile karşı karsıya kalır(Gömleksiz, 2004).
- Problemlerin farkına varılmasıyla, ayırt edilerek tanımlayabilme yeteneğinin kazandırılması sağlanmaktadır.
- Probleme ilişkin çözüm yollarının üretilebilmesi, çözümün sınanması, doğrulanması ile sonuçların çıkarılması becerileri kazandırılmaktadır.
- Muhakeme, mukayese ve en doğrunun seçilmesine imkân sağlanmasından dolayı daha objektif bir metot olmaktadır.
- Öğrencilere, sistemli düşünebilme ile kararlarını verebilme alışkanlıklarının edinilmesini sağlamaktadır.
- Öğrencilere, bilimsel araştırmaların süreçleriyle ilgili çalışmalar yapabilmelerini sağlamaktadır.
- Etkin ve verimli tekniklerin keşfedilmesi ve zamanın en iyi şekilde kullanılmasını sağlamaktadır (Ocak, 2015).

Sınırlılıkları:

- Bütün konularda uygulanmaya elverişli değildir; kullanıldığı takdirde öğretimde bir monotonluğa dönüşebilmektedir.
- Gereğinden fazla vakit alan yöntemdir.

- Her zaman tatmin edici sonuç vermez. Sonuç iyi değilse kullanışında bir hata olabilir(Ocak,2015)
- Öğrenci problemin çözümü için gerekli materyal ve kaynakları kolaylıkla sağlayamayabilir.

1.10.10. .Kompleks Öğretim Yöntemi

Sportif motor becerilerinin öğretiminde kullanılır. Optimal amaçlara ulaşmak için, öğrenci ile öğretimi amaçlar. Amaca mümkün olduğunca çabuk ve güvenli ulaşabilmek ve sonuç almak için her türlü görsel ve işitsel araçlardan yararlanarak tekniği hatasız ve doğru öğretme özelliğine dayanır. Kompleks öğretim yöntemlerinde hedef; öğrencilerin motorsal özelliklerinin üst düzeye çıkarılması değil, tekniğin gerektirdiği becerilerin kazandırılmasıdır. Toplumsal ve çevresel koşulları, teknik yardım gibi pedagojik koşul ve imkânları en iyi şekilde göz önünde tutan ve düzenleyen öğretim şeklidir(Harmandar, 2004).

1.10.11. Bireysel Öğretim Yöntemi:

Bireysel öğretim yöntemi, bir öğrencinin konuyu yaparak, yaşayarak öğrenme yoludur. Bu yöntem, bir öğrencinin konuyu kendi başına öğrenmek istediği veya kendi başına çalışma yapmak istediği zaman kullanılır(Demirel, 1995).

Bu yöntemdeki amaç, seçmeli ve bireysel biçimde yönlendirilen öğretim fırsatlarının sağlanmasıdır. Öğrencilerin rolleri konunun belirlenmesi ve uygulanması olmaktadır. Öğrencilerin merkezde olduğu öğretim stilinin kullanılması tercih edilmektedir (Tamer ve Pulur, 2001).

Soruları da, problemlerinde öğrenciler bularak düzenlemelerini yapmaktadırlar. Genel konuyla ilgili olan ve genel konunun çerçevesinde başlıklar hakkındaki kararları öğretmenler vermektedirler. Öğrenciler, bu başlıkların çerçevesindeki

sorularla ve çözümlerle ilgili kararları vermektedirler. Böylece öğrencilerin bulmuş olduğu ve düzenlemiş oldukları kişisel programlarının oluşması sağlanmaktadır. Bu programda öğrencilere, performansıyla ilgili ve belirlenen başlıklarda ki gelişimlerinde yol göstermektedir(Moss'tan ve Ashworth, 2001).

Olumlu Yönleri:

- Fiziki, duygusal ve bilişsel konularda öğrencilerin performanslarını en yüksek seviyeye yaklaşmaktadır.
- Öğrencilere, belirlenen başlıklarda bilişsel veya fiziksel kapasitelerine dayalı olarak kendileri açısından uygun bir programı geliştirebilme fırsatını sunmaktadır.
- Düşüncelerini geliştirebilme ve onların bir araya getirebilmesi düşüncesiyle öğrenciler güdülenmektedirler(Moss'tan ve Ashworth, 2001).

Sınırlılıkları:

- Öğrencilerin sorumlulukları okulun dışında bulunan bireylere aktarılmaktadır. Öğretmenlere denetlemeyle ilgili ve değerlendirmelerin yapılması sorumlulukları kalmaktadır.
- Okul içerisindeki ve dışarısındaki sorumluluklarıyla ilgili kayıtların tutulması işlemlerinin dikkatli bir şekilde yapılması gerekmektedir(Tamer ve Pulur, 2001).

1.10.12. Soru-Cevap Yöntemi

Soru - Cevap yöntemi, sözel etkileşim yöntemidir. Bu yöntem konuyu anlayıp anlamadığını kontrol etmeye yardım eder; eleştirel düşünme becerilerini geliştirir ve dersin etkili olup olmadığını değerlendirir(Somuncuoğlu ve Yıldırım, 2000).

Soru-cevap yöntemi, buluş stratejisiyle uyumlu olarak ders işlenmesi olarak ifade edilmektedir. Sorulan sorular ile konu hakkında öğrenilmesinin istendiği bilgilerin öğrenciler tarafından bulunması metodu ile dersin işlenmesidir. Öğrencilerden, belirli bir konunu anlaşılabilmesi ve o konu üzerinde düşünmelerinin sağlanması amacıyla öğrencilere soruların sorulmasını kapsamaktadır. Soru cevap yönteminin diğer tekniklerle beraber kullanımı mümkündür(Tan, 2005).

Soru cevap yöntemi farklı amaçlar için de kullanılabilir. Öğrencilere bireysel yorumlarda bulunabilme, düşüncelerinin rahatça ifade edilebilmesi, eleştirel yaklaşımlarda bulanabilmeleri ve diğer bireylerin düşüncelerine, önerilerine ve eleştirilerine de gereken saygıyı gösterebilme becerilerini ve alışkanlıklarını kazandırma amacıyla kullanılabilir(Ocak, 2015).

- **Olumlu Yönleri**

- Yanlış öğrenmelerin belirlenebilmesi.
- Öğrencilerin aktif olarak katılımlarının sağlanması.
- Öğrenci motivasyonunu artırma.
- Öğretim etkinliklerinin ve öğrencilerin başarısının ölçülmesini ve değerlene dirilmesini sağlar.
- Öğrencilerin öğrenme düzeyi ve kalitesi hakkında bilgi sağlama.
- Sorunun sorulması, gereken bilgilerin seçilmesi, önemli olan noktaların belirlemesi, öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesi, cevap verilmesi aşamasında, açıklamalarda, benimseme ve özümseme niteliklerinin geliştirilmesini sağlamaktadır.
- Öğrencileri düşünmeye sevk etme(Tan, 2005).

Sınırlılıkları:

- Sınırlı sayılarda katılımın olabilmesi.
- Sorulara kısa sürede içerisinde ve doğru biçimde cevap verilememesi.
- Ciddi planlamaların yapılamıyor olması (Tan,2005).

- Kalabalık sınıflarda uygulanması zor olması
- Öğrencileri, konuları kavramayan, yarışmacılara dönüştürülmesine neden olabilmektedir.
- Sürekli sorulan öğrencinin kaygı seviyesini yükseltmesi
- Yanlış cevap veren öğrencilerin öz güven kaybına uğrayabilir(Dilci, 2011).

1.10.13. Kendini Değerlendirme(Kontrol) Yöntemi

"Öğrencilerin, öğretmenin belirttiği ölçülere göre edindikleri bilgileri, kendi başlarına uygulama ve değerlendirme yaparak becerilerini geliştirdikleri öğrenim etkinliğidir. Amaç, öğrencilerin hedeflenen performans ile, kendi performansları arasındaki farkı görüp alıştırmalar yaparak başarıya ulaşmalarıdır. Bu yöntemde, Beden Eğitimi Öğretmeni ya da antrenör kendi üzerinde bulunan bir takım görevleri öğrenciye aktarır.Bu yöntem de, atletizmde atmalar, atlamalar, koşular, basketbolda şut atışı voleybol'da isabetli servis atış tekniği, hentbolda hedef vuruşu, okçuluk, dart oyunu gibi sonucu ile ilgili olan uygulamalar daha elverişlidir(Poyraz, 2018).

Kendini değerlendirme yönteminde öğrenciler, öğretmenin belirlediği ölçülere göre, kendi yaptıkları hareketlerin değerlendirmesini yaparlar. Bu konuda asıl önem arz eden husus, öğrenciler kendi değerlendirmeleri hususunda öğretmenlerine bağımlılıktan kurtulabilmeleri ve kendilerinin nesnel olarak da değerlendirme becerilerinin kazanılmasıdır. Kendini değerlendirme yöntemi, hareketlerin yapılması konusundan daha çok hareketin sonucunda elde edilmiş olan neticelerin değerlendirilmesi amacıyla kullanılmaktadır (Nebioğlu, 2006).

Bu yöntemde öğrenci yalnız başına kendini değerlendirdiğinden toplumsal gelişim düşük, duyusal gelişim en üst düzeydedir. Bilişsel gelişim kendi performansı ve yükseltmeyle ilgili yorum ve kararları verebildiği için gelişme gösterir. Fiziksel gelişim üst düzeye çıkabilir(Poyraz, 2018).

Olumlu Yönleri:

- Öğrencilerin, kendilerinin performansları ile ilgili olarak kararlarını verebilmesi, sorumluluk bilincinin geliştirilmesine yardımcı olmaktadır.
- Öğrenciler, hareketlerini salon içerisinde istediği bölgelerde yapabilmektedirler.
- Kişisel olarak çalışma imkânı sağladığından duyşsal gelişimleri yüksek seviyededir.
- Fiziki ve sosyal açılardan gelişimin yanı sıra zihinsel gelişimi de olumlu yönde etkiler.
- Disiplin sorunlarında azalma olur.
- Başarıyı tadan öğrenci, öğrenmeye güdülenir.

Sınırlılıkları:

- Bireysel öğrenme materyallerinin öğretmen tarafından hazırlanması uzun zaman alır.
- Bireysel çalışmalara yönelik olduğundan kişiler arası ilişkilerde azalma olur ve sosyal ilişkiler zayıflar.
- Kalabalık sınıflarda araç-gereçler yeterli olmadığından ders yapmak zorlaşır(Harmandar, 2004).

1.10.14. Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi

Hedef, öğrenme süreci içerisinde ilgi çekici araçların sunulmasıyla katkı sağlamaktır. Yöntemin geneli görsel ve işitsel duyularla alakalıdır. Öğretmenler, ortamın düzenleyicileri, öğrenciler ise dinleyicileri aynı zamanda gözleyicileri konumundadırlar (Nebioğlu, 2006).

Öğretmenlerin merkezde oldukları öğretim stili kullanılmaktadır. Öğretimde yardımcılar ve destek araçlarının kullanılması, öğrenme sürecine de katkı sağlamaktadır. Farklı öğretim yöntemleriyle de öğrenme konusunda teşvik edilme hususunda yetersiz kalındığında; öğrencileri, filmleri, şemalar ve tablolar benzeri araçların yardımıyla motive edilmek suretiyle, motivasyonları yükselen öğrencilere bu yolla bilgilerinin artırılabilmesine destek sağlanabilmektedir. Seçimi doğru yapılmış olan öğretim yardımcılarının, beden eğitimi öğretimi esnasında da oldukça etkili olabilmektedir. Bundan dolayı, hedef ve öğrenci seviyelerine uygunluğunun çok önemli olan bir husustur (Tamer ve Pulur, 2001).

Olumlu Yönleri:

- Her öğrenci kendi seviyesine ve hızına göre öğrenme ortamını ayarlayabilir.
- Öğretmeyle ve öğrenmeyle ilgili süreçlerde, seslerden, grafiklerden ve animasyonlar gibi unsurlardan istifade etmek konun ilgi çekiciliğinin artmasına neden olabilmektedir.
- Öğrencilerin yanlışları sabırla düzeltilir ve öğrenci doğru etkinliklere yöneltilir.

Sınırlılıkları:

- Hemen her konuyla ilgili ve farklı yöntemlere dayanılarak bireyselleştirilen ders yazılımlarını geliştirmek oldukça masraflı olmaktadır.
- Öğretmenlerin teknolojiye dayalı uygulamaları öğretim programlarına nasıl uyarlayacaklarını bilmemeleri.
- Bilgisayarların ve çevre birimlerinin sağlanmasının ve hızla artan teknolojik gelişmelere uyum sağlayabilmesi amacıyla yenilenmesinin pahalı olması.
- Sistemlerin aksamadan çalışabilmesi maksadıyla gereken teknik destek sağlanmasında yaşanan güçlüklerin olması (Kemertaş, 2001).

1.10.15. Komutla Öğretim Yöntemi

“Bu yöntemde, öğretmen etkinlikle ilgili bütün kararları verir. Öğrenciler ise öğretmen tarafından verilen kararları istenilen şekilde yaparlar. Mesela; yapmalarıyla ilgili, koşarken sağ kolları çevirin, sol kolları çevirin, yan koşun, dizileri karnına çekerek koşun ya da becerinin açıklanması ile ilgili, Badminton topunu yüksek servisle en az 6 metre yükselterek gönderiniz” gibi...(Poyraz, 2018).

Komut; herhangi bir duruşun, dönüşün, yürüyüşün, çarkın, koşunun ve sıralanmanın öğrenciler tarafından başarı ile yapılabilmesi için yüksek sesle verilen emirdir(Harmandar, 2004).

Komutla öğretim yönteminde, öğretmen etkinlikle ilgili bütün kararları izleyerek kendinden isteneni yapar. Bir başka deyişle öğrenci, öğretmenin vereceği komuta göre davranır. Öğrenciler dinlemek, anlamak ve kendilerinden istenenleri yapma rolünü üstlenmişlerdir(Çöndü, 2004).

Olumlu Yönleri

- Ders, disiplin içinde yapılır.
- Yerleşim ve organizasyon kolay olur.
- Kalabalık öğrenci grubuna hitap etmek kolaylaşır.
- Öğrenci kurallara uymayı öğrenir.
- Zaman, verimli kullanılır.
- Konuların tekrar edilmesinden dolayı pekiştirme iyi yapılır.
- Güvenlik koşullarına uygun ders yapılır.

Sınırlılıkları

- Hareketi yapamayanlar dersin akıcılığını olumsuz yönde etkiler.
- Hareketlerin aşırı tekrarı ve komutların sürekli aynı olması öğrencileri sıkar.

- Karar verme, etkileşim kurma, tartışma olgusu ve paylaşım duygusu gelişmez.
- Öğrenci; öğrenme süresinde aktif olmadığından, bilişsel gelişme istenilen düzeyde olmayabilir(Harmandar, 2004).

1.10.16. Katılım Yöntemi

"Bu yöntemin en önemli özelliği tüm öğrencilerin kendi yetenekleri doğrultusunda etkinliklere katılmasıdır. Öğrencilerin etkinliklere özgürce sürekli katılımlarını sağlamak için uygulanan bir yöntemdir. Her öğrenciye derse katılmaları için tüm imkânlar seferber edilir. Öğrenciler çalıştıkları becerileri iyi yapar hale geldikçe hedefler yükseltilir. Önemli olan katılacakları etkinliğe uygun hedefi seçmeleridir"(Poyraz, 2018).

Öğrenciler öğretme-öğrenme sürecine katılmaktan zevk alır. Derslere hazırlığın yapılması aşamasında öğretmenler, uygulanması ve sonucu aşamalarındaysa öğrenciler etkin olmaktadır. Öğrencilerin her birisine başarıya ulaşabilmelerinde eşit fırsat ve imkânlar tanınmaktadır. Öğrencilerin bağımsız bir şekilde çalışıyor olmalarından dolayı duygusal ve fiziki gelişimleri açısından yüksek olmaktayken, bilişsel gelişimleri orta seviyelerde, toplumsal gelişimleri açısından ise en düşük seviyelerdedirler(Demirhan, 2006).

Olumlu Yönleri

- Öğretmen, öğrenciyi daha fazla izleme imkânı bulur.
- Öğrenciler bireysel yeteneklerine göre derse iştirak ettiklerinden, katılımcılık ön plana çıkar ve motivasyon fazladır.
- Öğrenci başarılı oldukça, öğrenmeye yeniden motive olur.

Sınırlılıkları

- Verilen görevin hiç birini yapmak istemeyen öğrenci çıkabilir.
- Bireysel farklılıklara göre görevlerin dağılımı için uzun zaman gereklidir.
- İyi bir organizasyon olmadığı takdirde dersin işlenişi aksayabilir.
- Tüm öğrencilerle yetenekleri doğrultusunda ilgilenmek zordur.

1.10.17. Örnek Olay Yöntemi

Örnek Olay Yöntemiyle, gerçekte yaşanan sorunları ile öğrencilerin yüz yüze getirildiği yöntem ifade edilmektedir. Daha evvel öğrenilen kavramların ve ilkelerin uygulamasıyla, derslikteki kuram ile uygulamaların arsında oluşan boşluğu doldurmaya da yardımcı olmaktadır(Sönmez, 1993).

Örnek olay inceleme, örnek problem çözme ya da örnek olay isimleriyle tanınan ve isimleriyle belli bir noktaya ağırlık verilerek uygulanan bir öğretme tekniğidir. Bu teknik, sosyal ilişkilerle ilgili bir durumu, bir problemi, bir olayı inceleme, olayın nedenlerini ortaya çıkarak, çözüm yolları önerilmek istendiğinde olayı kişiselleştirmeden genel bir hava içinde ve problem merkez alınarak tartışılması amacıyla uygulanır. Örnek olay inceleme tekniğinin amacı öğrencinin karar verme, seçme ve sonuca ulaşma ile ilgili yaşantı geçirmesini sağlamaktır(Bilen, 1990).

Öğrenciler bu yöntem sayesinde problem çözme tekniklerini, işbirliği içinde öğrenme, rol oynama tekniklerini de kullanabilir.

Olumlu Yönleri:

- Öğrencilerin hepsi olay üzerinde yoğun bir şekilde düşünürler. Bunun sonucu olarak düşüncelerini uygulamaya dönüştürebilirler.

- Öğrencilerin bağımsız düşünme, fikir üretme ve bunları ortaya koyma özellikleri gelişir.
- Öğrencilerin, sorunları tartışarak çözme yetenekleri gelişir.
- Hayatımızdaki günlük olaylar ele alınarak eğitim-öğretim kalitesi artırılabilir.

Sınırlılıkları

- Örnek olay veya konu iyi seçilmezse, tartışmalar sınıf ortamını bozabilir.
- Örnek olay veya konu öğrencilerin seviyesine uygun seçilmezse, öğrenciler sağlıklı tartışamaz ve fikir üretemezler.
- Konu ve olay hakkında öğrenciler yeterli bilgi ve tecrübelere sahip değilse, katılım az olabilir veya değişik fikirler ortaya konamaz(Harmandar, 2004).

2. MATERYAL VE METOT

2.1. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni, Türkiye'deki Ortaokul, Lise ve Üniversitelerde Beden Eğitimi ve Spor alanında görev yapan öğretmen ve akademisyenlerden oluşmaktadır. Araştırmada zaman ve maliyet gibi sınırlılıklardan dolayı örneklem alınma yoluna gidilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda, Özdamar (2001) tarafından nicel araştırmalar için önerilen örnekleme hacmi hesaplama formülünden ($n=s^2.Z^2_\alpha/d^2$) yararlanılmıştır. Buna göre, 30 bireylik plot uygulama sonucunda standart sapma (s) değeri 0,8 ve 0,05 anlamlılık düzeyine karşılık $Z_\alpha=1,96$ ve örneklem hatasını ifade eden etki büyüklüğü (d) 0,1 alınmış olup, minimum örneklem büyüklüğü 246 olarak hesaplanmıştır. Ege Bölgesinde görev yapan 134 öğretmen ve 118 akademisyen olmak üzere 252 birey örneklem grubunu oluşturmuştur.

2.2. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada veri toplama tekniği olarak EK-1'de sunulan anket kullanılmıştır. Söz konusu anket 23 bölümden oluşmaktadır.

1. Bölümde katılımcıların demografik özellikleri (cinsiyet, hizmet yılı, meslek, özel öğretim yöntemleri dersi alma durumu, kurs ve/veya seminere katılma durumu) yer alırken;
2. Bölümde, beden eğitimi ve spor alanındaki öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeylerini belirlemeye ilişkin 7 madde,
3. Bölümde, öğretim yöntemlerinin seçimini etkileyen faktörlerin etki düzeyine yönelik 9 madde,
4. Bölümde, öğretim yöntemlerine ilişkin bilgi (haberdarlık) düzeyine ilişkin 16 madde (yöntem),
5. Bölümde, en çok kullanılan öğretim yöntemlerini belirlemeye yönelik 16 madde (yöntem),

6. Bölümde, en iyi sonuç alınan öğretim yöntemlerini belirlemeye yönelik 16 madde (yöntem),
7. Bölümde, öğrencilerin en çok ilgi duyduğu öğretim yöntemlerini belirlemeye yönelik 16 madde (yöntem) ve 8 ile 23 bölüm arasında ise öğretim yöntemlerinin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunları belirlemeye yönelik 62 maddeye yer verilmiştir.

Anketin ikinci bölümündeki Anket sorularının oluşturulmasında, Ünlü (2005) tarafından yapılan çalışmasıyla ilgili literatürden ve uzman görüşlerinden yararlanılmıştır. Ankette yer alan tüm maddeler 5'li Likert tipi derecelemeye tabi tutulmuş olup; 1=Hiç, 2=Az, 3=Orta, 4=Çok, 5=Tam şeklinde puanlandırılmış ve analize tabi tutulmuştur. Beşli Likert dereceleme ölçeğindeki yorumlarda aralıklar, 4/5=0,80 formülüyle belirlenmiştir. Buna göre; 1,00-1,80 (1-Hiç), 1,81- 2,60 (2-Az), 2,61-3,40 (3-Orta), 3,41-4,20 (4-Fazla), 4,21-5,00 (5-Çok Fazla) şeklinde puanlama yapılmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen veriler SPSS 18.0 for Windows paket programıyla analiz edilmiştir. Öncelikle demografik özellikler frekans ve yüzde dağılımlarıyla sunulmuş olup, anketteki her bir madde (soru) frekans, yüzde dağılımı, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleriyle betimlenmiştir. Diğer taraftan, katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin demografik özelliklere (cinsiyet, hizmet yılı, meslek, özel öğretim yöntemleri dersi alma durumu, kurs ve/veya seminere katılma durumu) göre karşılaştırılmasında parametrik test varsayımları gerçekleştiği için (normal dağılım, varyansların homojenliği, her bir gruptaki birey sayısı vb.) iki grubun karşılaştırılması için bağımsız örneklemler için t testi (independentsamples t test) ve ikiden fazla grubun karşılaştırılması için ise tek faktörlü varyans analizi (oneway ANOVA) kullanılmıştır.

3. BULGULAR

1. **Bölümde Katılımcıların Demografik Özellikleri (Cinsiyet, Hizmet Yılı, Meslek, Özel Öğretim Yöntemleri Dersi Alma Durumu, Kurs Ve/Veya Seminere Katılma Durumu) Yönelik Bulgular.**
2. **Bölümde, Öğretim Yöntemlerini Belirlemeye Yönelik Bulgular.**
3. **Bölümde, Öğretim Yöntemlerinin Uygulanması Sürecinde Karşılaşılan Sorunları Belirlemeye Yönelik Bulgular.**
4. **Bölümde, Katılımcıların Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşlerini Demografik Özelliklere Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular**

3.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tablo 3.1. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımı.

Cinsiyet	**F**	**Yüzde (%)**
Erkek	158	62,7
Kadın	94	37,3
Toplam	**252**	**100,0**

Buna göre, katılımcıların % 62,7'si erkek iken % 36,9'u kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 3.2. Katılımcıların hizmet yıllarına göre dağılımı.

Hizmet Yılı	**F**	**Yüzde (%)**
1-5	51	20,2
6-10	51	20,2
11-15	51	20,2
16-20	58	23,0
20 ve üstü	41	16,3
Toplam	**252**	**100,0**

Buna göre, katılımcıların %22,2'si 1-5 yıl, %20,2'si 6-10 yıl, %20,2'si 11-15 yıl, %23'ü 16-20 yıl, %16,3'ü ise 20 yılın üzerinde hizmet yapmışlardır.

Tablo 3.3. Katılımcıların görev yerlerine göre dağılımı.

Görev Yeri	**F**	**Yüzde (%)**
İlkokul	1	0,4
Ortaokul	66	26,2
Lise	67	26,6
Üniversite	118	46,8
Toplam	**252**	**100,0**

Buna göre, katılımcılardan %0,4'ü ilkokul, %26,2'si ortaokul, %26,6'sı lise, %46,8'i ise üniversitede görev yapmaktadırlar.

Tablo 3.4. Katılımcıların özel öğretim yöntemleri dersi almalarına göre dağılımı.

ÖÖY Dersi Alma Durumu	**F**	**Yüzde (%)**
Evet	196	77,8
Hayır	56	22,2
Toplam	**252**	**100,0**

Buna göre, katılımcıların %77,8'inin özel öğretim yöntemleri dersi aldığı görülürken, %22,2'sinin ise özel öğretim yöntemleri dersi almadığı görülmemektedir.

Tablo 3.5. Katılımcı bireylerin hizmet içi kurs ve seminerlerine katılım durumlarına dayalı olarak dağılımı.

Hizmet içi kurs ve seminerlere katılma durumu	**F**	**Yüzde (%)**
Hiç Katılmadım	33	13,1
Yalnızca bir seminere katıldım	59	23,4
Birden fazla seminere katıldım	160	63,5
Toplam	**252**	**100,0**

Buna göre, katılımcıların %13,1'i hiç katılmadım, %23,4'ü yalnızca bir seminere katıldım, %63,5'i ise birden fazla seminere katıldım biçiminde yanıtlandırmışlardır.

3.2. Katılımcıların Beden Eğitimi ve Spor Alanındaki Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 3.6. Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeylerine ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		Yeterlik Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Ders içerikleriyle ilgili konularda kendinizi yeterli buluyor musunuz?	F	13	15	84	113	27	**3,50**	0,95
	%	5,2	6,0	33,3	44,8	10,7		
Öğretim yöntemlerini kullanmada kendinizi yeterli buluyor musunuz?	F	10	23	76	127	16	3,46	0,89
	%	4,0	9,1	30,2	50,4	6,3		
Ders konularınızın işlenişi açısından sınıf mevcutları hakkındaki görüşünüzü belirtiniz?	F	12	35	90	101	14	3,28	0,94
	%	4,8	13,9	35,7	40,1	5,6		
Girdiğiniz ders sürelerini yeterli buluyor musunuz?	F	22	41	73	91	25	3,22	1,11
	%	8,7	16,3	29,0	36,1	9,9		
Ders içerikleriyle ilgili konularda öğrencilerinizi yeterli buluyor musunuz?	F	11	37	117	77	10	3,15	0,88
	%	4,4	14,7	46,4	30,6	4,0		
Mevcut araç-gereç malzemelerinizi yeterli buluyor musunuz?	F	33	49	76	80	14	2,97	1,12
	%	13,1	19,4	30,2	31,7	5,6		
Mevcut spor tesislerinizi yeterli buluyor musunuz?	F	45	45	69	80	13	**2,88**	1,19
	%	17,9	17,9	27,4	31,7	5,2		

Tablo 3.6' da bulguları incelediğimizde 'ders içerikleriyle ilgili konularda kendinizi yeterli buluyor musunuz' yeterlilik düzeylerine ilişkin katılımcılar tarafından en fazla tercih edilen seçenek olmuştur. Bunu 'öğretim yöntemlerini kullanmada kendinizi yeterli buluyor musunuz(3,46) 'seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Diğer taraftan 'mevcut spor tesislerini yeterli buluyor musunuz (2,88)'' seçeneğinin ise az tercih edildiği belirlenmiştir.

Tablo 3.7. Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretim yöntemlerinin seçimini etkileyen faktörlere ilişkin betimsel istatistikler

Maddeler		**Etki Düzeyi**					$\bar{X}$	**SS**
		Hiç	**Az**	**Orta**	**Çok**	**Tam**		
Öğretmenin yönteme yatkınlığı	F	1	7	41	134	69	**4,04**	0,76
	%	,4	2,8	16,3	53,2	27,4		
Öğretim sonucunda öğrencide geliştirilmek istenen nitelikler	F	1	6	43	134	68	4,04	0,76
	%	0,4	2,4	17,1	53,2	27,0		
Öğrenci grubunun büyüklüğü	F	1	9	48	133	61	3,97	0,78
	%	0,4	3,6	19,0	52,8	24,2		
Zaman ve fiziksel imkanlar	F	3	11	49	122	67	3,95	0,86
	%	1,2	4,4	19,4	48,4	26,6		
Öğretim ortamının uygunluğu	F	3	10	52	123	64	3,93	0,85
	%	1,2	4,0	20,6	48,8	25,4		
Öğretmenin kişiliği	F	4	9	50	126	63	3,93	0,86
	%	1,6	3,6	19,8	50,0	25,0		
Maliyet	F	1	8	56	136	51	3,90	0,76
	%	0,4	3,2	22,2	54,0	20,2		
Konunun özelliği-içerik	F	1	11	56	137	47	3,87	0,78
	%	0,4	4,4	22,2	54,4	18,7		
Konunun hedef-davranışları	F	2	12	54	145	39	**3,82**	0,78
	%	0,8	4,8	21,4	57,5	15,5		

Tablo 3.7 ‘deki bulgular incelendiğinde, katılımcılar tarafından ’öğretmenin yönteme yatkınlığı (4,04)’ ‘ öğretim sonucunda öğrencide geliştirilmek istenen nitelikler (4,04)’ çok fazla etkili faktör olurken, ’konun hedef davranışları(3,82)’fazla etkili bulunan faktör olmuştur.

Tablo 3.8. Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretim yöntemlerine yönelik bilgi düzeylerine ilişkin betimsel istatistikler

Sıralama	Maddeler		Bilgi Düzeyi					$\overline{X}$	SS
			Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
1	Eşli Çalışma Yöntemi	F	0	5	55	147	45	**3,92**	0,69
		%	0,0	2,0	21,8	58,3	17,9		
2	Örnek Olay Yöntemi	F	1	7	55	141	48	3,90	0,74
		%	0,4	2,8	21,8	56,0	19,0		
3	Soru-Cevap Yöntemi	F	1	6	65	134	46	3,87	0,75
		%	0,4	2,4	25,8	53,2	18,3		
3	Gösteri Yöntemi	F	1	7	60	141	43	3,87	0,73
		%	0,4	2,8	23,8	56,0	17,1		
3	Katılım Yöntemi	F	2	4	59	146	41	3,87	0,72
		%	0,8	1,6	23,4	57,9	16,3		
3	Komutla Öğretim Yöntemi	F	0	8	59	142	43	3,87	0,72
		%	0,0	3,2	23,4	56,3	17,1		
4	Bireysel Öğretim Yöntemi	F	1	6	54	154	37	3,87	0,69
		%	0,4	2,4	21,4	61,1	14,7		
5	Sözlü Açıklama Yöntemi	F	1	5	59	150	37	3,86	0,69
		%	0,4	2,0	23,4	59,5	14,7		
5	Görevlendirme(Bireysel Yaklaşım)Yöntemi	F	0	7	58	151	36	3,86	0,68
		%	0,0	2,8	23,0	59,9	14,3		
6	Problem Çözme Yöntemi	F	0	8	59	150	35	3,84	0,69
		%	0,0	3,2	23,4	59,5	13,9		
7	Anlatım Yöntemi	F	2	8	57	150	35	3,83	0,73
		%	0,8	3,2	22,6	59,5	13,9		
8	Alıştırma Yöntemi	F	1	9	62	145	35	3,81	0,73
		%	0,4	3,6	24,6	57,5	13,9		
9	Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi	F	2	8	67	141	34	3,78	0,74
		%	0,8	3,2	26,6	56,0	13,5		
10	Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi	F	2	10	69	138	33	3,75	0,76
		%	0,8	4,0	27,4	54,8	13,1		
11	Kendini Değerlendirme Yöntemi	F	4	18	68	142	20	3,62	0,80
		%	1,6	7,1	27,0	56,3	7,9		
12	Kompleks Öğretim Yöntemi	F	8	17	75	124	28	**3,58**	0,89
		%	3,2	6,7	29,8	49,2	11,1		

Buna göre, katılımcılar tarafından bilgi düzeyi (haberdarlık) çok fazla bulunan faktör "eşli çalışma yöntemi" olurken, bilgi düzeyi fazla bulunan faktör ise "kompleks öğretim yöntemi" faktörü olmuştur.

Tablo 3.9. Beden eğitimi ve spor alanındaki derslerin öğretiminde en çok kullanılan öğretim yöntemlerine ilişkin betimsel istatistikler.

Sıralama	**Maddeler**		**Katılım Düzeyi**					$\overline{X}$	**SS**
			Hiç	**Az**	**Orta**	**Çok**	**Tam**		
1	Sözlü Açıklama Yöntemi	F	1	6	68	117	60	3,91	0,80
		%	0,4	2,4	27,0	46,4	23,8		
2	Eşli Çalışma Yöntemi	F	2	9	60	121	60	3,90	0,83
		%	0,8	3,6	23,8	48,0	23,8		
3	Alıştırma Yöntemi	F	3	6	62	131	50	3,87	0,80
		%	1,2	2,4	24,6	52,0	19,8		
4	Anlatım Yöntemi	F	1	9	71	123	48	3,83	0,79
		%	0,4	3,6	28,2	48,8	19,0		
5	Soru-Cevap Yöntemi	F	1	10	75	118	48	3,80	0,80
		%	0,4	4,0	29,8	46,8	19,0		
6	Gösteri Yöntemi	F	3	9	77	111	52	3,79	0,85
		%	1,2	3,6	30,6	44,0	20,6		
6	Katılım Yöntemi	F	3	13	68	118	50	3,79	0,86
		%	1,2	5,2	27,0	46,8	19,8		
7	Komutla Öğretim Yöntemi	F	4	12	72	116	48	3,76	0,87
		%	1,6	4,8	28,6	46,0	19,0		
8	Bireysel Öğretim Yöntemi	F	2	8	84	116	42	3,75	0,80
		%	0,8	3,2	33,3	46,0	16,7		
9	Örnek Olay Yöntemi	F	2	11	88	117	34	3,67	0,79
		%	0,8	4,4	34,9	46,4	13,5		
10	Görevlendirme(Bireysel Yaklaşım)Yöntemi	F	2	17	84	113	36	3,65	0,84
		%	0,8	6,7	33,3	44,8	14,3		
11	Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi	F	4	16	86	118	28	3,60	0,83
		%	1,6	6,3	34,1	46,8	11,1		
12	Problem Çözme Yöntemi	F	1	13	103	111	24	3,57	0,75
		%	0,4	5,2	40,9	44,0	9,5		
13	Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi	F	5	19	88	114	26	3,54	0,85
		%	2,0	7,5	34,9	45,2	10,3		
14	Kompleks Öğretim Yöntemi	F	9	21	86	111	25	3,48	0,91
		%	3,6	8,3	34,1	44,0	9,9		
15	Kendini Değerlendirme Yöntemi	F	3	22	95	120	12	3,46	0,77
		%	1,2	8,7	37,7	47,6	4,8		

Buna göre, beden eğitimi ve spor alanındaki kullanılan derslerin öğretiminde fazla kullanılan öğretim yöntemleri sırasıyla; “sözlü açıklama yöntemi” “eşli çalışma yöntemi” olurken orta düzeyde kullanılan yöntemler ise; “kendini değerlendirme , “alıştırma yöntemi” olurken az düzeyde kullanılan yöntemler ise; “kendini değerlendirme yöntemi” “kompleks öğretim yöntemi” medya yardımlı öğretim yöntemi” olmuştur.

.

Tablo 3.10. Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretim yöntemlerinden sonuç alma düzeyine ilişkin betimsel istatistikler

Sıralama	Maddeler		Sonuç Alma Düzeyi					$\bar{X}$	SS
			Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
1	Alıştırma Yöntemi	F	0	11	93	96	52	**3,75**	0,83
		%	0,0	4,4	36,9	38,1	20,6		
2	Eşli Çalışma Yöntemi	F	2	13	87	97	53	**3,74**	0,88
		%	0,8	5,2	34,5	38,5	21,0		
3	Gösteri Yöntemi	F	4	17	85	98	48	**3,67**	0,91
		%	1,6	6,7	33,7	38,9	19,0		
4	Soru-Cevap Yöntemi	F	2	12	101	98	39	3,63	0,83
		%	0,8	4,8	40,1	38,9	15,5		
5	Katılım Yöntemi	F	0	17	100	94	41	3,63	0,83
		%	0,0	6,7	39,7	37,3	16,3		
5	Anlatım Yöntemi	F	0	14	97	108	33	3,63	0,78
		%	0,0	5,6	38,5	42,9	13,1		
6	Bireysel Öğretim Yöntemi	F	2	17	95	102	36	3,61	0,84
		%	0,8	6,7	37,7	40,5	14,3		
7	Sözlü Açıklama Yöntemi	F	0	13	111	91	37	3,60	0,80
		%	0,0	5,2	44,0	36,1	14,7		
8	Örnek Olay Yöntemi	F	3	15	104	96	34	3,57	0,84
		%	1,2	6,0	41,3	38,1	13,5		
9	Komutla Öğretim Yöntemi	F	2	15	109	94	32	3,55	0,82
		%	0,8	6,0	43,3	37,3	12,7		
10	Problem Çözme Yöntemi	F	2	19	107	96	28	3,51	0,82
		%	0,8	7,5	42,5	38,1	11,1		
11	Görevlendirme(Bireysel Yaklaşım) Yöntemi	F	2	20	113	91	26	3,47	0,82
		%	0,8	7,9	44,8	36,1	10,3		
12	Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi	F	5	18	120	88	21	**3,40**	0,82
		%	2,0	7,1	47,6	34,9	8,3		
13	Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi	F	3	21	116	99	13	3,39	0,76
		%	1,2	8,3	46,0	39,3	5,2		
14	Kompleks Öğretim Yöntemi	F	9	23	112	85	23	**3,36**	0,90
		%	3,6	9,1	44,4	33,7	9,1		
15	Kendini Değerlendirme Yöntemi	F	4	23	122	91	12	**3,33**	0,77
		%	1,6	9,1	48,4	36,1	4,8		

Buna göre, katılımcıların en iyi sonuçları aldığını düşündükleri öğretim yöntemleri sırasıyla; “alıştırma yöntemi” , “eşli çalışma yöntemi” , “gösteri yöntemi” olurken orta düzeyde sonuç aldıklarını düşündükleri yöntemler ise; “kendini değerlendirme yöntemi” “kompleks öğretim yöntemi” “medya yardımlı öğretim yöntemi” olmuştur.

Tablo 3.11. Beden eğitimi öğretmeni ve akademisyenlerin öğrencilerin ilgi duyduğu öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi

Sıralama	Maddeler		İlgi Düzeyi					$\bar{X}$	SS
			Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
1	Eşli Çalışma Yöntemi	F	3	11	108	81	49	**3,64**	0,88
		%	1,2	4,4	42,9	32,1	19,4		
2	Gösteri Yöntemi	F	4	14	108	79	47	**3,60**	0,91
		%	1,6	5,6	42,9	31,3	18,7		
3	Katılım Yöntemi	F	2	16	111	78	45	**3,59**	0,88
		%	0,8	6,3	44,0	31,0	17,9		
4	Alıştırma Yöntemi	F	3	14	122	75	38	3,52	0,86
		%	1,2	5,6	48,4	29,8	15,1		
5	Bireysel Öğretim Yöntemi	F	2	15	119	90	26	3,49	0,79
		%	0,8	6,0	47,2	35,7	10,3		
6	Örnek Olay Yöntemi	F	1	18	128	69	36	3,48	0,84
		%	0,4	7,1	50,8	27,4	14,3		
7	Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi	F	4	14	135	65	34	3,44	0,85
		%	1,6	5,6	53,6	25,8	13,5		
8	Görevlendirme(Bireysel Yaklaşım)Yöntemi	F	3	22	125	68	34	3,43	0,87
		%	1,2	8,7	49,6	27,0	13,5		
9	Sözlü Açıklama Yöntemi	F	2	19	139	65	27	3,38	0,81
		%	0,8	7,5	55,2	25,8	10,7		
9	Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi	F	3	19	132	75	23	3,38	0,80
		%	1,2	7,5	52,4	29,8	9,1		
10	Soru-Cevap Yöntemi	F	5	17	136	67	27	3,37	0,84
		%	2,0	6,7	54,0	26,6	10,7		
11	Komutla Öğretim Yöntemi	F	3	25	132	68	24	3,34	0,83
		%	1,2	9,9	52,4	27,0	9,5		
12	Kompleks Öğretim Yöntemi	F	9	19	135	65	24	3,31	0,88
		%	3,6	7,5	53,6	25,8	9,5		
13	Problem Çözme Yöntemi	F	4	24	133	74	17	**3,30**	0,80
		%	1,6	9,5	52,8	29,4	6,7		
14	Anlatım Yöntemi	F	4	27	145	61	15	**3,22**	0,78
		%	1,6	10,7	57,5	24,2	6,0		
15	Kendini Değerlendirme Yöntemi	F	5	29	145	65	8	**3,17**	0,74
		%	2,0	11,5	57,5	25,8	3,2		

Buna göre; katılımcılara göre öğrenciler tarafından fazla ilgi gösterilen öğretim yöntemleri sırasıyla; “eşli çalışma yöntemi” “gösteri yöntemi” “katılım yöntemi” (olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin orta düzeyde ilgi duyduğu öğretim yönteminin ise sırasıyla; “kendini değerlendirme yöntemi” “problem çözme yöntemi” olarak belirlenmiştir.

3.3. Beden Eğitimi ve Spor Alanındaki Yöntemlerinin Uygulanması Sırasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bulgular

Tablo 3.12. Beden eğitimi ve spor alanındaki anlatım yöntemlerinin uygulanması süresinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Anlatımın etkili hale getirilmesi için gerekli araç-gerecin bulunmaması	F	9	16	82	123	22	3,53	0,88
	%	3,6	6,3	32,5	48,8	8,7		
Öğrencinin dikkatinin çabuk dağılması	F	2	12	67	129	42	**3,78**	0,81
	%	0,8	4,8	26,6	51,2	16,7		
Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanmadığını belirleme güçlüğü	F	4	14	77	127	30	3,65	0,82
	%	1,6	5,6	30,6	50,4	11,9		
Öğrencilerin pasif kalması ve eksik iletişime neden olması	F	3	14	69	126	40	**3,74**	0,83
	%	1,2	5,6	27,4	50,0	15,9		

Buna göre; katılımcılar anlatım yöntemlerinin uygulanması süresinde karşılaşılan sorunlardan özellikle "öğrencinin dikkatinin çabuk dağılması" ($\bar{X}$=3,78) ve "öğrencilerde pasif kalma ile eksik iletişimin nedeni olması" ($\bar{X}$=3,74) maddelerine dikkat çekmişlerdir.

Tablo 3.13. Beden eğitimi ve spor alanındaki sözlü açıklama yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Her öğrencinin ihtiyaç duymaması	F	8	27	92	100	25	3,42	0,92
	%	3,2	10,7	36,5	39,7	9,9		
Eksik iletişime neden olması	F	5	21	96	107	23	3,48	0,85
	%	2,0	8,3	38,1	42,5	9,1		
Öğrencinin pasif olması	F	6	17	81	113	35	**3,61**	0,89
	%	2,4	6,7	32,1	44,8	13,9		
Aktivitelerin sık sık bölünmesi ve ara verilmesi	F	5	21	94	106	26	**3,51**	0,86
	%	2,0	8,3	37,3	42,1	10,3		

Bulgular incelendiğinde, katılımcılar sözlü açıklama yönteminin uygulama sürecinde, "öğrencinin pasif olması" ve "aktivitelerin sık sık bölünmesi" konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.14. Beden eğitimi ve spor alanındaki gösteri yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
İyi bir gösteri planı yapılmaması ve önemli ipuçlarının verilmemesi	F	10	30	96	99	17	3,33	0,91
	%	4,0	11,9	38,1	39,3	6,7		
Gösteride kullanılacak yeterli araç-gerecin bulunmaması	F	8	23	91	103	27	**3,48**	0,92
	%	3,2	9,1	36,1	40,9	10,7		
Gösteriyi sunan öğretmenin ya da öğrencinin yetersiz oluşu	F	8	27	89	109	19	3,41	0,90
	%	3,2	10,7	35,3	43,3	7,5		
Taklit etmede güçlük çeken öğrencilerin cesaretlerinin kırılması	F	6	21	96	106	23	**3,47**	0,86
	%	2,4	8,3	38,1	42,1	9,1		

Katılımcılar gösteri yönteminin uygulama sürecinde, "Gösteride kullanılacak yeterli araç-gerecin bulunmaması" ve "Taklit etmede güçlük çeken öğrencilerin cesaretlerinin kırılması" konularında fazla düzeyde sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.15. Beden eğitimi ve spor alanındaki alıştırma yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	**Az**	**Orta**	**Çok**	**Tam**		
Alıştırma formlarını hep aynı olması	F	10	23	104	104	11	3,33	0,86
	%	4,0	9,1	41,3	41,3	4,4		
Alıştırmada sürekli gözlemin olmaması	F	4	28	97	110	13	3,40	0,81
	%	1,6	11,1	38,5	43,7	5,2		
Alıştırmaların bir ders boyunca yapıldığında; ilgi kaybı ve yorulmanın meydana gelmesi	F	3	22	103	106	18	**3,45**	0,80
	%	1,2	8,7	40,9	42,1	7,1		
Her öğrenciye eşit miktarda uygulama şansının verilmemesi	F	4	24	86	114	24	**3,52**	0,85
	%	1,6	9,5	34,1	45,2	9,5		

Tablo 3.15'e göre, katılımcılar alıştırma yönteminin uygulama sürecinde, "Her öğrenciye eşit miktarda uygulama şansının verilmemesi" ve "Alıştırmaların

bir ders boyunca yapıldığında; ilgi kaybı ve yorulmanın meydana gelmesi" konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.16. Beden eğitimi ve spor alanındaki görevlendirme yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Ödevleri ilişkin-yeterli kaynak bulamamaları	F	14	49	85	93	11	3,15	0,97
	%	5,6	19,4	33,7	36,9	4,4		
Öğrencilerin ödevlere ulaşma konusunda ilgisiz davranmaları	F	5	28	82	108	29	**3,51**	0,91
	%	2,0	11,1	32,5	42,9	11,5		
Ödevlerin öğrencilerin ilgi ve yetenek seviyesine uygunluğunun ayarlanamaması	F	9	40	96	96	11	3,24	0,90
	%	3,6	15,9	38,1	38,1	4,4		
Tüm konular için uygun bir yöntem olmaması ve sadece okulda öğretimi mümkün olmayan konularda kullanılması	F	5	23	108	99	17	**3,40**	0,82
	%	2,0	9,1	42,9	39,3	6,7		

İncelenen bulgulara göre, katılımcılar görevlendirme yönteminin uygulama sürecinde, "Öğrencilerin ödevlere ulaşma konusunda ilgisiz davranmaları" ve "Tüm konular için uygun bir yöntem olmaması ve sadece okulda öğretimi mümkün olmayan konularda kullanılması" konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.17. Beden eğitimi ve spor alanındaki eşli çalışma yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Öğrencilerin rollerinin düzenli aralıklarla değişmemesi ve devamlı aynı rolde kalması ve bunun sonucu olarak da gözlemci, uygulayıcı ve yardımcı arasında çatışma yaşanması.	F	9	26	97	109	11	**3,35**	0,86
	%	3,6	10,3	38,5	43,3	4,4		
Gözlem yapan öğrenciye uygun bir ölçüt çizelgesinin verilmemesi ve doğru değerlendirmenin yapılamaması ve yanlış öğrenmenin meydana gelmesi.	F	8	31	93	110	10	3,30	0,86
	%	3,2	12,3	36,9	43,7	4,0		
Öğretmenin pasif bir rol üstlendiği için disiplin problemlerinin meydana gelmesi.	F	9	32	80	122	9	**3,36**	0,88
	%	3,6	12,7	31,7	48,4	3,6		
Öğrencileri eşlemekte güçlüklerin yaşanması.	F	9	33	94	108	8	3,29	0,87
	%	3,6	13,1	37,3	42,9	3,2		

Buna göre, katılımcılar eşli çalışma yönteminin uygulama sürecinde, "Öğretmenin pasif bir rol üstlendiği için disiplin problemlerinin meydana gelmesi") ve "Öğrencilerin rollerinin düzenli aralıklarla değişmemesi ve devamlı aynı rolde kalması ve bunun sonucu olarak da gözlemci, uygulayıcı ve yardımcı arasında çatışma yaşanması." konularında orta düzeyde sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.18. Beden eğitimi ve spor alanındaki yönlendirilmiş buluş yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		**Katılım Düzeyi**					$\bar{X}$	**SS**
		Hiç	**Az**	**Orta**	**Çok**	**Tam**		
Problem çözümünün uzun zaman alması	F	5	30	92	111	14	**3,39**	0,84
	%	2,0	11,9	36,5	44,0	5,6		
Disiplinin çok kolay problem haline gelmesi	F	8	29	99	104	12	3,33	0,86
	%	3,2	11,5	39,3	41,3	4,8		
Problemin önceden planlanmaması ve planlamanın uzun zaman alması	F	7	28	101	106	10	3,33	0,83
	%	2,8	11,1	40,1	42,1	4,0		
Öğrencilerin seviyelerine uygun problem seçmede güçlük çekilmesi	F	6	33	92	106	15	**3,36**	0,87
	%	2,4	13,1	36,5	42,1	6,0		

Tablo 3.18'e göre, katılımcılar yönlendirilmiş buluş yönteminin uygulama sürecinde, "Problem çözümünün uzun zaman alması" ve "Öğrencilerin seviyelerine uygun problem seçmede güçlük çekilmesi" konularında orta düzeyde sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.19. Beden eğitimi ve spor alanındaki problem çözme yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Öğrencilerin psiko-sosyal, zihinsel ve fiziksel olarak yeterli düzeyde olamamaları	F	6	29	92	111	14	3,34	0,85
	%	2,4	11,5	36,5	44,0	5,6		
Uygun bir ölçüt çizelgesinin olmaması sebebiyle öğrencinin tam ve net olarak değerlendirilememesi	F	6	27	96	112	11	3,33	0,83
	%	2,4	10,7	38,1	44,4	4,4		
Disiplinin çok kolay bir problem haline gelmesi	F	5	29	89	120	9	**3,39**	0,81
	%	2,0	11,5	35,3	47,6	3,6		
Problemin önceden planlanmaması ve planlamanın uzun zaman alması	F	4	24	101	112	11	**3,40**	0,79
	%	1,6	9,5	40,1	44,4	4,4		

Bulgular incelendiğinde, katılımcılar problem çözme yönteminin uygulama sürecinde, "Problemin önceden planlanmaması ve planlamanın uzun zaman alması" ve "Disiplinin çok kolay bir problem haline gelmesi" konularında orta düzeyde sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.20. Beden eğitimi ve spor alanındaki bireysel öğretim yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Üst sınıflar dışında kullanılamaması	F	11	30	98	102	11	3,29	0,89
	%	4,4	11,9	38,9	40,5	4,4		
Tüm konular için uygun olmaması sadece okulda öğretimi mümkün olmayan konularda kullanılması.	F	10	31	94	107	10	**3,30**	0,88
	%	4,0	12,3	37,3	42,5	4,0		
Öğrenci merkezli bir yöntem olduğu için, öğretmenin disiplini kontrol etmede güçlük çekmesi.	F	7	33	92	105	15	**3,35**	0,88
	%	2,8	13,1	36,5	41,7	6,0		
Bu yöntemle ilgili yeterli bilgi sahibi değilim.	F	19	45	81	95	12	3,14	1,02
	%	7,5	17,9	32,1	37,7	4,8		

Bulgular incelendiğinde, katılımcılar bireysel öğretim yönteminin uygulama sürecinde, "Öğrenci merkezli bir yöntem olduğu için, öğretmenin disiplini kontrol etmede güçlük çekmesi." ve "Tüm konular için uygun olmaması sadece okulda öğretimi mümkün olmayan konularda kullanılması." konularında orta seviyede sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.21. Beden eğitimi ve spor alanındaki soru cevap yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Sorulara cevap veremeyen öğrencilerde kendine olan güveni azabilir	F	9	29	83	117	14	**3,39**	0,89
	%	3,6	11,5	32,9	46,4	5,6		
Öğrencilerin genelinin cevap vermemesi öğrenme ortamının bozulmasına sebep olması	F	9	34	91	109	9	3,30	0,88
	%	3,6	13,5	36,1	43,3	3,6		
Aktif katılan öğrencilerin sayısının azalması sınıfının genelinin dinleyici durumuna düşmesi	F	7	22	77	123	23	**3,53**	0,88
	%	2,8	8,7	30,6	48,8	9,1		
Konunun çok fazla dağıtılması öğretme ortamının bozulmasına sebep olması	F	8	33	80	117	14	3,38	0,90
	%	3,2	13,1	31,7	46,4	5,6		

Tablo 3.21'de görüldüğü gibi, katılımcılar soru cevap yönteminin uygulama sürecinde, "Aktif katılan öğrencilerin sayısının azalması sınıfının genelinin dinleyici durumuna düşmesi" ve "Sorulara cevap veremeyen öğrencilerde kendine olan güveni azabilir" konularında daha orta derecede sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.22. Beden eğitimi ve spor alanındaki medya yardımlı öğretim yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Öğrenci ve öğretmen arası iletişimin çok zayıf olması	F	9	35	89	107	12	**3,31**	0,90
	%	3,6	13,9	35,3	42,5	4,8		
Pahalı bir yöntem olması sebebiyle kullanımının pek yaygın olmaması	F	9	34	82	112	15	**3,36**	0,91
	%	3,6	13,5	32,5	44,4	6,0		
Seçilen görsel ve işitsel öğelerin öğrenci seviyesine uygun olmaması	F	13	33	88	112	6	3,26	0,90
	%	5,2	13,1	34,9	44,4	2,4		
Öğrencilere gösterilecek film şema ve tablo gibi araçların iyi seçilememesi	F	10	33	92	109	8	3,29	0,88
	%	4,0	13,1	36,5	43,3	3,2		

Buna göre, katılımcılar medya yardımlı öğretim yönteminin uygulama sürecinde, "Pahalı bir yöntem olması sebebiyle kullanımının pek yaygın olmaması" ve "Öğrenci ve öğretmen arası iletişimin çok zayıf olması" konularında orta düzeyde sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.23. Beden eğitimi ve spor alanındaki komutla öğretim yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler**.**

Maddeler		**Katılım Düzeyi**					$\bar{X}$	**SS**
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Hareketleri düzeltmek amacıyla yapılan uyarılar dersin akıcılığını etkiler.	F	9	29	97	104	13	**3,33**	0,88
	%	3,6	11,5	38,5	41,3	5,2		
Komutların tek düzeyliği ve aynı hareketin tekrarı sıkıcı olabilir	F	6	20	91	116	19	**3,48**	0,84
	%	2,4	7,9	36,1	46,0	7,5		
Öğrencinin düşünme yeteneğini sınırlar, zihinsel gelişimlerini en alt düzeye indirir, karar verme ve tartışma olgusunu ortadan kaldırabilir	F	4	22	94	114	18	**3,48**	0,82
	%	1,6	8,7	37,3	45,2	7,1		
İşbirliği ve yaratıcılık duygusunu köreltebilir	F	5	23	89	118	17	3,47	0,83
	%	2,0	9,1	35,3	46,8	6,7		

Bulgular incelendiğinde, katılımcılar komutla öğretim yönteminin uygulama sürecinde, "Komutların tek düzeyliği ve aynı hareketin tekrarı sıkıcı olabilir" ve "Öğrencinin düşünme yeteneğini sınırlar, zihinsel gelişimlerini en alt düzeye indirir, karar verme ve tartışma olgusunu ortadan kaldırabilir" konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.24. Beden eğitimi ve spor alanındaki katılım öğretim yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Ulaşılmak istenen hedeflerin gerisinde kalınabilir	F	8	26	107	105	6	3,30	0,81
	%	3,2	10,3	42,5	41,7	2,4		
Ders öncesi ve ders içi organizasyon fazla zaman alabilir	F	3	28	94	118	9	3,40	0,78
	%	1,2	11,1	37,3	46,8	3,6		
Tüm öğrencilerin aktif katılımını sağlamak ve yeterli araç gereç sağlamak zor olabilir	F	6	21	97	114	14	**3,43**	0,82
	%	2,4	8,3	38,5	45,2	5,6		
Her düzeydeki öğrenciler için yeteneklerine göre ilgilenmek ve denetlemek zor olabilir	F	5	25	92	119	11	**3,42**	0,81
	%	2,0	9,9	36,5	47,2	4,4		

Bulgular incelendiğinde, katılımcılar katılım öğretim yönteminin uygulama sürecinde, "Tüm öğrencilerin aktif katılımını sağlamak ve yeterli araç gereç sağlamak zor olabilir" ve "Her düzeydeki öğrenciler için yeteneklerine göre ilgilenmek ve denetlemek zor olabilir" konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.25. Beden eğitimi ve spor alanındaki kompleks yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler.

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Öğrencilerin psiko-sosyal, zihinsel ve fiziksel olarak yeterli düzeyde olamamaları	F	2	25	91	121	13	**3,47**	0,77
	%	0,8	9,9	36,1	48,0	5,2		
Uygun ve yeterli ölçütün olmayışı	F	7	22	91	119	13	3,43	0,83
	%	2,8	8,7	36,1	47,2	5,2		
Bu yöntemle ilgili yeterli bilgi sahibi değilim.	F	15	28	79	116	14	3,34	0,96
	%	6,0	11,1	31,3	46,0	5,6		

Buna göre, katılımcılar kompleks yönteminin uygulama sürecinde, "Öğrencilerin psiko-sosyal, zihinsel ve fiziksel olarak yeterli düzeyde olamamaları" konusunda fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.26. Beden eğitimi ve spor alanındaki örnek olay yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Katılımın az olması ve değişik fikirler ortaya konmaması	F	10	35	92	108	7	3,27	0,88
	%	4,0	13,9	36,5	42,9	2,8		
Örnek olay veya konu iyi seçilmezse, tartışmalar sınıf ortamını bozulmasına neden olması	F	6	21	92	119	14	3,45	0,82
	%	2,4	8,3	36,5	47,2	5,6		
Konunun öğrencilerin seviyelerine uygun seçilmezse, öğrenciler sağlıklı tartışamaz ve fikir üretememelerine neden olması	F	4	19	84	130	15	**3,53**	0,79
	%	1,6	7,5	33,3	51,6	6,0		

Buna göre, katılımcılar örnek olay yönteminin uygulama sürecinde, "Konunun öğrencilerin seviyelerine uygun seçilmezse, öğrenciler sağlıklı tartışamaz ve fikir üretememelerine neden olması" konusunda fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Tablo 3.27. Beden eğitimi ve spor alanındaki kendini değerlendirme yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin betimsel istatistikler

Maddeler		Katılım Düzeyi					$\bar{X}$	SS
		Hiç	Az	Orta	Çok	Tam		
Öğrencilerin kendilerini objektif olarak değerlendirememesi	F	7	17	83	124	21	**3,54**	0,85
	%	2,8	6,7	32,9	49,2	8,3		
Uygun ve yeterli ölçütün olmayışı	F	7	25	80	123	17	3,47	0,87
	%	2,8	9,9	31,7	48,8	6,7		
Uzun zaman alması	F	6	25	87	122	12	3,43	0,83
	%	2,4	9,9	34,5	48,4	4,8		
Tüm öğrencilerin bireysel olarak değerlendirmenin zorluğu	F	8	19	85	123	17	**3,48**	0,85
	%	3,2	7,5	33,7	48,8	6,7		

Bu bulgulara göre, katılımcılar kendini değerlendirme yönteminin uygulama sürecinde, "Öğrencilerin kendilerini objektif olarak değerlendirememesi" ve "Tüm öğrencilerin bireysel olarak değerlendirmenin zorluğu" konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

3.4. Katılımcıların Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşlerini Demografik Özelliklere Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Tablo 3.28. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması.

Değişken	Cinsiyet	Ort.	SS	t	P
Öğretime Yönelik Faktörlerin Yeterlik Düzeyi	Erkek	3,19	0,76	0,711	0,477
	Kadın	3,11	0,80		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Bilgi (Haberdarlık) Düzeyleri	Erkek	3,69	0,75	1,073	0,284
	Kadın	3,80	0,71		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Sorunlar	Erkek	3,28	0,62	1,967	**0,049***
	Kadın	3,49	0,64		

p<0,05

Buna göre, katılımcıların "öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi" ve "öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri" bakımından görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermezken (p>0,05), katılımcıların "öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar" açısından görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (p<0,05). Ortalamalar incelendiğinde, kadınlar erkeklere göre öğretim yöntemlerine yönelik daha fazla sorun olduğunu düşünmektedir.

Tablo 3.29. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin mesleklerine göre karşılaştırılması

Değişken	Meslek	Ort.	SS	t	P
Öğretim Yöntemlerini Kullanmalarına Yönelik Faktörlerin Yeterlik Düzeyi	Öğretmen	3,04	0,76	2,540	**0,012***
	Akademisyen	3,29	0,77		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Bilgi (Haberdarlık) Düzeyleri	Öğretmen	3,59	0,82	3,352	**0,001***
	Akademisyen	3,89	0,59		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Sorunlar	Öğretmen	3,43	0,57	2,418	**0,016***
	Akademisyen	3,24	0,68		

p<0,05

Katılımcıların "öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi", "öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri" ve "öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar" bakımından görüşleri mesleklerine göre istatistiksel olarak anlamlı

bir farklılık göstermektedir (p<0,05). Ortalamalar incelendiğinde, akademisyenler öğretmenlere göre Öğretim Yöntemlerini Kullanmada daha yeterli görülürken, öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeylerinin akademisyenlerde öğretmenlere göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık, öğretmenler, akademisyenlere göre öğretim yöntemlerini kullanmada daha fazla sorun yaşadıkları görülmektedir.

Tablo 3.30. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin özel öğretim yöntemleri dersi alma durumuna göre karşılaştırılması.

Değişken	Ders Alma	Ort.	SS	t	P
Öğretim Yöntemlerini Kullanmalarına Yönelik Faktörlerin Yeterlik Düzeyi	Evet	3,13	0,79	1,244	0,215
	Hayır	3,27	0,70		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Bilgi (Haberdarlık) Düzeyleri	Evet	3,84	0,75	1,975	**0,041***
	Hayır	3,22	0,67		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Sorunlar	Evet	3,34	0,65	0,097	0,922
	Hayır	3,35	0,56		

p<0,05

Buna göre, katılımcıların "öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi" ve "öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar" bakımından görüşleri özel öğretim yöntemleri dersi alma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermezken (p>0,05), katılımcıların "öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri" açısından görüşleri özel öğretim yöntemleri dersi alma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermiştir (p<0,05). Ortalamalar incelendiğinde, özel öğretim yöntemleri dersi alanların almayanlara göre öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeylerinin daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 3.31. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin hizmet yılına göre karşılaştırılması

Değişken	Hizmet Yılı	Ort.	SS	F	P
Öğretim Yöntemlerini Kullanmalarına YönelikFaktörlerin Yeterlik Düzeyi	1-5	2,95	0,83	1,596	0,176
	6-10	3,22	0,66		
	11-15	3,11	0,69		
	16-20	3,30	0,86		
	20 ve üstü	3,21	0,78		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Bilgi (Haberdarlık) Düzeyleri	1-5	3,86	0,65	1,410	0,231
	6-10	3,66	0,74		
	11-15	3,60	0,75		
	16-20	3,69	0,84		
	20 ve üstü	3,89	0,61		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Sorunlar	1-5	3,28	0,75	0,608	0,657
	6-10	3,30	0,60		
	11-15	3,45	0,60		
	16-20	3,30	0,64		
	20 ve üstü	3,38	0,52		

p<0,05

Tablo 3.31'e göre, katılımcıların "öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi", "öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri" ve "öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar" bakımından görüşleri hizmet yılına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir (p>0,05).

Tablo 3.32. Katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin kurs ve/veya seminere katılma durumuna göre karşılaştırılması

Değişken	Katılım	Ort.	SS	F	P
Öğretim yöntemlerini Kullanmalarına Yönelik Faktörlerin Yeterlik Düzeyi	Hiç	2,98	0,67	1,838	0,161
	1 kere	3,08	0,75		
	2 ve +	3,23	0,80		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Bilgi (Haberdarlık) Düzeyleri	Hiç	3,74	0,77	2,052	0,131
	1 kere	3,56	0,67		
	2 ve +	3,79	0,74		
Öğretim Yöntemlerine Yönelik Sorunlar	Hiç	3,29	0,50	1,493	0,227
	1 kere	3,46	0,48		
	2 ve +	3,30	0,69		

p<0,05

Buna göre, katılımcıların "öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi", "öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri" ve "öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar" bakımından görüşleri kurs ve/veya seminere katılma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

4. TARTIŞMA

Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyleri, öğretim yöntemlerinin seçimini etkileyen faktörlerin etki düzeyi, öğretim yöntemlerine ilişkin bilgi (haberdarlık) düzeyi, en çok kullanılan ve en iyi sonuç alınan öğretim yöntemlerinin, öğrenciler tarafından en fazla ilginin duyulduğu öğretim yöntemleri ve öğretim yönteminin uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunları belirlemeyi amaçlayan bu çalışmaya beden eğitimi ve spor alanında 134 öğretmen ve 118 akademisyen olmak üzere 252 eğitimci katılmıştır.

Çalışmamızda katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımına bakıldığında % 62,7 erkek iken, %36,92'u kadınları oluşturmuştur(Tablo 3.1). Keske,(2007) benzer çalışmada %74,5 erkek iken, %24,5 kadınlardan oluştuğu görülmüştür. Ünlü ve Aydos(2007) %68 erkek, %32 kadın olarak belirlenmiştir. Bu çalışmışlarda erkekleri bayanlara göre çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Katılımcıların hizmet yılına göre dağılımlarına bakıldığında %22,2'si 1-5 yıl, %20,2 6-10 yıl, %20,2 11-15 yıl, %23 16-20 yıl, %16,3 ise 20 yılın üzerinde hizmet yapmışlardır(Tablo3.2). Keske,(2007) çalışmasında %59,4 1-5 yıl, %32,1 6-10 yıl, %8,5 11-15 yılına sahip oldukları görülmüştür.

Çalışmada katılımcıların görev yerlerinin dağılımına baktığımızda, ilk ve orta öğretimde görev yapan öğretmenlerin toplamda % 56.8 'i oluştururken, Üniversite de ise % 46,8'i görev yaptıkları görülmektedir(Tablo 3.3).

Katılımcıların özel öğretim yöntemleri dersi alma dağılımlarına baktığımızda % 77,8'inin alırken, % 22,2'sinin ise özel öğretim yöntemleri dersi almadığı görülmektedir (Tablo 3.4). Bunun sebebi Akademisyenlerin Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümleri dışında, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi ve Rekreasyon bölümlerinden mezun olmaları ve dolasıyla bu bölümlerden mezun

olanların özel öğretim yöntemleri dersini almadıklarından kaynaklandığı söylenebilir.

Araştırmada hizmet içi kurs ve seminerlere katılma durumlarına bakıldığında % 13,1 hiç katılmadığı, %23,4 bir seminere katıldığı, %63,5'nin ise birden fazla seminere katıldığı tespit edilmiştir(Tablo 3.5). Bu çalışmada olduğu gibi litaretürdede benzerlik görülmektedir. Görülüyor ki hizmet içi kurslara katılımın yüksek olduğu görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda hizmet içi seminer ve kurslara katılımın yüksek olduğunu söyleyebiliriz. Keske,(2007)%38,7 hiç katılmadım, % 16 yalnızca bir seminere katıldım, % 45,3 birden fazla seminere katıldığı görülüyor. Koç,(2005), yaptığı araştırmada erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlere göre daha fazla hizmet içi eğitim seminerlerine katıldığını belirtmiştir.

Yapılan bu araştırma da Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretime yönelik genel faktörlerden, ders içerikleriyle ilgili konularda, Öğretim yöntemlerini kullanmada, girdikleri ders süreleri hususunda çok yeterli buldukları görülürken, diğer taraftan Mevcut araç-gereç malzemeleri ve mevcut spor tesislerini daha az düzeyde yeterli buldukları söylenebilir(Tablo 3.6). Buraya göre okullarda araç gereç tesis alt yapı ve fiziksel ortamın istenilen düzeyde olmadığı bulgusuna varılmıştır. (Çumralıgil 1995, Aydın 2002, Baykoçak 2002, Çalgın 2003, Çolakoğlu 2004, Uğur 2006, Çelik 2008), yapmış oldukları çalışmalarda benzer bulgulara rastlamışlardır. Launsbery ve Sharpe ,(1999), ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin kendilerini yeterli hissettiklerini söylemişlerdir.

Bu çalışmada beden eğitimi ve spor alanında yöntem seçimini etkileyen faktörlere bakıldığında ilk olarak, öğretmenin yönteme yatkınlığı ve öğrencide geliştirilmek istenen nitelikler, ikinci olarak öğrenci grubunun büyüklüğü, üçüncü olarak zaman ve imkânlar çok fazla etkili bulunurken konunun hedef-davranışları, öğretim ortamının uygunluğu, konunun özelliği, içerik ve maliyet gibi özelliklerin fazla etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır(Tablo 3.7).

Katılımcıların yöntemlerle ilgili haberdarlık düzeylerine bakıldığında ilk üç sırada, Eşli Çalışma, Örnek Olay Yöntemi ve Soru-Cevap Yöntemi ile ilgili konularda fazlasıyla bilgi sahibi oldukları görülürken, son üç sırada Kompleks Öğretim Yöntemi, Kendini Değerlendirme, Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi yer aldıkları görülmektedir(Tablo 3.8). Mitchell, (1996), öğretim tekniklerinin yeri geldikçe kullanıldığını, öğrenci gelişimini destekleyici pozitif öğrenme ortamı yaratarak, öğrencilere geri bildirim, motivasyon sağlandığında etkili iletişim kurulduğunu belirtmiştir. Bu araştırmada da görülüyor ki katılımcıların öğrenci merkezli öğretim yöntemlerinden fazlasıyla etkilendikleri söylenebilir.

Beden eğitimi ve spor alanında fazla tercih edilen öğretim yöntemleri sözlü açıklama, eşli çalışma, alıştırma yöntemi olurken orta düzeyde tercih edilenler ise kompleks öğretim yöntemi, medya yardımlı öğretim yöntemi, kendini değerlendirme yöntemleri tespit edilmiştir(Tablo 3.9). Keske,(2007) yapmış olduğu çalışmada ise ilk üç sırada "Gösteri, anlatım, alıştırma" olurken en az tercih edilen yöntemler ise "bağımsız çalışma, kendini değerlendirme, medya yardımlı öğretim yöntemi" olmuştur. Güven,(2004) yapmış olduğu araştırmasında ayrıca "medya yardımlı öğretim ve kendini değerlendirme yönteminin" zaman ve maliyet açısından ekonomik olmaması sebebiyle tercih edilmediğini saptamıştır. Chang ve Chen,(2005), eşli çalışma stilinin ortaöğretim öğrencilerinin bilişsel öğrenmeleri üzerinde olumlu etkilerinin olduğunu belirtmişlerdir. Buradan hareketle medya yardımlı öğretim yönteminin her iki çalışmada en az tercihten bulunulmasının sebebi pahalı bir yöntem olması, mevcut araç-gerecin yeterli olmamasından kaynaklandığı söylenebilir.

Katılımcıların en iyi sonuç alınan öğretim yöntemlerine bakıldığında ise alıştırma, eşli çalışma, gösteri yöntemi bulunurken orta düzeyde sonuç alınan yöntemler ise kendini değerlendirme, kompleks öğretim, medya yardımlı öğretim yöntemleri olmuştur (Tablo 3.10). Boyce,(1992) komut, alıştırma ve eşli çalışma yöntemlerinin, atıcılarda beceri kazanımı ve kazanılan becerilerin kalıcılığı üzerine etkilerinin incelendiği çalışmasında; komut ve alıştırma yöntemlerinin, eşli çalışma yöntemine göre beceri kazanımı ve kalıcılığın sağlanmasında daha etkili olduğu

sonucuna varmıştır. Ünlü ve Aydos,(2007) yaptığı araştırmada en iyi sonuç alınan yöntemler gösteri, alıştırma, eşli çalışma“ olduğunu belirlemişlerdir. Araştırma literatürle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Görülüyor ki genel olarak baktığımız da öğretmenden öğrencilere görevin aktarıldığı, öğrencilerde bilişsel, sosyal ve fiziksel yönlerini geliştiren ve öğrencilerin aktif olduğu yöntemlerin tercih edildiği görülmektedir.

Araştırmada öğrenciler tarafından fazla ilgi duyulan öğretim yöntemleri eşli çalışma, gösteri, katılım yöntemleri olurken, orta düzeyde ilgi duydukları ise kendini değerlendirme, anlatım, problem çözme yöntemleri bulunmuştur(Tablo 3.11). Ünlü ve Aydos,(2007)yapmış oldukları çalışmada öğrenciler tarafından en çok ilgi duyulan yöntem” eşli çalışma ve gösteri” yöntemleri tercih edilmiştir. Demirhan,(2002) hedef ve davranışların bilişsel, duyusal ve devinimsel alanlarda bunların değişik düzeylerde olduğundan ders işlemede bir yolun yetmeyebileceği ve öğretmenlerin genellikle öğretim yöntemlerinin birlikte kullanımını tercih ettiklerini belirtmiştir. Diğer taraftan Koç,(2005) öğretim yöntemleri üzerine ortaöğretim kurumlarında yapmış olduğu çalışmasında öğrenciler tarafından en çok ilgi duyulan öğretim yönteminin gösteri yöntemi olduğunu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra öğrencinin aktivitelere eşli olarak katılmayı ve eşli çalışma yöntemiyle yapılan öğretime ilgi duydukları söylenebilir. Kendini değerlendirme yöntemine en az ilgi göstermelerinin nedeni performanslarının değerlendirilmesinden memnun olmamaları ve kendi özgüven gelişimlerinden tedirgin olmaları sebep teşkil ettiğini söyleyebiliriz.

Bu araştırmada anlatım yönteminin uygulanmasında karşılaşılan sorunlardan özellikle öğrencinin dikkatinin çabuk dağılması, öğrencilerin pasif kalması, eksik iletişimin neden olması ve gerekli araç-gerecin yeterli bulunmamasının bu yöntemin uygulanmasın da önemli derecede olumsuz etkilediği dikkat çekmektedir (Tablo 3.12).

(Ünlü, 2005) ve (Keske, 2007)’nin araştırmalarında elde ettiği sonuçlarla benzerlik gösterdiği görülmektedir. Ünlü (2005) tarafından yapılan çalışmaya göre;

anlatım yönteminin uygulanması sırasında karşılaşılan en önemli sorunların öğrencinin dikkatinin çabuk dağılması etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu yöntemin uygulama sürecinde anlatım yöntemiyle ilgili tekniklerin yeteri derecede etkili olarak kullanılmadığından kaynaklandığı söylenebilir.

Sözlü açıklama yönteminin uygulanma sürecinde, öğrencinin pasif olması ve‘aktivitenin sık sık bölünmesi seçenekleri dikkat çekerken, Ünlü (2005) tarafından yapılan çalışmaya göre; aktivitenin sık sık bölünmesi faktörü etkili olmuştur (Tablo 3.13). Bunun sonucunda aktivitelere ara verilmesi öğrencinin dikkatini çabuk dağılmasını ve öğrenmenin kalıcılığını olumsuz yönde etkilediğini söyleyebiliriz.

Gösteri yönteminin uygulama sürecinde ise gösteride kullanılacak yeterli araç-gerecin bulunmaması faktörü etkili olmuştur (Tablo 3.14).Bu süreçte yeterli araç-gerecin olmayışı, dönütlerin zamanında verilmemesi, teknik konusunda yeterli beceri ve bilgi sahibi olunmaması, uygulamaların öğrencide görme, işitme duyularına hitap etmemesi noktasında sorunlara yol açtığını dile getirebiliriz.

Alıştırma yönteminin uygulama sürecinde alıştırmaların bir ders boyu yapıldığında, ilgi kaybı ve yorulmanın meydana gelmesi ve her öğrenciye eşit miktarda uygulama şansının verilmemesi ’seçenekleri olmuştur(Tablo 3.15). Bu yöntemin uygulanması evresinde dokuz kategoride gerçekleşmektedir. Bu kategoride hız ve ritim zamanın iyi ayarlanamaması durumunda sorunlara neden olduğu belirtilebilir.

Görevlendirme yönteminin uygulama sürecinde öğrencilerin ödevlere ulaşma konusunda ilgisiz davranmaları, seçeneği olmuştur(Tablo 3.16).Ünlü (2005) tarafından yapılan çalışmaya göre; ‘öğrencilerin ödevlere ulaşma konusunda ilgisiz davranmaları faktörü olmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin seviyelerini uygun konu veya etkinliklerin seçilmeyişi öğrencilerin bireysel farklılıklarının göz ardı edilmesi bu yöntemin uygulanmasında sorunlarla karşılaşılmasına neden olduğunu söyleyebiliriz.

Eşli çalışma yönteminde öğrencileri eşleştirmede güçlüklerin yaşanması ve öğrencilerin rollerinin düzgün düzenli aralıklarla değişmemesi sonucu uygulayıcı ile yardımcı arasında çatışma yaşanması seçeneği fazla etkili olmuştur(Tablo 3.17). Bu yöntemde sorunların yaşanmasının nedeni öğrencilerin bireysel ve fiziksel gelişimlerinin dikkate alınmadan eşleştirmelerinden kaynaklandığını belirtebiliriz.

Yönlendirilmiş buluş yönteminde, öğrencilerin seviyesine uygun problem seçmede güçlük çekilmesi ve problemin çözümünün uzun zaman alması seçeneği olarak belirlenmiştir(Tablo 3.18). Burada öğrencinin bilişsel kapasitesinin yeterli olmayışı, öğretmenin hareketin yapısını çalışmak ve uygun soru dizisini düzenlemek için istekli olmamasının neden olduğunu söyleyebiliriz.

Problem çözme yönteminde ise problemin önceden planlamaması ve planlamanın uzun zaman alması seçeneği sorun olarak bildirilmiştir(Tablo 3.19). Planmanın uzun zaman alması bireylerin dikkat ve bu yöntemin uygulanmasındaki eğilimlerini azaltacağını söyleyebiliriz.

Bireysel öğretim yönteminde öğretmenin disiplini kontrol etmekte güçlük çekmesi, seçeneği sorun olarak bildirilmiştir(Tablo 3.20). Bunun nedeni olarak her öğrencinin bireysel farklılıkları olduğu için bunu kontrol ve disipline etmekte güçlük çekilmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Soru-cevap yönteminde ön bilgi yetersizliği sebebiyle verilen yanlış cevapların öğrencide güven kaybına neden olduğu, sorun olarak bildirilmiştir(Tablo 3.21). Öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyinin dikkate alınmaması ve bunun sonucunda özgüven kaybının yaşanması, öğrencide geri dönüt alınamaması ve bilgi kalıcılığını olumsuz olarak etkilenmesi sorunların yaşanmasına neden olduğunu belirtebiliriz.

Buna göre, katılımcılar medya yardımlı öğretim yönteminin uygulama sürecinde, Pahalı bir yöntem olması sebebiyle kullanımının pek yaygın olmaması ve Öğrenci ve öğretmen arası iletişimin çok zayıf olması konularında orta düzeyde sorun

yaşandığını belirtmişlerdir (Tablo 3.22). Bu sorunların nedeni olarak öğrencinin medya yardımlı öğretim yönteminde öğretmenle iletişiminin az olması ve bunun sonucunda bilginin kalıcılık oranının azalmasına sebep olması diyebiliriz.

Bulgular incelendiğinde, katılımcılar komutla öğretim yönteminin uygulama sürecinde, Komutların tek düzeyliği ve aynı hareketin tekrarı sıkıcı olabilir ve Öğrencinin düşünme yeteneğini sınırlar, zihinsel gelişimlerini en alt düzeye indirir, karar verme ve tartışma olgusunu ortadan kaldırabilir konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir(Tablo 3.23). Öğrencilerde bilişsel öğrenmelerin en alt düzeyde olması ve bireysel farklılıklara yer verilmemesi sorunlara yol açtığını söyleyebiliriz.

Bulgular incelendiğinde, katılımcılar katılım öğretim yönteminin uygulama sürecinde, tüm öğrencilerin aktif katılımını sağlamak ve yeterli araç gereç sağlamak zor olabilir ve her düzeydeki öğrenciler için yeteneklerine göre ilgilenmek ve denetlemek zor olabilir konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir (Tablo 3.24). Disiplini sağlamanın zor olması ve uygulamalara katılmak istemeyen öğrencilerde öz güven kaybına neden olmasından dolayı sorunlarla karşılaşıldığını söyleyebiliriz.

Buna göre, katılımcılar kompleks öğretim yönteminin uygulama sürecinde, Öğrencilerin psiko-sosyal, zihinsel ve fiziksel olarak yeterli düzeyde olamamaları konusunda fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir(Tablo 3.25). Her öğrenciye uyarlamanın zorluğu ve öğrencinin fiziksel – zihinsel gelişiminin yeterli düzeyde olmamasından kaynaklandığı söylenebilir.

Katılımcılar örnek olay yönteminin uygulama sürecinde, Konunun öğrencilerin seviyelerine uygun seçilmezse, öğrenciler sağlıklı tartışamaz ve fikir üretememelerine neden olması konusunda fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir(Tablo 3.26).Her seviyeye uygun konunun belirlemenin güçlüğü bu yöntemin uygulanmasında bir sorun olarak görülmüş diyebiliriz.

Katılımcılar kendini değerlendirme yönteminin uygulama sürecinde, Öğrencilerin kendilerini objektif olarak değerlendirememesi ve tüm öğrencilerin bireysel olarak değerlendirmenin zorluğu konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir (Tablo 3.27). Öğrencinin kendini değerlendirme konusunda objektif olmaması, sınıf mevcut ve seviyelerinin buna elverişli olmaması bu yöntemin uygulanmasında sorun teşkil etmiş olabilir.

Katılımcıların öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi ve öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri bakımından görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermezken ($p>0,05$), katılımcıların öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar açısından görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Ortalamalar incelendiğinde, kadınların erkeklere göre öğretim yöntemlerine yönelik daha fazla sorun olduğunu düşünmektedir(Tablo 3.28). Keske (2007) tarafından yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetler açısından karşılaştırılmasında kadın öğretmenler tarafından problem çözme ve gösteri yöntemlerini erkek öğretmenlerden göre daha fazla tercih etmekte oldukları bildirilmiştir. Görülüyor ki kadın öğretmenlerin öğretim yöntemlerinin uygulanması esnasında daha fazla sorunla karşı karşıya kaldığını belirtebiliriz.

Katılımcıların öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi, öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri ve öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar bakımından görüşleri mesleklerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Ortalamalar incelendiğinde, akademisyenler öğretime yönelik genel faktörleri yeterli bulurken, öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeylerinin de akademisyenlerde öğretmenlere göre fazla olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3.29).Buna karşılık, öğretmenler, akademisyenlere göre öğretim yöntemlerine yönelik fazla sorun olduğunu düşünmektedir. Keske (2007) tarafından yapılan çalışmada öğretmenler tarafından en fazla yaşanan sorunun 'Spor salonunun bulunmamasından dolayı bahçede derslerin işlenmesinde, anlatımın öğrencilere ulaşmasına engel olacak birçok çevresel faktörlerin olumsuz etkileri' olmuştur. Gösteri yönteminde kullanılabilecek araç-gereç ve malzemelerin birçok okulda bulunmamasını ise en çok karşılaşmakta olan ikinci sorunu oluşturduğu ve en

sık karşılaşmakta olan üçüncü sorunu ise sınıf mevcutlarının çok kalabalık olması sebebiyle anlatılan konuların öğrencilerle kurulan iletişim eksikliğinin sonucunda yeteri kadar kavranmamasında olmuştur. Bu bulgular doğrultusunda beden eğitimi öğretmenlerinin akademisyenlere oranla daha fazla sorunla karşı karşıya kaldığını söyleyebiliriz. Bunun nedeni mevcut araç –gereç yetersizliği, sınıf mevcutları, fiziksel ortam gibi faktörlerin sebep olduğunu dile getirebiliriz.

Katılımcıların öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi ve öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar bakımından görüşleri özel öğretim yöntemleri dersi alma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermezken ($p>0,05$), katılımcıların öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri açısından görüşleri özel öğretim yöntemleri dersi alma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermiştir ($p<0,05$). Ortalamalar incelendiğinde, özel öğretim yöntemleri dersi alanların almayanlara göre öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeylerinin fazla olduğu görülmektedir (Tablo 3.30). Bu da konuyla ilgili alınan eğitimin, öğretim yöntemlerine yönelik bilgi ve haberdarlık düzeylerini beklendiği gibi artığı anlamına gelmektedir.

Katılımcıların öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi, öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri ve öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar bakımından görüşleri hizmet yılına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0,05$) (Tablo 3.31). Keske(2007) tarafından yapılan çalışmada ise meslekteki kıdemleri 6-10 yıl arasında olan beden eğitimi öğretmenlerinin kendilerine göre kıdem yıllarının daha az ve daha çok kıdem yılına sahip öğretmenlerden daha fazla yönlendirilmiş buluş yöntemi tercih ettiği belirtilmiştir.

Katılımcıların öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi, öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri ve öğretim yöntemlerine yönelik sorunlar bakımından görüşleri kurs ve/veya seminere katılma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0,05$) (Tablo 3.32).Koç (2005) tarafından yapılan araştırma kapsamında erkek öğretmenler, bayan

öğretmenlere nazaran öğretim yöntemleriyle ilgili olarak daha fazla hizmet içi eğitim kurslarına katıldığı belirlenmiştir.

5. SONUÇ

Araştırma sonucunda Beden eğitimi öğretmenlerinin ve akademisyenlerin ders içerikleriyle ilgili konularda ve öğretim yöntemlerini kullanmada kendilerini yeterli bulduklarını, mevcut spor tesislerinin ise yeterli olmadığı belirlenmiştir.

Bu çalışmada beden eğitimi ve spor alanında yöntem seçimini etkileyen faktörlere bakıldığında ilk olarak öğretmenin yönteme yatkınlığı ve öğrencide geliştirilmek istenen nitelikler ikinci olarak "öğrenci grubunun büyüklüğü üçüncü olarak zaman ve imkânlar çok fazla etkili bulunurken konunun hedef-davranışları, öğretim ortamının uygunluğu, konunun özelliği, içerik ve maliyet gibi özelliklerin fazla etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcıların öğretim yöntemlerini haberdarlık düzeyine bakıldığında çok fazla bilgi sahibi olunan yöntemler eşli çalışma, örnek olay ve soru-cevap yöntemi olurken, fazla bilgi sahibi bulunan faktör ise kompleks öğretim, kendini değerlendirme, medya yardımlı öğretim yöntemi seçenekleri olmuştur. Kısaca çok az farklarla öğretim yöntemlerinden tüm katılımcıların yeterli seviyede bilgiye sahip oldukları görülmüştür.

Beden eğitimi ve spor alanında fazla tercih edilen öğretim yöntemleri sözlü açıklama, eşli çalışma, alıştırma yöntemi olurken orta düzeyde tercih edilenler ise Kompleks öğretim, medya yardımlı öğretim, kendini değerlendirme yöntemleri olmuştur. Genelde ortalamalara bakıldığında çeşitlendirilerek öğretim yöntemlerinin çoğunun tercih ettikleri ve kullandıkları söylenebilir.

Katılımcıların en iyi sonuç alınan öğretim yöntemlerine bakıldığında ise alıştırma, eşli çalışma, gösteri yöntemi bulunurken orta düzeyde sonuç alınan yöntemler ise kendini değerlendirme, kompleks öğretim, medya yardımlı öğretim yöntemleri olurken, yine de genelde tüm öğretim yöntemlerinden iyi sonuçlar aldıkları görülmektedir.

Araştırmada öğrenciler tarafından fazla ilgi duyulan öğretim yöntemleri eşli çalışma, gösteri, katılım yöntemleri olurken, orta düzeyde ilgi duydukları ise kendini değerlendirme, anlatım, problem çözme yöntemleri bulunmuştur.

Katılımcılar anlatım yöntemlerinin uygulanması süresinde karşılaşılan sorunlardan özellikle öğrencinin dikkatinin çabuk dağılması ve öğrencilerde pasif kalma ile eksik iletişimin nedeni olması maddelerine dikkat çekmişlerdir.

Sözlü açıklama yönteminin uygulanma sürecinde, öğrencinin pasif olması ve aktivitenin sık bölünmesi seçenekleri dikkat çekmiştir.

Gösteri yönteminin uygulanmasında ise gösteride kullanılacak yeterli araç-gerecin bulunmaması bu yöntemin uygulanmasında olumsuz etki yaptığı belirlenmiştir.

Alıştırma yönteminin uygulama sürecinde alıştırmaların bir ders boyu yapıldığında, ilgi kaybı ve yorulmanın meydana gelmesi ve her öğrenciye eşit miktarda uygulama şansının verilmediği belirlenmiştir.

Görevlendirme yönteminin uygulama sürecinde öğrencilerin ödevlere ulaşma konusunda ilgisiz davranmaları belirlenmiştir.

Eşli çalışma yönteminde öğrencileri eşleştirmede güçlüklerin yaşanması ve öğrencilerin rollerinin düzgün düzenli aralıklarla değişmemesi sonucu uygulayıcı ile yardımcı arasında çatışma yaşandığı görülmüştür.

Yönlendirilmiş buluş yönteminde, öğrencilerin seviyesine uygun problem seçmede güçlük çekilmesi ve problemin çözümünün uzun zaman aldığı belirlenmiştir.

Problem çözme yönteminde ise ‘problemin önceden planlamaması ve planlamanın uzun zaman alması seçeneği sorun olarak bildirilmiştir.

Bireysel öğretim yönteminde ise, öğretmenin disiplini kontrol etmekte güçlük çektiği tespit edilmiştir.

Soru-cevap yönteminde ön bilgi yetersizliği sebebiyle verilen yanlış cevapların öğrencide güven kaybına neden olduğu bildirilmiştir.

Buna göre, katılımcılar medya yardımlı öğretim yönteminin uygulama sürecinde, Pahalı bir yöntem olması sebebiyle kullanımının pek yaygın olmaması ve Öğrenci ve öğretmen arası iletişimin çok zayıf olması konularında orta düzeyde sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Bulgular incelendiğinde, katılımcılar komutla öğretim yönteminin uygulama sürecinde, komutların tek düzeyliği ve aynı hareketin tekrarı sıkıcı olduğunu ve öğrencinin düşünme yeteneğini sınırladığını belirtmişlerdir.

Katılım yönteminin uygulama sürecinde, tüm öğrencilerin aktif katılımının ve yeterli araç gereç sağlamanın zorlandıklarını, her düzeydeki öğrenciler için yeteneklerine göre ilgilenmenin, denetlemenin zor olduğunu fazla sorun yaşandıklarını belirtmişlerdir.

Yine katılımcıların kompleks öğretim yönteminin uygulama sürecinde, öğrencilerin psiko-sosyal, zihinsel ve fiziksel olarak yeterli düzeyde olamamaları konusunda fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir**.**

Katılımcılar örnek olay yönteminin uygulama sürecinde, konunun öğrencilerin seviyelerine uygun seçilmezse, öğrenciler sağlıklı tartışamaz ve fikir üretememelerine neden olması konusunda fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Katılımcılar kendini değerlendirme yönteminin uygulama sürecinde, öğrencilerin kendilerini objektif olarak değerlendirememesi ve tüm öğrencilerin bireysel olarak değerlendirmenin zorluğu konularında fazla sorun yaşandığını belirtmişlerdir.

Katılımcıların öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi ve öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri bakımından görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kadınlar erkeklere göre öğretim yöntemlerini kullanmalarında daha fazla sorunla karşılaştıkları belirlenmiştir.

Akademisyenler öğretime yönelik genel faktörleri yeterli bulurken, öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeylerinin de akademisyenlerde öğretmenlere göre fazla olduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık, öğretmenler, akademisyenlere göre öğretim yöntemlerini kullanımında daha fazla sorunla karşılaştıkları belirlenmiştir.

Katılımcıların öğretime yönelik genel faktörlerin yeterlik düzeyi, öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeyleri ve öğretim yöntemlerine yönelik sorunlarla karşılaştırıldığında, hizmet yılına göre ve kurs ve/veya seminere katılma durumuna göre etkilemediği görülürken, özel öğretim yöntemleri dersi alanların almayanlara göre öğretim yöntemlerine yönelik bilgi (haberdarlık) düzeylerinin fazla olduğu görülmüştür.

Genelde Akademisyenlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor alanında öğretim yöntemlerini konunun özelliğine göre çeşitlilik göstererek kullandıkları görülürken daha önceden yapılan araştırmalara göre öğretmen merkezli öğretin yöntemleri ağırlıklı kullanılırken, bu araştırmada çoğunlukla öğrenci merkezli öğretim yöntemlerine yöneldikleri söylenebilir. Bu da öğrencilerin düşünme, algılama, yordamlama hususunda, bilişsel, duyuşsal, psikomotor (devinişsel) gelişiminde etkili olacağı gibi öğretmen öğrenci ilişkilerinde demokratik eğitim sisteminin gelişimini göstermektedir.

Öneriler

- Öğretmen yetiştiren kurumların, bu bilgiler doğrultusunda program içeriklerini ve uygulamaya yönelik yaptıkları etkinlikleri gözden geçirmeleri önerilmektedir.
- Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretimin geliştirilmesi açısından okullardaki mevcut spor tesislerinin ve araç ve gereçlerin yeterli hale getirilmesi önem arz etmektedir.
- Öğrencilerin farklı öğretim yöntemlerine (özellikle problem çözme yöntemi, anlatım yöntemi, kendini değerlendirme yöntemi) yönelik ilgi düzeylerinin artırılması sağlanmalıdır.
- Ayrıca konu ile ilgili farklı şehirlerdeki örneklem gruplarında bilimsel çalışmalar yapılmasının, literatüre katkısının yanı sıra ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara veri kaynağı oluşturabileceği ve bu sayede eğitim kalitesinin arttırılacağı değerlendirilmektedir.
- Bu alanda yapılacak araştırmalarda özellikle anket uygulama noktasında çok fazla bölüm ve soru olması nedeniyle, anket doldurmada vakit alması nedeniyle ankete katılımı gönüllü katılımı zorlaştırmıştır. Dolayısıyla anket soruları ve bölüm kısaltılarak uygulanması katılımcıyı artıracaktır.

ÖZET

Beden Eğitimi ve Spor Alanında Akademisyenlerle Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Yöntemlerinin Karşılaştırılması ve Sorunlarının Araştırılması

Bu çalışma, Beden Eğitimi ve Spor Alanında Görevli Olan Beden Eğitimi Öğretmeni ve Akademisyenlerin kullanmakta oldukları öğretim yöntemlerinin Karşılaştırılması ve bu yöntemleri uygulanması aşamasında karşılaştıkları problemlerin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada çalışma evreni, 2017-2018 yılında, Ege Bölgesinde farklı okullarda görevde bulunan 134 beden eğitimi öğretmeni ve 118 akademisyenden oluşmaktadır. Araştırmayla alakalı veriler Ünlü (2005) geliştirmiş olduğu anket formları vasıtasıyla tarama formatında betimsel bir çalışmadır. Çalışmada toplanan veriler SPSS 18.0 for Windows demo paket programıyla analiz edilmiştir. Öncelikle demografik özellikler frekans ve yüzde dağılımlarıyla sunulmuş olup, anketteki her bir madde (soru) frekans, yüzde dağılımı, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleriyle betimlenmiştir. Diğer taraftan, katılımcıların öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinin demografik özelliklere (cinsiyet, hizmet yılı, meslek, özel öğretim yöntemleri dersi alma durumu, kurs ve/veya seminere katılma durumu) göre karşılaştırılmasında parametrik test varsayımları gerçekleştiği için (normal dağılım, varyansların homojenliği, her bir gruptaki birey sayısı vb.) iki grup için bağımsız örneklemler için t testi ve ikiden fazla grup için ise tek faktörlü varyans analizi kullanılarak yapılmıştır.

Yapılmış olan analizlerin neticesinde ulaşılan bulgular: Öğretmenler ile ve akademisyenlerin öğretimde kullanmış oldukları yöntemlerin durumuna bakılarak, en çok tercihte bulundukları yöntemin, sözlü açıklama; tercihen en az kullandıkları yöntemin ise, kompleks öğretim yönteminin olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenler ve

akademisyenlerin görüşleri kapsamında öğrenciler tarafından en çok tercih edilen öğretim yönteminin, eşli çalışma yöntemi; en az tercihin ise, kendini değerlendirme yöntemleri olmaktadır. Öğretmenler ve akademisyenler tarafından en verimli neticeyi alabildiklerini düşündüğü yöntemlerin ise alıştırma yöntemleri olurken; medya destekli öğretim yöntemlerininse en kötü sonucun alındığı öğretim yönteminin olduğunu görülmüştür. Öğretmen ve Akademisyenlerin öğretim yöntemleriyle ilgili yeterlilik düzeyleri hususunda erkeklerin, haberdar olma düzeylerinde kadınların, en çok sorun bildirimlerine bakıldığında ise kadınların daha çok sorun bildirdiği görülmüştür. Öğretmenler Akademisyenlere göre öğretim yöntemlerine yönelik daha fazla sorun olduğunu düşünmektedir. Öğretmenlerin 'örnek olay yöntemini' kullanma düzeyleri Akademisyenlere göre daha yüksek bulunmuştur. Özel öğretim yöntemleri dersi alanların almayanlara göre öğretim yöntemlerine yönelik bilgi düzeylerinin daha fazla olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Beden Eğitimi, Spor, Yöntem, Teknik, Strateji, Stil, Özel Öğretim

SUMMARY

The Compare And Conteast Between The Physical Education Teachers And The Academicians And The Search On The Resuns Of İt

This work aims to compare and conteast the Teaching Methods of both academicans and physical education teachers, and it also aims to examine the problems which may occve white.Using those Teaching Methods.

It consists of 134 physical education teachers and 184 academicons who work at different schools.İn the eagean in 2017-2018 years.Those data about the stvay are obtained by some guestionnaires(Ünlü 2005).Collected data was analysed.Vra SPSS 18.0 for Windows.Each guestion in the guestronnaire was depicted in the teims of its treguency, avarege and standart devetion.For each groups there were indepedent examples for the T test and for morethan two groups variant analyse with one factor was used just because there may acour some problems abaut the opinions of the people such as gender, work-hour,Teaching Methods.

The resuit of the analysis;The most used techingue by both teachers and acdemicons is oral exaplanation. The most prefesred Teaching ve used by students is working togethere and the least one is self-assement.The most efficent techingve used by both teachers and acedemions is exercise and the worst one is Teaching Method.It was witnessed that mostly women report problems when it was compared to men.Teachers tend to think there are problems about Teaching technigues when compared to academicons.Those who have knowledge about special Teaching Methods when compered to those who dont.

Key words: Physical education,sports,techigues,strategy,Methods,style,special Teaching.

KAYNAKLAR

AKYÜZ, H.(1983). Türk Eğitimcileri, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

AYDIN, N.A.(2002) "Ankara'daki Özel ve Resmi Orta Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bazı Mesleki Nitelikleri ve Ders Dışı Çalışmalara Katılmalarının Karşılaştırılması". Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

BAŞARAN, İ(1985).E.Örgütlerde İş Gören Hizmetlerinin Yöntemi. A.Ü.Eğitim Bilimleri Fakültesi, S.18 Ankara.

BAŞARAN, İ.(1966).Eğitim Psikolojisi, Ayyıldız Matbaası; Sy.18 Ankara.

BAYKOÇAK, C. (2002) "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları ve Tükenmişlik Düzeyleri (Bursa İli Uygulaması)". Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Sakarya

BİLEN, M(1993).Plandan Uygulamaya Öğretim, Takar Baskı; Ankara.

BİLEN, M(1999).Plandan Uygulamaya Öğretim, Takav Matbaacılık. Ankara.

BİLEN, M.(1990)Planlamadan Uygulamaya Öğretim. Gelecek Yayıncılık. Ankara.

BOYCE, B.A. (1992). The Effects of three styles of teachhing on üniversty students motor performence.Journal of Teaching in Physical Education,11, 389-401.

BÜYÜKKARAGÖZ, S. ÇİVİ, C.(1996). Genel Öğretim Metotları Öğretimde Planlama Uygulama. 10. Baskı. Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. S.24. İstanbul.

CELKAN, H(1990).Yıldırım, Ziya Gökalp'in Eğitim Sosyolojisi, Meb, Yayınları, İstanbul.

CLARK, L H. STARR, I S.(1981). Secondary And Middle School Teaching Method. New York, USA: Macmillan Publishing Company, S.s. 25

ÇALGIN, R, E. (2003) "Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları tespiti üzerine bir araştırma (Niğde ili uygulaması)". Niğde üniversitesi, Sosyal bilimleri enstitüsü, yüksek lisans tezi, Niğde.

ÇELİK, A. (2008) "Beden Eğitimi Öğretmenlerin Okul içi Okul Dışı faaliyetlerde Karşılaştıkları sorunların İncelenmesi (Trabzon İli Uygulaması)". Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

ÇELİKKAYA, H.(1997).Fonksiyonel Eğitim Sosyolojisi.1.Baskı. Alfa Basın Yayın Dağıtım. İstanbul.

CHANG, C. H. CHEN, C.S.(2005). The Effects of mosstons reciprocol style on elementary studensts' learning in Physical education. The 46 ICHPER. SD Anniversy World Congress. November 9-13, İstanbul. Congress Proceding, 117.

ÇOBAN, A. (2015).Temel Kavramlar Öğretim İlke Ve Yöntemleri. Pegema Yayıncılık. Ankara.

ÇOLAKOĞLU, T. (2004) "Sporun Topluma Yaygınlaştırılması Açısından Okul Sporları". Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi. Ankara.

ÇÖNDÜ, A.(2004)Beden Eğitimi Ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri. Nobel Akademik Yayıncılık.

ÇUMRALIGİL, B. (1995) "Seçilmiş Bazı İllerdeki Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yapısı ve Sorunları". Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara

DEMİREL, Ö. (2004).Öğretme Sanatı. Pegem A Yayıncılık. S.72. Ankara.

DEMİREL, Ö. VE KAYA, Z. (2001). "Eğitim İle İlgili Temel Kavramlar", Öğretmenlik Mesleğine Giriş. (Editör: Ö. Demirel Ve Z. Kaya) Pegema Yayıncılık, S. 1-18. Ankara.

DEMİREL, Ö.(1998) Eğitimde Program Geliştirme. Kardeş Yayınları. Ankara.

DEMİRHAN, G. COŞKUN, H., ALTAY, F. ŞAHİN, R. GÜVENÇ, A., ASLAN, A. ve AÇIKADA, C.(2003). 'Farklı Öğretim Yöntem Ve Tekniklerinin Beden Eğitimi Derslerinde Kullanım Düzeylerine İlişkin Görüşler'. 3. Ulusal Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Plim Pik Eğitim Ve Spor Kültürü Sempozyumu (23-24 Mayıs, Uludağ Üniversitesi) Bildiri Kitabı. S.108-115.

DEMİRHAN, G.(2006). Spor Eğitiminin Temelleri. Bağırgan Yayınevi. S.32 Ankara.

DEMİRHAN, G., COŞKUN, H., ALTAY, F. ŞAHİN, R. GÜVENÇ, A., ASLAN, A. VE AÇIKADA, C.(2003).' Farklı Öğretim Yöntem Ve Tekniklerinin Beden Eğitimi Derslerinde Kullanım Düzeylerine İlişkin Görüşler. 3. Ulusal Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Plimpik Eğitim Ve Spor Kültürü Sempozyumu (23-24 Mayıs, Uludağ Üniversitesi) Bildiri Kitabı. S.108-115.

DİLCİ, T.(2011).Öğretim İlke Ve Yöntemleri. İstanbul.

DÖNMEZER, İ(1996).Eğitim Psikolojisi. Can Ofset, İzmir.

TUNCAY, D.(2011).Öğretim İlke Ve Yöntemleri, İdeal Kültür Yayıncılık; İstanbul.

DURKHEİM, E.P.(1950). Fauconnet, Terbiye Ve Sosyoloji(Çeviri: Memduh Seydol);İnan Matbaası. İstanbul.

ERDEN, M.(1998). Öğretmenlik Mesleğine Giriş Alkın Yayınları. İstanbul.

ERKAL, M. E(1982). Sosyolojik Açıdan Spor. Filiz Kitap Evi. S.1 İstanbul.

ERTÜRK, S. (1998).Eğitimde Program Geliştirme, Metaksan A.Ş. Ankara.

FİDAN, N. (1996).Okulda Öğrenme Ve Öğretme. Alkım Yayınevi. S.168 Ankara.

FİDAN, N. VE ERDEN, M.(1998) Eğitime Giriş. Alkım Yayınları. İstanbul.

FİŞEK, K.(1983).Spor Yönetimi. A.Ü.Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

GENCAY, Ö. A. (2007). 'Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Doyumu Ve Mesleki Tükenmişliklerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi'. Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi, 15 S.2

GEZGİN, M.F, AMMAN, T.(1993).Temel Eğitimde Yararlılık Açısından Spor Olgusu. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi Ve Spor 2.Ulusal Sempozyumu, S.234-237. Manisa.

GIYASSETTİN D.(2001).İlköğretimde Beden Eğitimi Ve Spor Öğretimi. MEB.

GLASSER, W.(1999).Okulda Kaliteli Eğitim. Çev. Ulaş Kaplan. İstanbul: Beyaz Yayınları,1 Ss.22

GOOD CARTER,(1959). Dictionary Of Education, New York: Mc Graw-Hill Co.

GÖMLEKSİZ. N.(2004).Öğretimde Planlama Uygulama Değerlendirme. Üniversite Kitapevi. Ankara.

GÜLÜM, V.(2008).'Adana İlindeki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Okullarında Uygulanmakta Olan Beden Eğitimi Öğretim Programına Yönelik Görüşlerin Değerlendirilmesi'. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

GÜNIŞIK, E.(1976). Yayınlanmamış Beden Eğitimi Ders Notları. S.5.İstanbul.

GÜRBÜZ, O. (2015).Öğretim İlke Ve Yöntemleri 8. Baskı; Pegam Akademi. Ankara.

GÜRKAN, T. (2006). "Öğretmenlik Mesleği İle İlgili Temel Kavramlar", Öğretmenlik Mesleğine Giriş. (Editör: M. Gültekin). Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayını, S. 1-14.

GÜRKAN, T.(2006).'Eğitim, Öğretim Ve Programla İlgili Temel Kavramlar', Öğretimde Planlama Ve Değerlendirme.(Editör: M. Gültekin).Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayını, S.1-14

HARMANDAR, İ.(2004).Beden Eğitimi Ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri. Nobel Yayın Dağıtım

HTTP://TEZ2.YOK.GOV.TR/AKDOĞAN.S.(2009)'Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Beden Eğitim Dersi Yeni Öğretim Programı Hakkında Görüşleri'. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Ana Dalı Yüksek Lisans Tezi S:19,22,45 Ankara.

HTTP://TEZ2.YOK.GOV.TR/BİNGÖL.A.(2010).'Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Programı'. Spor Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi S:36. Trabzon.

JACOPSEN, D.EGGEN, P.D.KAUCHAK, D.(1985).Methods For Teaching A Skills Approach.2th.Ed.Columbus: Charles, E.Merrillpuplishing Company.

KEMERTAŞ, İ.(2001).Genel Öğretim Yöntemleri 4.Baskı Birsen Yayınevi; İstanbul. Sy.9

KESKE, G.(2007)'.İlköğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimde Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Yöntemleri Ve Karşılaştıkları Sorunlar(Gaziantep İl Örneği)'Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi. Adana.

KINCAL, R.(2004).Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Nobel Yay. Ankara.

KIRIMOĞLU, H. YILDIRIM, Y. TEMİZ, A. (2011). 'İlk Ve Ortaöğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Stresle Başa Çıkma Tarzlarının İncelenmesi (Aydın İli Örneği).' Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 5, Sayı:2. S.113-114.

KİREMİTÇİ, O(2012)'Problem Çözme Yöntemiyle Düzenlenmiş Beden Eğitimi Derslerinin Problem Çözme Becerilerine Etkisi Ve Üst Bilişsel Farkındalık Düzeyleriyle İlişkisi'. Doktora Tezi Ege Üniversitesi.

KOÇ, M.(2005).' Ortaöğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretim Yöntemlerini Kullanma Durumları Ve Karşılaştıkları Sorunlar'. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, G.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, S.92 Ankara.

KÖMEZ, S.(2018).Öğretim Yöntem Ve Teknikleri. Yedi İklim. Ankara.

LAUNSBERY, F,M. SHARPE, T.(1999).Effects of seguential feedback on preservice teacher instructional interractions and student skill pratice. Journal of Teaching in Physical Education, 19, 58-78

M.E. B.(1997).İlk-Ortaöğretim Kurumları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi Ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi, Ankara.

MİTCHELL, A. S. (1996), Relationships between percieved learning environment and intrinsic motivationin Middle school Physical education, Journal of Teaching in Physical Education, 15, 369-383.

MOSSTON&ASWORTH.(2009).Beden Eğitimi Öğretimi(Çeviri: Prof.Dr. Demirhan, G-Tüzmen E) Spor Yayınevi Ve Kitapevi S.7-164. Ankara.

MOSSTON, M. ASHWORTH, S. (2001).Beden Eğitimi Öğretimi. Çev. Eda Tüzemen. Bağırgan Yayınevi S.87-88 Ankara.

NEBİOĞLU, D.(2004). Beden Eğitimi Dersi (Genel Esasları, Planlaması Ve Denetimi). 2. Baskı. Alp Yayınevi. Bursa.

NEBİOĞLU, D.(2006).Beden Eğitimi Dersi (Genel Esasları, Planlanması Ve Denetim).2. Baskı. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.

OĞUZKAN, F.(1985).Orta Dereceli Okullarda Öğretim. Emel Matbaacılık. S.146. Ankara.

OĞUZKAN, F.A. (1993).Eğitim Terimleri Sözlüğü, Emel Matbaacılık. S.166 Ankara.

OLAİTAN S.O. VE O.N. AGUSİBO(1981).Principles Of Pratice Teaching, John Wiley Ve Sons, USA.

OZANKAYA, Ö.(1975). Toplum Bilimleri Sözlüğü. TDK Yayıncılık.

ÖZDAMAR, K. (2001). Spss ile Biyoistatistik. Kaan Kitabevi, Eskişehir.

ÖZDEMİR, Ç(2006). Eğitim Bilimlerine Giriş, Ankara.

POYRAZ, A(2018).Beden Eğitimi ve Spor Alanında Kullanılan Öğretim Strateji ve Yöntemleri. Editör(Taşkıran, Y.)Spor Bilimlerine Giriş ve Beden Eğitimi ve Sporun Temelleri. Erol Ergün Basın Yayınevi. S.18. İzmir.

DEMİREL Ö.(1995). Genel Öğretim Yöntemleri. Kardeş Kitapevi Ankara.

HALİS A.(2011). Eğitim Bilimlerine Giriş, Ceren Matbaacılık. S.14 İstanbul.

SAFRAN, M.(1997).Tarih Öğretimi Ve Çağdaş Müfredat Teorileri.12.Türk Tarih Kongresi. S.20.Ankara.

SAVAŞ BÜYÜK KARAGÖZ VE CUMA ÇİVİ(1997).Özel Eğitim. İstanbul

SAVAŞ BÜYÜK KARAGÖZ VE CUMA ÇİVİ, (1996).Genel Öğretim Metotları, Özel Eğitim Basım Yayın, İstanbul.

SAYLAN, N.(2013). Eğitim Bilimlerine Giriş,7. Baskı, Ankara.

SLAVİN, R.E.(1990).Resarch On Cooperative Learning: Consensus And Controversy. Educational Leadership. S.47.

SMİTH, O.W.D. Stanley Ve J.H.Shores Foundations Of Curriculum Development, Usa: Harcourt Brace And World, İnc.1957.S.1

SOMUNCUOĞLU, Y. VE A.YILDIRIM (2000).'Öğrenme Stratejileri Kullanımının Çeşitli Değişkenlerle İlişkisi, 'Eğitim Ve. C.25, Bilim Dergisi. Sayı;115,S.57-64.

SÖNMEZ, V. (1999).Sosyal Bilgiler Öğretimi Ve Öğretmen Kılavuzu. Milli Eğitim Yayınları, S.32. İstanbul

SÖNMEZ, V.(1993).Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı.(4.Baskı),Adım Yayınları. Ankara.

SÖZER, E.(1998).Kurumdan Uygulamaya Sosyal Bilimlerin Öğretimi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No:50,S.82-83. Eskişehir.

ŞAHİN, A. E.(2006).'Eğitimle İlgili Temel Kavramlar', Eğitim Bilimlerine Giriş .(Editör: V.Sönmez).Anı Yayıncılık S.1-24. Ankara.

ŞEREF, T(2005).'Öğretimi Planlama Ve Değerlendirme'9.Baskı Pegam Yayıncılık S.84. Ankara

ŞİŞMAN, M.(1998).Eğitim Bilimlerine Giriş,4.Baskı. Pegema Akademi. S.11.Ankara.

TAMER, K. PULUR, A. (2001).Beden Eğitimi Sporda Öğretim Yöntemleri. Ada Matbaacılık Ltd. Şti S.3 Ankara.

UĞUR. A. O. (2006) "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları ve Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma (Ankara ili Örneği)". Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

ÜNLÜ, H. (2005).'Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Yöntemleri' (Aksaray Ve Kırşehir Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

VARIŞ, F.(1978)Program Geliştirme. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi. Ankara.

YALÇIN, H. (1995).Beden Eğitimi Öğretmeni El Kitabı. Gürler Ofset. S.89. Ankara.

YAVAŞ, M. Ve İLHAN, A.(1996).Beden Eğitimi Ve Sporda Özel Eğitim Yöntemleri. Melisa Matbaacılık. Bursa.

EKLER

EK 1. ANKET FORMU

Değerli Katılımcı;

Bu anket, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans tezinde kullanılmak üzere "**Akademisyenlerle Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Beden Eğitimi ve Spor Alanında Kullandıkları Öğretim Yöntemlerinin Karşılaştırılması ve Sorunlarının Araştırılması**" konulu bilimsel araştırmaya veri tabanı oluşturulmak üzere hazırlanmıştır.

Her bir sorunun doğru cevaplanması anketin doğru analiz edilebilmesi için büyük önem taşımaktadır. Anket formuna isim-soyadı yazılması gerekmemektedir. Vereceğiniz cevaplar sadece bilimsel bir araştırmada kullanılacak olup elde edilen bilgiler kesinlikle başka bir amaç için kullanılmayacaktır ve saklı tutulacaktır. Bu araştırmada sağlıklı sonuç alınabilmesi, sizin sorulara vereceğiniz cevapların samimiyetine bağlı kalacaktır.

Değerli katkı ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

ARAŞTIRMACI
YASEMİN KARAMEMİŞ

1-Cinsiyetiniz?

( ) Erkek ( ) Bayan

2- Hizmet yılınız nedir?

( ) 1-5 ( ) 6-10 ( ) 11-15 ( ) 16-20 ( ) 20 ve üstü

3-Görev yerlerinizi belirtiniz?

( )ilkokul ( )ortaokul ( )lise ( )üniversite

4-**Özel Öğretim Yöntemleri dersi aldınız mı?**

( ) Evet **( )**Hayır

5-Hizmet içi kurs ve seminerlere katılma durumunuz nedir?

( )Hiç katılmadım ( )Yalnızca bir seminere katıldım ( )Birden fazla seminere katıldım

6-Aşağıdaki soruların cevaplarınıza karşılık gelen ilgili kısma x işaretleyiniz?	**Kesinlikle Yeterli Bulmuyorum**	**Yeterli Bulmuyorum**	**Kısmen Yeterli Buluyorum**	**Yeterli Buluyorum**	**Çok fazla Y. Buluyorum**
Mevcut spor tesislerinizi yeterli buluyormusunuz?					
Mevcut araç-gereç malzemelerinizi yeterli buluyormusunuz?					
Girdiğiniz ders sürelerini yeterli buluyormusunuz?					
Öğretim yöntemlerini kullanmada kendinizi yeterli buluyormusunuz?					
Ders içerikleriyle ilgili konularda kendinizi yeterli buluyormusunuz?					
Ders içerikleriyle ilgili konularda öğrencilerinizi yeterli buluyormusunuz?					
Ders konularınızın işlenişi açısından sınıf mevcutları hakkındaki görüşünüzü belirtiniz?					
7-Yöntem seçimini belirlerken aşağıdaki faktörlerden hangisi sizin için daha çok etkilidir?	**Kesinlikle Etkili Değildir**	**Etkili Değildir**	**Kısmen Etkilidir**	**Etkilidir**	**Çok Fazla Etkilidir**

Konunun hedef-davranışları					
Zaman ve fiziksel imkanlar					
Öğretim ortamının uygunluğu					
Konunun özelliği-içerik					
Öğretmenin kişiliği					
Maliyet					
Öğretmenin yönteme yatkınlığı					
Öğrenci grubunun büyüklüğü					
Öğretim sonucunda öğrencide geliştirilmek istenen nitelikler					

8-Öğretim yöntemleriyle ilgili haberdar olma düzeylerinize göre x işaretleyiniz?	**Kesinlikle Haberdar**	**Haberdar Değilim**	**Kısmen Haberdarım**	**Haberdarım**	**Çok Fazlasıyla Haberdarım**
Kendini Değerlendirme Yöntemi					
Anlatım Yöntemi					
Alıştırma Yöntemi					
Problem Çözme Yöntemi					
Komutla Öğretim Yöntemi					
Örnek Olay Yöntemi					
Görevlendirme(Bireysel Yaklaşım)Yöntemi					
Sözlü Açıklama Yöntemi					
Eşli Çalışma Yöntemi					
Bireysel Öğretim Yöntemi					
Katılım Yöntemi					
Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi					
Gösteri Yöntemi					
Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi					
Soru-Cevap Yöntemi					
Kompleks Öğretim Yöntemi					

9-Beden Eğitimi ve Sporla ilgili derslerin öğretiminde en çok kullandığınız öğretim yöntemlerine x işaretleyiniz?	**Kesinlikle Kullanmıyorum**	**Kullanmıyorum**	**Kısmen Kullanıyorum**	**Kullanıyorum**	**Çok Kullanıyorum**
Kendini Değerlendirme Yöntemi					
Anlatım Yöntemi					
Alıştırma Yöntemi					
Problem Çözme Yöntemi					
Komutla Öğretim Yöntemi					
Örnek Olay Yöntemi					
Görevlendirme(Bireysel Yaklaşım)Yöntemi					
Sözlü Açıklama Yöntemi					
Eşli Çalışma Yöntemi					
Bireysel Öğretim Yöntemi					
Katılım Yöntemi					
Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi					
Gösteri Yöntemi					
Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi					
Soru-Cevap Yöntemi					
Kompleks Öğretim Yöntemi					

10-En iyi sonuç aldığınızı düşündüğünüz öğretim yöntemlerine x işaretleyiniz?	**Kesinlikle Almıyorum**	**Almıyorum**	**Kısmen Alıyorum**	**Alıyorum**	**Çok Fazlasıyla Alıyorum**

Kendini Değerlendirme Yöntemi					
Anlatım Yöntemi					
Alıştırma Yöntemi					
Problem Çözme Yöntemi					
Komutla Öğretim Yöntemi					
Örnek Olay Yöntemi					
Görevlendirme(Bireysel Yaklaşım) Yöntemi					
Sözlü Açıklama Yöntemi					
Eşli Çalışma Yöntemi					
Bireysel Öğretim Yöntemi					
Katılım Yöntemi					
Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi					
Gösteri Yöntemi					
Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi					
Soru-Cevap Yöntemi					
Kompleks Öğretim Yöntemi					
11-Sizce öğrencilerin en çok ilgi duyduğu öğretim yöntemlerine x işaretleyiniz?	**Kesinlikle İlgi Duymuyor**	**İlgi Duymuyor**	**Kısmen İlgi Duyuyor**	**İlgi Duyuyor**	**Çok Fazla İlgi Duyuyor**
Kendini Değerlendirme Yöntemi					
Anlatım Yöntemi					
Alıştırma Yöntemi					
Problem Çözme Yöntemi					
Komutla Öğretim Yöntemi					
Örnek Olay Yöntemi					
Görevlendirme(Bireysel Yaklaşım)Yöntemi					
Sözlü Açıklama Yöntemi					
Eşli Çalışma Yöntemi					
Bireysel Öğretim Yöntemi					
Katılım Yöntemi					
Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi					
Gösteri Yöntemi					
Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi					
Soru-Cevap Yöntemi					
Kompleks Öğretim Yöntemi					
12-Anlatım yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? **(**Öğretmenin aktif öğrencinin pasif kaldığı bir yöntemdir)	**Kesinlikle Katılmıyorum**	**Katılmıyorum**	**Kısmen Katılıyorum**	**Katılıyorum**	**Çok Fazla Katılıyorum**
Anlatımın etkili hale getirilmesi için gerekli araç-gerecin bulunmaması					
Öğrencinin dikkatinin çabuk dağılması					
Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanmadığını belirleme güçlüğü					
Öğrencilerin pasif kalması ve eksik iletişime neden olması					
Bunların dışında ……..					
13-Sözlü açıklama yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Öğretmen açıklayıcı öğrenci ise dinleyici roldedir)					
Her öğrencinin ihtiyaç duymaması					
Eksik iletişime neden olması					

Öğrencinin pasif olması					
Aktivitelerin sık sık bölünmesi ve ara verilmesi					
Bunların dışında ……..					
14- Gösteri yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Öğretmenin gösteriyi yapan öğrenci ise alıcı ve dinleyici rolde olduğu bir yöntemdir).					
İyi bir gösteri planı yapılmaması ve önemli ipuçlarının verilmemesi					
Gösteride kullanılacak yeterli araç-gerecin bulunmaması					
Gösteriyi sunan öğretmenin ya da öğrencinin yetersiz oluşu					
Taklit etmede güçlük çeken öğrencilerin cesaretlerinin kırılması					
Bunların dışında ……..					
15-Alıştırma yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Öğretmen karar verici konumda öğrencini uygulayıcı konumda olduğu yöntemdir)					
Alıştırma formlarını hep aynı olması					
Alıştırmada sürekli gözlemin olmaması					
Alıştırmaların bir ders boyunca yapıldığında; ilgi kaybı ve yorulmanın meydana gelmesi					
Her öğrenciye eşit miktarda uygulama şansının verilmemesi					
Bunların dışında…….					
16.**Görevlendirme(Ödev),(Bireysel Yaklaşım) Yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (**Bu yöntemde öğretmen görevi planlar öğrenci ise verilen görevi uygular ve öğrenci merkezlidir).	**Kesinlikle Katılmıyorum**	**Katılmıyorum**	**Kısmen Katılıyorum**	**Katılıyorum**	**Çok Fazla Katılıyorum**
Ödevleri ilişkin-yeterli kaynak bulamamaları					
Öğrencilerin ödevlere ulaşma konusunda ilgisiz davranmaları.					
Ödevlerin öğrencilerin ilgi ve yetenek seviyesine uygunluğunun ayarlanamaması.					
Tüm konular için uygun bir yöntem olmaması ve sadece okulda öğretimi mümkün olmayan konularda kullanılması					
Bunların dışında…….					
17- Eşli Çalışma yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Bu yöntemde değerlendirmeyi öğrenci yapar, öğretmen gözlem yapar öğrenci merkezlidir)					
Öğrencilerin rollerinin düzenli aralıklarla değişmemesi ve devamlı aynı rolde kalması ve bunun sonucu olarak da gözlemci, uygulayıcı ve yardımcı arasında çatışma yaşanması.					
Gözlem yapan öğrenciye uygun bir ölçüt çizelgesinin verilmemesi ve doğru değerlendirmenin yapılamaması ve yanlış öğrenmenin meydana gelmesi					
Öğretmenin pasif bir rol üstlendiği için disiplin problemlerinin meydana gelmesi.					
Öğrencileri eşlemekte güçlüklerin yaşanması					
Bunların dışında……					
18-Yönlendirilmiş Buluş yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Öğretmenin öğrencilere düz cümleler yerine soru cümleleri ve ipuçları ile birlikte vererek istenilen sonucun bulunmasına yardımcı olur öğretmenin rehber öğrencinin aktif olduğu yöntemdir)					

Problem çözümünün uzun zaman alması.					
Disiplinin çok kolay problem haline gelmesi.					
Problemin önceden planlanmaması ve planlamanın uzun zaman alması.					
Öğrencilerin seviyelerine uygun problem seçmede güçlük çekilmesi.					
Bunların dışında……					
19-Problem Çözme yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Karşılaşılan veya verilen bir problemi çözmek için takip edilen bir dizi çalışmalardan oluşur ve üst düzey zihinsel etkinliklerin kazanılmasında işe koşulan bir yöntemdir**.)**					
Öğrencilerin psiko-sosyal, zihinsel ve fiziksel olarak yeterli düzeyde olamamaları					
Uygun bir ölçüt çizelgesinin olmaması sebebiyle öğrencinin tam ve net olarak değerlendirilememesi					
Disiplinin çok kolay bir problem haline gelmesi.					
Problemin önceden planlanmaması ve planlamanın uzun zaman alması.					
Bunların dışında……					
20- Bireysel Öğretim yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Öğrencinin rolü konuyu belirlemek ve uygulamaktır ve öğrenci merkezlidir).					
Üst sınıflar dışında kullanılamaması					
Tüm konular için uygun olmaması sadece okulda öğretimi mümkün olmayan konularda kullanılması.					
Öğrenci merkezli bir yöntem olduğu için, öğretmenin disiplini kontrol etmede güçlük çekmesi.					
Bu yöntemle ilgili yeterli bilgi sahibi değilim.					
Bunların dışında……					
21-Soru Cevap yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Öğretmenin konuyla ilgili öğrencilere sorular sorması ve bu sorulara aldığı cevapları eleştirerek öğretim yapmasıdır.)					
Sorulara cevap veremeyen öğrencilerde kendine olan güveni azabilir					
Öğrencilerin genelinin cevap vermemesi öğrenme ortamının bozulmasına sebep olması					
Aktif katılan öğrencilerin sayısının azalması sınıfının genelinin dinleyici durumuna düşmesi.					
Konunun çok fazla dağıtılması öğretme ortamının bozulmasına sebep olması					
Bunların dışında…….					
22-Medya Yardımlı Öğretim yönteminin uygulanması esnasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir?(Öğretmen, ortamı düzenleyici, öğrenci ise dinleyici ve gözleyici rolü üstlenmiştir öğretmen merkezlidir).	**Kesinlikle Katılmıyorum**	**Katılmıyorum**	**Kısmen Katılıyorum**	**Katılıyorum**	**Çok Fazla Katılıyorum**
Öğrenci ve öğretmen arası iletişimin çok zayıf olması					
Pahalı bir yöntem olması sebebiyle kullanımının pek yaygın olmaması					
Seçilen görsel ve işitsel öğelerin öğrenci seviyesine uygun olmaması.					
Öğrencilere gösterilecek film şema ve tablo gibi araçların iyi seçilememesi.					

Bunların dışında……					
23-Komutla Öğretim yönteminin uygulanması esnasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir?(Bu yöntemde öğretmen bütün etkinliklerle ilgili kararları verir, öğrenci ise kendisinden istenenleri yaptığı yöntemdir).					
Hareketleri düzeltmek amacıyla yapılan uyarılar dersin akıcılığını etkiler.					
Komutların tek düzeyliği ve aynı hareketin tekrarı sıkıcı olabilir					
Öğrencinin düşünme yeteneğini sınırlar, zihinsel gelişimlerini en alt düzeye indirir, karar verme ve tartışma olgusunu ortadan kaldırabilir.					
İşbirliği ve yaratıcılık duygusunu köreltebilir.					
Bunların ışında……					
24-**Katılım Öğretim yönteminin uygulanması esnasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (**Bu yöntemde öğrencilerin belli bir ölçüte bağlı olarak etkinlikte bulunma zorunluluğunun olmadığı bir yöntemdi Öğrenci burada açık bir şekilde öğretme-öğrenme sürecine katılır).					
Ulaşılmak istenen hedeflerin gerisinde kalınabilir.					
Ders öncesi ve ders içi organizasyon fazla zaman alabilir.					
Tüm öğrencilerin aktif katılımını sağlamak ve yeterli araç gereç sağlamak zor olabilir.					
Her düzeydeki öğrenciler için yeteneklerine göre ilgilenmek ve denetlemek zor olabilir.					
Bunların dışında……					
25-Kompleks Öğretim yönteminin uygulanmasın esnasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Sportif motor becerilerinim öğretiminde kullanılır).					
Öğrencilerin psiko-sosyal, zihinsel ve fiziksel olarak yeterli düzeyde olamamaları					
Uygun ve yeterli ölçütün olmayışı.					
Bu yöntemle ilgili yeterli bilgi sahibi değilim.					
Bunların dışında……					
26-Örnek Olay yönteminin uygulanması esnasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Gerçek hayatta karşılaşılan problemlerin sınıf ortamına getirilerek çözülmesi yoluyla öğrenmenin sağlanmasıdır**)**					
Katılımın az olması ve değişik fikirler ortaya konmaması.					
Örnek olay veya konu iyi seçilmezse, tartışmalar sınıf ortamını bozulmasına neden olması.					
Konunun öğrencilerin seviyelerine uygun seçilmezse, öğrenciler sağlıklı tartışamaz ve fikir üretememelerine neden olması					
Bunların dışında……					
27-Kendini değerlendirme (kontrol) yönteminin uygulanması sırasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Öğrenciler, belirlediği ölçütlere göre, yaptıkları hareketleri değerlendirerek kendi performanslarıyla ilgili karara varırlar. Temel amacı öğrencinin kendi performansı ile belirlenen performans arasındaki farkı görmektir**.)**					
Öğrencilerin kendilerini objektif olarak değerlendirememesi					
Uygun ve yeterli ölçütün olmayışı					
Uzun zaman alması					
Tüm öğrencilerin bireysel olarak değerlendirmenin zorluğu					

Bunların dışında……					

28-Öğretim yöntemlerinin uygulanmasında sizce mevcut olan başka sorunlar ve önemli gördüğünüz çözüm önerileri varsa lütfen aşağıya belirtiniz.
……..

Emeğinize Sağlık
Teşekkür Ederiz.

EK 2. ETİK KURUL RAPORU

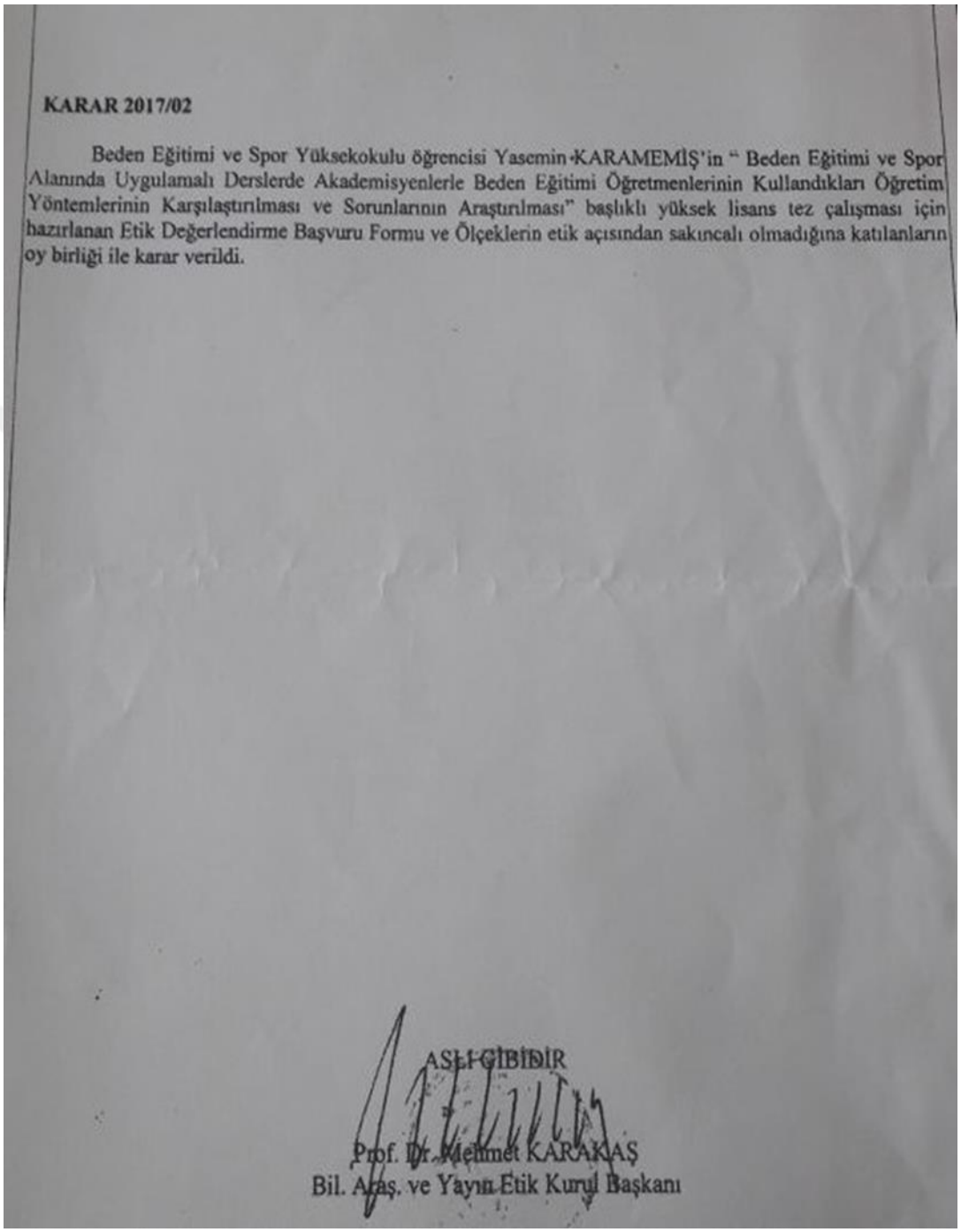

KARAR 2017/02

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencisi Yasemin KARAMEMİŞ'in " Beden Eğitimi ve Spor Alanında Uygulamalı Derslerde Akademisyenlerle Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Yöntemlerinin Karşılaştırılması ve Sorunlarının Araştırılması" başlıklı yüksek lisans tez çalışması için hazırlanan Etik Değerlendirme Başvuru Formu ve Ölçeklerin etik açısından sakıncalı olmadığına katılanların oy birliği ile karar verildi.

ASLI GİBİDİR

Prof. Dr. Mehmet KARAKAŞ
Bil. Araş. ve Yayın Etik Kurul Başkanı

ÖZGEÇMİŞ

Memleketim olan Afyonkarahisar' da ilk, orta ve lise öğrenimimden sonra Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünü tamamladım. Yüksek lisansımı aynı üniversitenin Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında bu tezimle birlikte tamamlamış olacağım. Henüz mesleğimle ilgili atamam olmadı ancak özel kolejlerde ve milli eğitim okullarında ücretli öğretmenlik yaptım. Evliyim iki oğlum ve bir kız olmak üzere üç çocuk sahibiyim.